

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

05-11 ARALIK 2022 HAFTASI

İÇİNDEKİLER

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR	3
VAATLERİMİZ	3
05-11 ARALIK 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	7
ALTI SİYASİ PARTİ GENEL BAŞKANININ ORTAK AÇIKLAMASI	7
ALTI MASA HAZIR; İŞTE GÜÇLENDİRİLMİŞ PARLAMENTER SİSTEM'İN ANAYASASI	8
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	10
İKTİDAR PİYASA FAİZLERİNİN TEK HANEYE İNECEK DERKEN, BANKALAR FAİZİ YÜZDE 25'E ÇIKARTTI!	17
MERKEZİ YÖNETİM TOPLAM BORÇ STOKU 7 TRİLYON TL'Yİ AŞTI	17
TÜRKİYE EKONOMİSİ, SUUDİ ARABİSTAN'DAN GELECEK 5 MİLYAR DOLARA MUHTAÇ HALE GETİRİLDİ!	18
YOKSULLUK SINIRI 25 BİN TL'Yİ AŞTI	19
TANE İLE YAŞIYOR, GRAMLA YİYORUZ	20
FAHİŞ ZAM; GÜNÜNDE ÖDENEMEYEN FATURA SAYISINI KATLADI...	21
DIŞ TİCARETTE BÜYÜK AÇIK; YÜZDE 420'DEN FAZLA!	22
ASGARİ MESELESİ ÜLKE MESELESİ	24
EMEKÇİYE YİNE VERGİ DÜŞTÜ	26
İKTİDAR SÖZLEŞMELİLER ARASINDA DA AYRIMCILIK YAPTI	27
BEDELİ, ÜRETİCİ ÖDÜYOR	27
YOKSULLUK EĞİTİMDEN KOPARIYOR	28
ARTIK HİÇBİR BÖLÜMDE İŞ GARANTİSİ YOK	29
BARAJ KALKTI, SİSTEM ÇÖKTÜ	30
BOĞAZIÇI'NDE 'KAYYUM' HASARI	31
1 MİLYON YAZILIMCI İSTİHDAMI PROJESİ, BEYİN GÖÇÜ, BECERİ AÇIĞI VE İŞSİZLİK OLDU	32
TÜRKİYE'NİN GÜNCEL FİBER HARİTASI; İSTANBUL'DA KİŞİ BAŞI 4,4 METRE FİBER DÜŞÜYOR	33
HESAP VERMEK YERİNE TEHDİT VE ŞANTAJ	34
BİR GÜNLÜK ETKİNLİĞİN FATURASI 2,6 MİLYON TL!	35
AKP AJANDASINDA KRİZİN ADI DAHI YOK	35
DOYUMSUZLAR GÖZLERİNİ ULUDAĞ'A DA DİKTİLER	36
İHALEDE HEDEF YİNE ŞAŞMADI	37
SARAY EŞRAFINA KIYAK ATAMALAR	37
SOYLU'NUN YARDIMCISI ÇİFT MAAŞ ALIYORMUŞ	37
'İYİ HAL' VE 'HAKSIZ TAHRİK' İNDİRİMLERİNİ KALDIRMA SÖZÜ TUTULMADI.	38
TÜTÜN KULLANIMININ NEDEN OLDUĞU HASTALIKLAR VE ÖLÜMLER ARTIYOR!	39
İLAÇ KRİZİ DERİNLEŞİYOR	41
AKP YABANCILARA 25 MİLYON METREKARE ARAZİ, ARSA, DÜKKAN VE DAİRE SATTI	41
U DÖNÜŞÜ	42
ABD, AVRUPA VE NATO TÜRKİYE ÜZERİNDEKİ BASKIYI ARTTIRIYOR!	43
AVRUPA PARLAMENTOSU, RUSYA'YI, 'TERÖRE DESTEK VEREN ÜLKE' İLAN ETTİ	43
SARAYIN SİYASİ OMURGASI LADES KEMİĞİNDEN FARKSIZ	44

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşıdakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR

***Katar ordusuna peşkeş çekilen Sakarya'daki Tank-Palet Fabrikası'nı hemen geri alıp, şanlı ordumuza iade edeceğiz.**

*Esnafın, pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizlerini silecek, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***Bir kararname ile esnafın stopaj vergisini kaldıracacağız.**

*Çiftçilerin, bankalardan veya tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacak, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***KYK borçlarından ötürü başlatılan tüm hacizleri durduracak, borçların faizlerini silecek; borçlu iş sahibi olduğunda, anaparayı makul taksitlere böleceğiz.**

*Beşiktaş'taki terör saldırısında hayatını kaybeden 39 polis, 8 sivil toplam 47 şehidimiz için toplanan paraların tamamını faizleriyle birlikte, hak sahiplerine teslim edeceğiz

***15 Temmuz Şehit ve Gazileri için vatandaştan toplanan paraların tamamını faizleri ile birlikte hak sahiplerine vereceğiz**

*Hangi koşulda bedeli ne olursa olsun; vatan topraklarına sahip çıkacak, Süleyman Şah Türbesi'ni vatan toprağına geri götürerek, orada şanlı bayrağımızı dalgalandıracacağız.

VAATLERİMİZ

TARIM

*Tarımsal üretimde kullanması için çiftçiye ÖTV'siz KDV'siz **kırmızı mazot** vereceğiz.

***Ziraat Bankası** kuruluş amacına uygun olarak, çiftçiye **üretim için ucuz kredi** verecek.

*Çiftçimizin kredi, **su ve elektrik borç faizlerini sileceğiz**, anaparayı ise yapılandıracağız.

*Her köye **en az bir teknik personel** ataması yapacağız.

*Çiftçiye verilecek destek **milli gelirin en az %1'i** olacak. Ödeme her yıl Ekim ayında yapılacak.

*Ürün taban fiyatlarını bir yıl önce açıklayacağız. Hububat, yağlı tohum, baklagiller gibi belli ürünlerde **alım garantisi** vereceğiz.

*Tarımsal sulamada kullanılan **elektrik ve sulama faturaları hasattan sonra** ödenecek.

***Tarım kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz.

***Tarım destekleri ve araçları haczedilemeyecek**, desteklerden kesinti yapılamayacak.

*Hasat döneminde **ithalatı yasaklayacağız**.

*Kadınların ve gençlerin tarımda istihdamının artması için **sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından** ödenmesini sağlayacağız.

SANAYİ ve TEKNOLOJİ

*Sanayicinin ve esnafın **elektrik borçlarının faizlerini** sileceğiz.

***Arıtma tesislerinin enerji bedellerini** devlet ödeyecek.

*FABKA projesi ile girişimcilere **düşük maliyetli anahtar teslim fabrikalar** inşa edeceğiz.

*Her OSB'de teknik eğitim veren 6 yıllık ve yatılı **Teknoloji Lisesi** kurulacak.

***Enerji Kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz

***Yenilenebilir enerji** için YEKDES adında yeni bir **destekleme mekanizması** kuracağız.

*Sanayicimizin ihtiyaç duyduğu **teknik personeli yetiştirecek** mesleki eğitim politikaları kararlılıkla takip edeceğiz.

*Mesleki eğitim almış gençlerimizin, **kendi alanlarında çalışmalarını** teşvik edeceğiz.

KOBİLER

***Şirketlerin KDV alacaklarını** gecikmeden ödeyeceğiz.

*KOBİ kredilerinden alınan **Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini** sıfırlayacağız.

***Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar** için özel kredi ve vergi desteği sağlayacağız.

*KOBİ'lerin **devletten alacaklarını** ödeyeceğiz.

*OSB'lerde KOBİ'ler için **enerjiyi özel olarak fiyatlandıracağız**.

*KOBİ'lere **vergi indirimi** teşviki vereceğiz.

***Kara liste** bir defaya mahsus sileceğiz.

VERGİ İNDİRİMLERİ

*Motor hacmi 1600 cc ve altındaki otomobillerde **ÖTV'ye 1/4 oranında indirim** uygulayacağız.

***Gazilere ve şehit yakınlarına** 3 yılda bir vergilerden muaf araç alma hakkı vereceğiz.

***Damga Vergisi'ni** kademeli bir şekilde kaldıracağız.

***İlk internet aboneliklerinden** vergi almayacağız.

*Ücretlilerin **eğitim ve sağlık harcamalarını**, gelir vergisinde indirim konusu yapacağız.

GENÇLER

*Gençlerin alacağı **ilk sınıf otomobilde, cep telefonunda ve oyun konsolunda ÖTV'yi** kaldıracağız.

*Gençlere **pasaport ücretsiz olacak**; yurtdışına çıkışta **harç ödeme** uygulamasını kaldıracağız.

*Gençler, sigorta kapsamında olduğu aile bireylerinin vefatı halinde **ilk sigortalı işgününe kadar sigorta hizmetinden yararlanmaya** devam edecek.

*İşe ilk giren yeni mezunların **2 yıl süreyle vergi ve prim ödemelerini devlet karşılayacak.**

*ADS kapsamındaki ailelerde gençlere **kamu istihdamında öncelik** sağlanacak.

***Yurt sorununu** bir yılda çözeceğiz

*Yeni evli çiftlerin **ilk satın alacağı evde KDV'yi yarıya** düşüreceğiz.

***Evlilik öncesi bütün taramaların ücretsiz** olarak yaptırılmasını sağlayacağız.

*Üniversiteli gençlere **kültür-sanat etkinliklerine** katılmaları için, içine belli miktarda para yüklenmiş kart vereceğiz.

KADINLAR

***İstanbul Sözleşmesi'**ne 1 hafta içerisinde yeniden taraf olacağız.

*Kadın cinayetlerinin failleri için **ceza indirimi uygulanmayacak.**

***Doğum için işten ayrılan** kadınların işe dönmesi halinde işverene **vergi teşviki uygulayacağız.**

***Kadınların ve gençlerin kooperatif** kurmalarını teşvik edeceğiz.

*Aile Destekleri Sigortası kapsamında "**Yeni Başlangıçölar Fonu**" kuracağız İhtiyaç duyan boşanmış kadınlara ev kurma desteği sağlayacağız.

*Ebeveynler için çocuk iznini yeniden düzenleyeceğiz, **babalık izninin süresini** uzatacağız.

***Kreşlerin ve sığınma evlerinin** sayısını artıracacağız.

*Rahim ağzı kanserini önleyen **HPV aşısı ücretsiz** olacak

ESNAF

*Ticaret erbabına **sicil affı** getireceğiz.

***Kira stopajını** kaldıracacağız.

*BAĞ-KUR prim borcu olsa dahi **esnafın ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin sağlık** hakkından yararlanmasını sağlayacak net yasal düzenlemeleri yapacağız.

*Esnafımıza **emeklilik için geriye doğru borçlanma** hakkı tanıyacağız.

***Esnaf Destekleri Sigortası Fonu'**nu kuracağız.

ÖĞRETMENLER

*Öğretmen **atamalarını gerçekleştirecek**, alımlarında **sözlü sınavı kaldıracacağız.**

***Öğretmen maaşlarını** iyileştireceğiz.

***Bütün öğretmenler kadrolu olacak**, ücretli ve sözleşmeli öğretmen ayırımına son vereceğiz.

*Her yıl 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere **bir maaş ikramiye** vereceğiz.

*Öğretmenlere sağlayacağımız **3600 ek gösterge** imkânının yanında, eğitim-öğretim tazminatlarını da artıracacağız.

***Ek ders ücretini** iki katına çıkaracağız.

*Okullar açık olduğunda **toplu taşıma araçları tüm eğitim çalışanlarına ücretsiz** olacak.

*Öğretmenlerin **aile bütünlüğünü** her koşulda sağlayacağız.

SAĞLIK HİZMETLERİ

***Yurttaşımızın prim borcuna bağlı olmaksızın**, Genel Sağlık Sigortası kapsamı içinde yer alabilmesini sağlayacağız.

*Katkı payı, ilave **ücret ve fark ücretlerini** kaldıracacağız.

*Yurttaşlarımızın **periyodik sağlık kontrollerini ücretsiz** gerçekleştireceğiz.

*Şehir hastaneleri açılırken **kent merkezlerinde kapatılan** devlet hastanelerini yeniden açacağız.

*Askeri hastaneleri yeniden açacağız.

*Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nü yeniden açacak, ilaç, aşı, serum, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz üretimini stratejik sektörlerindeki AR-GE çalışmalarına destek vereceğiz.

*Tıp teknoparklarını kuracağız.

*Meslek Hastalığı Hastaneleri'ni ve Çocuk Hastaneleri'ni yaygınlaştıracacağız.

SAĞLIK ÇALIŞANLARI

*Sağlıkta şiddetin önlenmesi için caydırıcı bir yasa çıkaracağız.

*Sağlık personeli atamalarını derhal yapacağız.

*Aile Hekimlerinin iş yükünü azaltmak için yardımcı sağlık çalışanı ataması yapacağız.

*Her bir sağlık mesleği üyesi tek tipte devlet memuru olarak istihdam edilecek.

*Sağlık çalışanlarının ek göstergeleri 3600'den başlamak üzere kademeli olarak yükseltilecek.

*Çalışma saatlerini Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun hale getireceğiz.

MUHTARLAR

*Tek bir muhtarlık kanunu olacak.

*Muhtarlık seçimleri için birleşik oy pusulası esası getirilecek.

*Bağımsız bir muhtarlık evi olacak.

*Muhtarlıklara yardımcı büro personeli tahsis edilecek.

*Kaldırılan köy tüzel kişilikleri yeniden oluşturulacak.

*Her muhtarlığın ayrı bir bütçesi olacak.

*Sosyal yardımlar, muhtarlıklar aracılığı ile dağıtılacak.

*Belediye meclisinde, muhtarın seçildiği mahalleyle ilgili bir karar alınacaksa, o kararın görüşüldüğü belediye meclisi toplantısına muhtar da katılacak, toplantıda söz ve karar sahibi olacak.

*Muhtar, belediye ile birlikte sosyal projeler geliştirecek.

*"Türkiye Muhtarlar Birliği" kurulacak.

ÇALIŞANLAR

*Asgari ücret enflasyona yenilmeyecek asgari ücrete 6 ayda bir zam yapılacak.

*Kıdem tazminatı çalışma yılı şartı olmaksızın kullanılabilen bir hak olacak.

*Esnek çalışma modellerine son verecek, güvenceli istihdama öncelik vereceğiz.

*İşsizlik Sigortası Fonu'nu amacına uygun kullanacağız.

*Kapsam dışı bırakılan taşeron işçileri kadroya alacağız.

*3600 Ek Gösterge ve EYT meselesini çözeceğiz.

*KHK ile ihraç edilip, hakkında beraat ve göreve iade kararı verilenleri görevine iade edeceğiz.

ÇOCUKLAR

*Eğitim parasız olacak çocuklarımıza eşit olanaklar sunacağız.

*Öğrencilerin kitap, kırtasiye, çanta, kıyafet ve hatta servis ihtiyaçları ücretsiz karşılanacak.

*Okullarda öğrencilerin su ve öğle yemekleri ücretsiz olarak MEB tarafından karşılanacak.

*Yetiştirme yurdundan ayrılmak zorunda kalanlara kamuda istihdam olanağı sağlayacağız.

YAŞLILAR

*Huzurevinde yaşayan yoksul yaşlıların harçlıklarını arttıracacağız.

*Eşi vefat eden kadınlara yapılan sosyal yardım miktarını arttıracamız.

*65 yaş üzerindeki yurttaşlarımızın **kültür, sanat ve spor etkinliklerinden ücretsiz** yararlanmalarını sağlayacağız.

*Emeklilerimize, Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB iş birliği sayesinde **makul ücretlerle gezi ve tatil** olanağı sağlayacağız.

***Uzun Dönem Yatılı Kurum Bakımı** hizmeti için sırada beklemeyi sonlandıracağız.

***Kısa Süreli ve Geçici Bakım hizmetlerini** etkin ve yaygın hale getireceğiz.

*Alzheimer/Demens hastalarına yönelik **yatılı ve gündüz hizmetlerini** yaygınlaştıracamız.

05-11 ARALIK 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*5 Aralık 1934'de Türkiye'de kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanıyan kanun kabul edildi.

*5 Aralık Kadın Hakları Günü

*5 Aralık 2013'de Güney Afrikalı siyasetçi ve Nobel Barış Ödülü sahibi **Nelson Mandela hayatını kaybetti.**

*5 Aralık Dünya Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Gönüllüleri Günü (Dünya Gönüllüler Günü)

*5 Aralık Dünya Toprak Günü Toprağın sağlıklı olmasının önemine dikkat çekmek ve toprak kaynaklarının sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesini savunmak amacıyla düzenlenir.

*5 Aralık Mühendisler Günü (Türkiye'de)

*7 Aralık Dünya Sivil Havacılık Günü

*07-17 Aralık Mevlana Haftası

*09 Aralık Dünya Yolsuzlukla Mücadele Günü Bugün ülkemizde ve dünya da yaşanan yoksulluğun en önemli sebeplerinden biri yolsuzluklardır. Yoksulluğun sebebi yolsuzluktur.

*10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Meclisi, İnsan Hakları Bildirgesini kabul etti. Türkiye, İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'ne kabul oyu verdi. Bugün hâlen İnsan Hakları Günü olarak kutlanmaktadır.

*10 Aralık 2016'da İstanbul Vodafone Arena yakınlarında saldırılar gerçekleşti. İki patlamada 43 kişi öldü, 155 kişi de yaralandı.

*11 Aralık 1946'da Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) kuruldu.

ALTI SİYASİ PARTİ GENEL BAŞKANININ ORTAK AÇIKLAMASI

(Ankara- 28 Kasım 2022)

Milletimizi en geniş yelpazede temsil eden Altı Siyasi Parti Genel Başkanı olarak bugün Demokrat Parti ev sahipliğinde bir araya geldik. Altılı Masanın bu toplantısı öncesinde, Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Anayasa Değişikliği Önerimizi büyük bir heyecan ile kamuoyuna tanıttık.

Bizler Türkiye'nin yıllardır görmeyi umut ettiği tarihi bir çalışmaya imza attık. Anayasa'nın 84 maddesinde değişiklik yaparak Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi adı altında uygulanan keyfi ve otoriter sistem yerine geçmişin sorunlarını da dikkate alarak yeni bir sistem öneriyoruz. Bizler 'Yarının Türkiye'sinde etkin ve katılımcı bir yasama, istikrarlı ve hesap verebilir bir yürütme, bağımsız ve tarafsız bir yargı, kurumsal kültürün hakim olduğu bir kamu yönetimi ile kuvvetler ayrılığının tesis edildiği özgürlükçü, demokratik ve adil bir sistem inşa etme kararlılığımızı ortaya koyuyoruz.

Anayasa Değişikliği Önerisi çalışmasını hazırlayan Anayasal ve Yasal Reformlar Komisyonumuz Güçlendirilmiş Parlamenter Sistemle ilgili Anayasa değişikliği önerisine uygun olarak Meclis İhtüzüğü ve Siyasi Etik Kanunu hazırlıklarını sürdürmektedir. Ayrıca Anayasa değişikliği önerimizi tanıtmak, kamuoyunu bilgilendirmek ve müzakere kültürü ile tüm toplumsal kesimlerin önerilerini almak üzere ilgili komisyonumuz ziyaretler gerçekleştirip tüm ülkede sivil toplum buluşmaları tertip edecektir. Tüm vatandaşlarımızın da Anayasa değişikliği önerimizi www.altilimasa.biz isimli web sitesinden incelemelerini ve görüşlerini bizlerle paylaşmalarını bekliyoruz.

Bugün ayrıca, Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme Geçiş Süreci Yol Haritasını da ayrıntılı bir biçimde değerlendirerek hazırlıklarımızın büyük bölümünü tamamladık.

Toplantımızda Ortak Çalışma Grubunun ara raporunu da müzakere ettik. Ortak Çalışma Grubu hazırlıklarını 9 ana başlık ve 72 alt başlıkta yoğun bir biçimde sürdürmektedir. Grup, 36 alt başlıkta çalışmalarını bitirmiş, 5 alt başlıktaki çalışmaları tamamlama aşamasına getirmiştir. Kalan alt başlıklardaki çalışmalar devam ettirilmektedir. Bu çalışmaların sonuçlarını önümüzdeki günlerde ortak taahhütlerimiz olarak kamuoyuyla paylaşacağız.

Bugün ayrıca iç ve dış politikadaki gelişmeleri de değerlendirdik.

Hukukun yerine keyfiliğin hâkim olduğu iç ve dış politika uygulamaları ile ülkemizin ve milletimizin menfaatlerinin yerini iktidar ve ortaklarının şahsi çıkarları almıştır. Ekonomi, dış politika ve güvenlik konularında dar bir zümrenin ihtiyaçları öncelenerek milletimizin mağduriyetleri iktidar tarafından sıradanlaştırılmış, hatta buna alışılması gerektiği iktidarın temel politikası haline getirilmiştir.

Öte yandan, sınırlarımızın korunması ve ulusal güvenliğimizin sağlanması dış politikada temel önceliğimizdir. Bu bağlamda, Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ve Emniyet güçlerimizin canları pahasına terörle mücadele etmelerini takdir ve minnet duygularıyla karşılıyoruz. Ancak, konuyu iç politikada istismar eden ve farklı toplumsal kesimleri düşmanlaştıran söylemlerin ve politikaların ulusal menfaatlerimize aykırı olduğuna inanıyoruz.

Biz Altı Siyasi Parti Genel Başkanı olarak, iktidarın, ülkemizi ve milletimizi savurduğu bu derin ekonomik ve siyasi kriz içinde sorumluluklarımızın farkındayız. Milletimizi demokrasiye, refaha ve huzura kavuşturma kararlılığımızda. Öncelikli hedefimiz bütün vatandaşlarımızı insan onuruna yaraşır bir yaşam ve refah standardına kavuşturmaktır.

Kamuoyunun bilgisine saygıyla sunarız.

ALTILI MASA HAZIR; İŞTE GÜÇLENDİRİLMİŞ PARLAMENTER SİSTEM'İN ANAYASASI

Altılı masa, Anayasa değişikliği önerisini “Şimdi Demokrasi Zamanı” sloganıyla açıkladı. Tasarıya göre partili cumhurbaşkanlığı dönemi kapanacak. Anayasaya özgürlükçü bir anlayış kazandırılacak. Meclis güçlü, yargı bağımsız, yürütme istikrarlı olacak. Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem’de yeni hükümet kurulmadan mevcut hükümet düşürülemeyecek. Parti kapatma zorlaştırılacak. Hayvan hakları Anayasaya girecek. Kadına şiddetten suçlu bulunanlar milletvekili olamayacak.

Cumhuriyet Halk Partisi, DEVA Partisi, Demokrat Parti, Gelecek Partisi, İYİ Parti ve Saadet Partisi Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem’e geçiş için üzerinde uzlaştıkları anayasa değişikliği önerilerini bugün Ankara’da Bilkent Otel’de liderler Kemal Kılıçdaroğlu, Ali Babacan, Gültekin Uysal, Ahmet Davutoğlu, Meral Akşener ve Temel Karamollaoğlu’nun katıldığı toplantıda açıkladı.

Anayasa önerisini CHP Genel Başkan Yardımcısı Muharrem Erkek, DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Yeneroğlu, Demokrat Parti Genel Sekreteri Serhan Yücel, Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Serap Yazıcı, İYİ Parti Genel Sekreteri Uğur Poyraz ve Saadet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Bülent Kaya tanıttı.

Altılı masa ortak programlarla sahaya çıkacak

Tasarıyı hazırlayan komisyon üyeleri önümüzdeki günlerde medya organlarını, baroları, sivil toplum kuruluşlarını, meslek örgütlerini, iş dünyasını, sendikaları, kadın ve gençlik örgütlerini ziyaret edecek. Ayrıca altı siyasi parti Türkiye genelinde ortak programlar düzenleyerek sivil toplumla bir araya gelecek.

Kuvvetler ayrılığı tesis edilecek

Altılı masanın Anayasa değişikliği önerisi 84 maddeden oluşuyor. Kuvvetler ayrılığının vurgulandığı yeni sistemde yasamanın etkin ve katılımcı, yürütmenin istikrarlı, şeffaf ve hesap verebilir, yargının ise bağımsız ve tarafsız olması hedefleniyor. Uzlaşılan metinde “Güçlü, özgürlükçü, demokratik, adil bir sistem inşa etme kararlılığı içindeyiz” ifadelerine yer veriliyor.

Altılı masanın anayasa değişikliği paketinden öne çıkanlar şöyle:

Partili cumhurbaşkanlığı dönemi kapanacak

Cumhurbaşkanı 7 yıllığına halk tarafından seçilecek ve seçimle beraber partisiyle ilişkisi sona erecek. Görevi sona eren bir cumhurbaşkanı, seçimle gelinen siyasi bir görev üstlenemeyecek. Cumhurbaşkanına, TBMM

Başkanı vekalet edecek. Cumhurbaşkanının kanunlar üzerindeki zorlaştırıcı veto etkisi sona erdirilip geri gönderme hakkı veriliyor

Anayasaya özgürlükçü anlayış kazandırılacak

Altılı masanın teklifi, Anayasayı temel hakları "ödev" olarak vurgulayan ve hürriyetleri ödev kavramıyla sınırlayan anlayıştan arındırıyor. Anayasaya özgürlükçü bir anlayış kazandırılıyor. Anayasadan otoriter anlayışın izleri siliniyor. Anayasada "temel hak ve ödevler" yerine "temel hak ve hürriyetler" düzenleniyor.

"İnsan onuru" Anayasanın temel esası olacak

Anayasanın temel hakları düzenleyen ilk maddesine "İnsan onuru dokunulmazdır ve anayasal düzenin temelidir" ifadesi ekleniyor. Bu vurguyla beraber Anayasanın insan onurunu esas alan bir bakış açısı kazanması sağlanıyor. Devletin temel işlevinin insan onurunu korumak ve ona saygı göstermek olduğu vurgulanıyor.

Tereddüt halinde yorum hürriyet lehine yapılacak

Anayasa'nın 13. maddesine "Hürriyet esas sınırlama istisnadır. Tereddüt halinde yorum hürriyet lehine yapılır" hükmü ekleniyor. Böylece temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması düşüncesinden temel hak ve hürriyetlerin üstünlüğü dönemine geçiliyor.

Eleştiri hürriyeti güvence altına alınacak

Düşünce, kanaat ve ifade hürriyeti tek bir maddede düzenleniyor. Anayasanın 25. maddesinde yapılacak değişikliklerle eleştiri hürriyeti güvence altına alınıyor. Keyfi sınırlamaların önüne geçiliyor.

Hayvan hakları ilk kez Anayasaya girecek

Anayasanın 56. maddesinde yapılan değişikliklerle Anayasada sağlık hakkı ve çevre hakkı yeniden düzenlenirken hayvan hakları ilk kez anayasal güvenceye kavuşturuluyor.

Parti kapatma zorlaştırılacak

Siyasi parti kapatma davalarının açılması zorlaştırılıyor. Şiddete başvurma ya da şiddeti teşvik hariç olmak üzere parti kapatma davalarının açılabilmesi için ihtar şartı getiriliyor. Kapatma davasının açılabilmesi, TBMM'nin üçte ikisinin oyuyla alınacak izne bağlanıyor. Milletvekillerinin meclis kürsüsünde kullandığı ifadelerin parti kapatma davalarında delil olamayacağı düzenleniyor. Bu davalardan çıkabilecek yaptırımlara idari para cezası ekleniyor.

Dokunulmazlığın kaldırılması zorlaştırılacak

Milletvekillerinin sadece ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçüstü halinde dokunulmazlıktan faydalanamayacağı düzenleniyor. Anayasanın 83. maddesinde Anayasanın 14. maddesine yapılan atıf metinden çıkarılıyor. Dokunulmazlığın kaldırılması için üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alınacağı hükmü getiriliyor. Milletvekili düşünme kararında bireysel başvuru yoluna gidilmiş ise Anayasa Mahkemesinin kararının bekleneceği düzenleniyor.

Kadına şiddetten suçlu bulunanlar milletvekili olamayacak

Affa uğramış olsalar bile cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, kadına yönelik kasten yaralama ve edimi ifasını fesat karıştırma suçlarından hüküm giymiş olanların milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olamayacağı hükmü getiriliyor.

Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvurunun alanı genişletilecek

Anayasa Mahkemesi'nin üye sayısı 15'ten 22'ye çıkarılıyor. Üyelerden 20'sinin TBMM, 2'sinin cumhurbaşkanı tarafından seçilmesi öngörülüyor. Mahkemenin bölüm sayısı 2'den 4'e yükseltiliyor. Anayasada veya Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde düzenlenen hakların ihlali iddiasıyla Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolu açılıyor.

Uluslararası anlaşmalardan çekilme kararı açıkça TBMM'nin uygun bulmasına bağlanacak

Türkiye'nin taraf olduğu bir uluslararası anlaşmadan çekilme için TBMM'nin uygun bulması şartı Anayasada açıkça düzenleniyor.

Herkes Meclis Araştırma Komisyonu'nun davetine uyacak

Meclisin denetim yetkisi güçlendiriliyor. Şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim için hükümete hesap sorulabilmesini sağlayacak araçları artırıp etkili kılıyor. Muhalefete bir yasama yılında en az yirmi gün gündemi

belirleyerek genel görüşme açma hakkı tanınıyor. Herkesin Meclis Araştırma Komisyonunun davetine uymak zorunda olduğu düzenleniyor.

Milletin meclisi, bütçe yetkisine kavuşacak

Bütçe yetkisi Meclise iade ediliyor. Hükümetlerin politikalarını Bütçe Kanununun sınırlarına uygun olarak yürütmelerini sağlamak amacıyla Kesinhesap Anayasada ayrı bir maddede düzenleniyor. Değişikliğe göre, Kesinhesap Komisyonu kuruluyor ve başkanının ana muhalefet partisinin milletvekili olması şartı getiriliyor.

Yeni hükümet kurulmadan mevcut hükümet düşürülemez

Hükümet, başbakan ve bakanlar hakkında gensoru verme yetkisi tesis ediliyor. Bu yenilikle, Bakanlar Kurulu aleyhine verilen güvensizlik önerilerine yeni Başbakanın isminin eklenmesi zorunlu kılıyor. Böylece meclis, istikrarın gereği olarak ancak yeni hükümeti kurmakta birleşebilirse mevcut hükümeti düşürebilecek.

HSK kapatılacak

Hakimler ve Savcılar Kurulu kapatılarak Hakimler Kurulu ve Savcılar Kurulu kuruluyor. Yargı bağımsızlığının sağlanması için Adalet Bakanı ve yardımcısının Hakimler Kurulu üyesi olmasına son veriliyor.

OHAL KHK'larına son verilecek

OHAL KHK'ları kaldırılıyor. Olağanüstü Hallere ilişkin tedbirlerin Olağanüstü Hal Kanunu ile düzenleneceği ve Olağanüstü Hal Kanunu ile bu kanundan kaynaklı idari eylem ve işlemlere karşı yargı yolunun kapatılamayacağı düzenleniyor.

Savunma ve iddia makamı eşitlenecek

Hakim ve savcılara coğrafi teminat getiriliyor. Savunmanın bağımsızlığı vurgulanıyor. Yargılama sürecinin temel unsurlarından biri olan savunma makamı, ilk defa, bir anayasa hükmüyle düzenlenerek bu makamın iddia makamıyla eşit bir statüye kavuşturulması sağlanıyor. Her ilde bir baro olacağı açıkça Anayasada düzenleniyor.

Sayıştay ve YSK yüksek mahkeme olacak

Sayıştay yüksek mahkeme statüsüne kavuşturuluyor. Kurumun denetim yetkisinin kapsamı genişletiliyor. Yüksek Seçim Kurulu Anayasada yargı bölümünde bir yüksek mahkeme olarak düzenleniyor, kurulun niteliği açıklığa kavuşturuluyor. Yüksek Seçim Kurulunun seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkına ilişkin kararları Anayasa Mahkemesinin denetimine açılıyor.

RTÜK üyeleri gazeteci ve akademisyenlerden oluşacak

Radio ve Televizyon Üst Kurulu'nun üye yapısında çoğulculuk sağlanıyor. RTÜK üyeleri, basın mensupları ile iletişim ve hukuk fakültesi öğretim üyeleri arasından seçiliyor. Üye seçiminde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin nitelikli çoğunluğu aranıyor. Kurulun çoğulculuk, özerklik ve tarafsızlık esaslarına bağlı olarak çalışacağı vurgulanıyor.

Belediye başkanlarının görevden uzaklaştırılmasına Danıştay karar verecek

İçişleri Bakanlığının belediye başkanlarını ve meclis üyelerini görevden uzaklaştırma yetkisi kaldırılıyor. Onun yerine Danıştay kararı şartı getiriliyor. Görevden uzaklaştırmanın en fazla altı ay sürebileceği düzenleniyor.

YÖK kaldırılacak

Yükseköğretim Kurulu kaldırılıyor. Üniversitelerin akademik, idari ve mali özerklikleri ihlal edilmemek kaydıyla planlama ve koordinasyon kurulu olacak Yükseköğretim Üst Kurulu düzenleniyor.

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

• **Kamu istihdamı:** Kamu sektörünün toplam istihdamı bu yılın ilk dokuz aylık döneminde 175 bin kişi artarak ilk kez 5 milyon sınırını aştı ve 5 milyon 52 bine kadar yükseldi.

• **Kapasite kullanımı:** İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanımındaki azalma ekimden sonra kasım ayında da devam etti ve son 18 ayın en düşük noktasına geriledi. Kapasite kullanım oranı kasımda bir önceki aya göre 1 puan, geçen yılın aynı ayına göre ise 2,2 puan azalarak yüzde 75,9'a geriledi.

• **Merkez Bankasının rezervi:** Euro'nun dolar karşısında değerlenip yeniden 0,99 dolardan 1,037 doların üzerine çıktığı ve Hazine'nin yıllık yüzde 10 dolar faiziyle yaptığı 1,5 milyar dolarlık borçlanmanın hesaplara girdiği 11 -

18 Kasım haftasında, Merkez Bankasının, brüt rezervi 5,4 milyar dolar artarak 122,9 milyar dolara yükselirken eksi durumdaki net rezervi ise 3,7 milyar dolar iyileşerek -50,4 milyar dolar oldu

• **Borç stoku ve faiz yükü:** Hazinesin borç stoku Ekimde 133 milyar lira daha artarak 3 trilyon 808 milyar lirayla rekor bir düzeye yükseldi. Borç stokunda bu yılın ilk 10 aylık dönemindeki toplam artış ise 1,1 trilyon lirayı buldu. Borç stokunun vadesine kadar ödenecek olan faiz yükü ise ekimde 246 milyar lira daha artarak 3,4 trilyon liraya kadar çıktı. Faiz yükünde bu yılın ilk 10 aylık dönemindeki artış ise 2 trilyon lirayı buldu.

• **Merkez Bankasının rezervi:** Euro'nun dolar karşısında değerlenip yeniden 1 doların üzerine çıktığı ve altının değerlendirildiği 4-11 Kasım haftasında, Merkez Bankasının, brüt rezervi parite etkisiyle 3,8 milyar dolar artarak 117,5 milyar dolara yükselirken eksi durumdaki net rezervi ise 3,4 milyar dolar iyileşerek -54,1 milyar dolar oldu.

• **Vatandaşın borçları:** Geliri yetmediği halde, negatif reel faizin de teşviki ve yüksek enflasyon nedeniyle harcamalarını öne çekip borçlanan vatandaşların bankalara olan borcu 11 - 18 Kasım haftasında da 2.4 milyar lira daha arttı. Vatandaşların borcunda son 6,5 ayda (6 Mayıs – 18 Kasım arasında) 315 milyar liralık artış yaşandı. Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 18 Kasım itibarıyla 1 trilyon 427 milyar lira olarak gerçekleşti.

• **Türkiye'nin ihraç ettiği ürünlerin fiyatı** (yurt dışı üretici fiyatları) ekimde bir önceki aya göre yüzde 1,34 oranında artarken, yıllık artış ise yüzde 103,79 olarak gerçekleşti.

• Ocak-Ekim döneminde bankalara ibraz edildiğinde **karşılıksız çıkan çeklerin** toplam parasal tutarı ise yüzde 50,4 oranında artarak 16,1 milyar liraya kadar yükseldi.

• İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 515 bin adet artarak 25 Kasım itibarıyla 23 milyon 608 bine çıktı.

• Tarım sektörünün üretimde kullandığı girdilerde yaşanan fiyat artışları durdurulamıyor. Girdi fiyatları eylülde bir önceki aya göre yüzde 2,9 oranında artarken, yıllık artış ise yüzde 138,15 oldu.

• Türkiye'nin beyaz eşya üretimi yılın ilk 10 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,2 oranında azalarak 27 milyon 489 bine kadar geriledi.

• Türkiye'nin beyaz eşya üretimi yılın ilk 10 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,2 oranında azalarak 27 milyon 489 bine kadar geriledi.

KAMUDA İSTİHDAM 5 MİLYONU GEÇTİ

• Kamu sektörünün toplam istihdamı bu yılın ilk dokuz aylık döneminde 175 bin kişi artarak ilk kez 5 milyon sınırını aştı ve 5 milyon 52 bine kadar yükseldi.

• Strateji ve Bütçe Başkanlığının verilerine göre bu yıl kadrolu personel sayısı 56 bin kişi artarak 3 milyon 60 bine, sözleşmeli personel sayısı 61 bin artarak 590 bine, sürekli işçi sayısı 43 bin kişi artarak 1 milyon 232 bine, geçici işçi sayısı 14 bin kişi artarak 62 bine kadar yükseldi.

• Kamuda 108 bin kişi de diğer statülerde çalıştırılıyor.

• Bu dönemde hem miktar hem de yüzde olarak en yüksek artışın, kaldırılmaya çalışılan sözleşmeli statüde çalışanlardan oluştuğu dikkat çekiyor.

KAPASİTE KULLANIMI SON 18 AYIN EN DÜŞÜK NOKTASINA İNDİ

• İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanımındaki azalma ekim ayından sonra kasım ayında da devam etti ve son 18 ayın en düşük noktasına geriledi.

• Merkez Bankasının hesaplamalarına göre imalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranı kasımda bir önceki aya göre 1 puan, geçen yılın aynı ayına göre ise 2,2 puan azalarak yüzde 75,9'a geriledi. Sektör geçen yıl kasımda kapasitesinin yüzde 78,1'i, bu yıl ekim ayında ise yüzde 76,9'uyla üretim yapmıştı.

• Kapasite kullanım oranı en son Mayıs 2021'de yüzde 75,3 olarak gerçekleşmiş izleyen aylarda kasım ayında indiği yüzde 75,9 oranının üzerinde seyretmişti.

• Kapasite kullanımında geçen yılın aynı ayına göre düşüş eğilimi Ağustos 2022'de başlamıştı. Ekim ve kasım aylarında ise geçen yılın aynı ayının yanı sıra bir önceki aya göre de gerileme yaşanmıştı. Bu veriler ekonomide yılın üçüncü çeyreğinde belirgin bir daralma yaşandığını gösteriyor.

- Önceki aya göre en fazla azalma yüzde 1,9'la dayanıklı tüketim malları üretiminde yaşanırken, hem aylık hem de yıllık bazda en belirgin azalma ise ara mallarında yaşandı. Aramalı üretiminde kapasite kullanımı bir önceki aya göre 1,3 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 4,7 puan azaldı.
- Kapasite kullanım oranı yıllık bazda dayanıklı tüketim mallarında yüzde 1,6, dayanıksız tüketim ve tüketim mallarında yüzde 1,7 oranında azaldı.

MERKEZ BANKASI REZERVİNE BORÇLANMA VE EURO DESTEĞİ

- Euro'nun dolar karşısında değerlenip yeniden 0,99 dolardan 1,037 doların üzerine çıktığı ve Hazine'nin yıllık yüzde 10 dolar faiziyle yaptığı 1,5 milyar dolarlık borçlanmanın hesaplara girdiği 11 -18 Kasım haftasında, Merkez Bankasının, brüt rezervi 5,4 milyar dolar artarak 122,9 milyar dolara yükselirken eksi durumdaki net rezervi ise 3,7 milyar dolar iyileşerek -50,4 milyar dolar oldu.
- **Tamamı yükümlülüklerden oluşan brüt rezervin 80 milyar doları döviz, 42,9 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor. Son hafta döviz varlıklarında 3,4 milyar, altın varlıklarında ise 2 milyar dolarlık artış oldu.**
- 11-18 Kasım haftasında bilanço içi yükümlülükleri 5,6 milyar dolar artarken, bilanço dışında tutulan swap borçlarında (kiralık döviz) ise 3,2 milyar dolarlık düşüş yaşandı. Bankanın bilanço içi döviz yükümlülükleri 1114,4 milyar dolara çıktı swap borçları ise 69,2 milyar dolara indi. Dolayısıyla swap dahil toplam yükümlülükler 2,4 milyar dolar artarak 183,6 milyar dolar oldu. Hazine'nin mevduatının da yükümlülük sayıldığı bu hesaplama göre Merkez Bankasının net rezervi geçen hafta 1,6 milyar dolar artarak -57,6 milyar dolar oldu.
- Ancak, Hazinenin döviz mevduatı yükümlülük sayılmadığında swap borcu hariç net rezervi 515 milyon dolar artarak 18,8 milyar dolara çıktı. Swap borcu dahil **net rezervi ise 3,7 milyar dolar artarak (eksi) -50,4 milyar dolara yükseldi.** Diğer bir ifadeyle Merkez Bankası, elindeki tüm döviz ve altınlarıyla Hazineye olanlar hariç swap borçları dahil bütün borçlarını ödeyeme kalkışa 50,4 milyar dolar eksiği kalıyor.
- Swap borçlarının, diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının satıp sonra kiraladığı (**sat-kirala**) borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 18 Kasım itibarıyla yüzde 56,3 olarak hesaplandı.
- **Bu arada iktidar, döviz kurunu tutabilmek için bu yıl 100 milyar dolar daha sattığı hesaplanan Merkez Bankasının brüt rezervini artırabilmek için, Rusya, Katar, Suudi Arabistan ve benzeri ülkelerin eline bakıyor. Bu ülkeleri Türkiye'ye mevduat yatırımları ya da swap yapmaları konusunda ikna etmeye çalışıyor.**

AKP BORÇ DAĞLARI BIRAKIYOR

- Hazinenin borç stoku Ekimde 133 milyar lira daha artarak 3 trilyon 808 milyar lirayla rekor bir düzeye yükseldi. Borç stokunda bu yılın ilk 10 aylık dönemdeki toplam artış ise 1,1 trilyon lirayı buldu.
- Borç stokunun vadesine kadar ödenecek olan faiz yükü ise ekimde 246 milyar lira daha artarak 3,4 trilyon liraya kadar çıktı. Faiz yükünde bu yılın ilk 10 aylık dönemdeki artış ise 2 trilyon lirayı buldu.
- Borç stokunun 1,8 trilyon liralık kısmı iç borçlardan oluşuyor. İç borç stokunun vadesine kadar ödenmesi gereken faiz yükü ise 2,6 trilyon lira ile borcun ana parasının yüzde 144,4'ü kadar bir büyüklük oluşturdu.
- Merkezi yönetim bütçesi, bir ayda 61 milyar lira gibi rekor düzeyde faiz ödemesi yapılan ekim ayında 83,3 milyar lira açık verdi. Yılın ilk 10 aylık dönemdeki bütçe açığı ise 128,8 milyar liraya kadar tırmandı. Bütçe açığının kasım ve aralık aylarında çok daha yüksek miktarlarda gerçekleşeceği tahmin ediliyor. Buna göre Türkiye her 100 liralık iç borç için 144 lira faiz ödeyecek.
- 107,8 milyar dolar olan Hazinenin dış borçlarının Türk lirası karşılığı ise ekimde 2 trilyon liraya kadar çıktı. Dış borç stokunun vadesine kadar ödenecek faiz yüzü ise 802 milyar lira olarak hesaplandı.
- Hazinenin hem borç stokunun hem de faiz yükünün son 10 ayda 2 trilyon lira gibi oldukça yüksek bir miktarda artması, stokun döviz-faiz yapısından kaynaklanıyor. Zira borç stokunun yüzde 65,5'i döviz ve altın cinsinden alınmış borçlardan oluşuyor.
- Dövizin bu yüksek ağırlığı yüzünden yıl başından bu yana borç stokunda sadece döviz kurundaki artış nedeniyle 700 milyar liralık artış yaşandığı hesaplanıyor.
- Döviz, altın ve değişken faizli borçların toplam stok içerisindeki payı ise yüzde 83'ü buluyor. Değişken faizli borçların önemli bir bölümü enflasyona endeksli olduğu için enflasyon yükseldikçe faiz yükü de yükseliyor. Ayrıca değişken faizli dış borçların faiz yükü de kur artışının yanı sıra uluslararası piyasalarda faizin yükseliyor olması nedeniyle artıyor. Türkiye artık dış borçlanmasını yıllık yüzde 10 dolar faiziyle yapabiliyor.

- Türkiye'nin borçlarının milli gelire oranı diğer ülkelere göre düşük olmakla birlikte bu borçların çevrilmesinin maliyeti o ülkelerin 20-30 katına çıkıyor.
- **AKP Devletin Borcunu 15,5 Kat Artırdı:** Hazinesinin iç ve dış borçlarının toplamı AKP döneminde tam **15,5 kat** arttı.
- 2002 yılında **243 milyar** lira olan borun **anaparası** Ekim 2022 sonunda **3 trilyon 808 milyar liraya** çıktı.
- Bu borcun vadesinde ödenecek toplam **faiz yükü** ise Ekim 2022 itibariyle **3 trilyon 366 milyar** lira.
- Faiziyle birlikte devletin toplam borcu 7 trilyon 174 milyar liraya çıkmış durumda.
- Bu faiz yükünün 2 trilyon 38 milyar lirası yani üçte ikisi önümüzdeki üç yıl içerisinde (2023, 2024 ve 2025 yıllarında) ödenecek.
- (Devlet bütçeden 2023 yılında 566 milyar lira, 2024 yılında 698 milyar lira, 2025 yılında ise 775 milyar lira iç ve dış borç faizi ödeyecek.)
- **"Faizin en büyük düşmanı biziz"** diyen Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'yi tam bir borç ve faiz tuzağına düşürdü.
- **Devlete Verdiği Zarar:** 2022-2024 Orta Vadeli Program 5 Eylül 2021'de Resmi Gazete'de yayımlandı.
- O programa göre devlet bütçeden 2022 yılında 240 milyar lira, 2023 yılında 291 milyar lira 2024 yılında ise 320 milyar lira faiz ödeyecekti.
- Tayyip Erdoğan, Merkez Bankasına 23 Eylül 2021'den itibaren faiz indirtip, diğer bütün faizleri, döviz kurunu ve enflasyonu çıldırtınca, 2022 yılı faiz ödemeleri 330 milyara, 2023 yılı ödemeleri 566 milyara, 2024 yılı ödemeleri de 698 milyara tırmandı.
- Yani **bu ucube program uygulanmadan önce** 2022-2023 ve 2024 yıllarında bütçeden ödenecek toplam **faiz 851 milyar** liraydı. Şimdi bu üç yılda ödenecek toplam faiz **1 trilyon 585 milyar liraya** çıktı.
- Ucube programın, sadece üç yıl için faiz ödemelerinde yol açtığı artış şimdilik **734 milyar** lira oldu.
- 2021 yılı Eylül ayında önce, Devletin iç ve dış borçlarının anapara toplamı **2,2 trilyon liraydı**, bu yıl Ekimde **3,8 trilyon liraya** çıktı. **Borcun anaparası son bir yılda 1,6 trilyon lira arttı.**
- Bu borcun vadesine kadar ödenecek faiz yükü geçen yıl Eylülde **1,1 trilyon** liraydı. Faiz yükü bu yıl ekim ayı itibariyle 3,4 trilyon lira oldu. **Faiz yükü de son bir yılda 2,3 trilyon lira arttı.**
- Kendisini **"Faizin en büyük düşmanı"** diye tanıtan Tayyip Erdoğan, son bir yılda devletin borç **yükünü 3,8 trilyon lira artırdı.**

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ: KKM AZALMAYA BAŞLADI

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 11 -18 Kasım haftasında, 83 milyar lira artarak 8,66 trilyon liraya yükseldi.
- BDDK'nın istatistiklerine göre yıl başından bu yana Türk lirası mevduatlar yüzde 128 oranında arttı. Ancak bu artışın büyük kısmı, son hafta azalmaya başlayan kur korumalı diğer bir ifadeyle de dövize endekslenen mevduatlardan kaynaklandı. KKM hariç tutulduğunda TL mevduatlarda yıl başından bu yana sadece yüzde 56 oranında artış oldu.
- Döviz mevduatlarının, 2,6 milyar dolar azalarak 236 milyar dolara gerilediği 11 -18 Kasım haftasında bu kapsamdaki gerçek kişilerin döviz mevduatları ise 1 milyar dolar azalarak 143,8 milyar dolara indi.
- 11-18 Kasım haftasında kur korumalı mevduatlar ise 9,5 milyar lira azalarak 1 trilyon 464 milyar liraya indi. Merkez Bankası – Hazine – kamu bankaları üçgeni tarafından arka kapıdan yapılan döviz satışlarının döviz kurunu son aylarda 18,50 - 18,60 TL bandına sıkıştırması, kur korumalı mevduatlarda kur farkı oluşmasını engellediği için KKM'den çıkış yaşandığı tahmin ediliyor.
- **Dolarizasyon:** Sadece döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 50,6 olarak hesaplandı.
- **Dolarizasyon** oranı **gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 54,5v oldu.
- Dövize endekli olması nedeniyle, kur korumalı mevduatlar da döviz mevduatlarına dahil edilerek hesaplanan **gerçek dolarizasyon** oranı ise yüzde 67,5 oldu.

• **KKM'nin Maliyeti:** Bu mevduatlara verilen garanti nedeniyle Devletin üstlendiği risk mart ayında gerçekleşmeye başladı. 23 Mart – 31 Ekim günleri arasında vadesi dolanlar için Hazine bütçeden 91,6 milyar lira ödendi. **Merkez Bankasının dövizden dönenler için ne kadar ödeme yaptığı ise gizleniyor.**

• Kur korumalı mevduatların para kompozisyonu ile ilgili olarak yapılan en son açıklamalardan yola çıkıldığında bu mevduatların yüzde 51'inin döviz veya altından dönen mevduatlardan yüzde 49'unun ise TL mevduatlardan oluştuğu biliniyor. Döviz ve altından dönenlerin kur farkından kaynaklanan faizini Merkez Bankası ödüyor. Açıklanamamakla birlikte Merkez Bankasının da eylül sonuna kadar 95 milyar lira civarında KKM için ödeme yaptığı tahmin ediliyor.

• Döviz mevduatından kur korumalı mevduata geçen şirketlere sağlanan kurumlar vergisi avantajı nedeniyle vazgeçilen kurumlar vergisi tutarının ise 18,8 milyar lira olduğu açıklandı. Buna göre sistemin şimdiye kadar kamuya toplam maliyetinin 205 milyar lirayı bulduğu tahmin ediliyor.

• Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, sürekli KKM'nin dolarizasyonu kırdığını ve Türk lirası mevduatları artırdığını ileri sürüyor. Ancak Merkez Bankası, şirketlerin kur riskini hesaplarken, bu mevduatları "döviz varlığı" olarak kabul ediyor. Bu açıdan da bakıldığında KKM'nin ekonomideki dolarizasyon eğilimini kırmayı aksine artırdığını ve bu kesimlerin kur riskinin Hazine ve Merkez Bankasının üzerine yıkıldığını görüyoruz.

• TL mevduatı gibi gözüken aslında döviz kuruna endekslenen 76 milyar dolarlık (faiz ve kur farkı getirisiyle birlikte bu tutar çok daha yüksek bir rakama denk geliyor) bir mevduatın dövize geçme potansiyeli bulunduğu hesaplanıyor.

Krediler

• Kredi stoku da 11 - 18 Kasım günleri arasında 49 milyar lira artarak 7,17 trilyon liraya yükseldi. TL krediler 42,9 milyar lira artarken, döviz kredilerinin TL karşılığında 6 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 247 milyon dolar azalarak 134,3 milyar dolara indi.

• Kredi stokunda geçen yılın sonuna göre yüzde 46,3 oranında artış yaşandı. Türk lirası krediler yüzde 65 oranında artarken, döviz kredilerinde ise dolar cinsinden yüzde 14,3 oranında azalma oldu.

• Kredi stokundaki gelişmeler, iktidarın faiz oranlarını düşük tutarak bankaların yatırıma ve üretime daha fazla kredi vermelerini sağlama hedefinin de gerçekleşmediğini gösteriyor. Hem krediler reel olarak azalıyor hem de bankaların topladığı mevduatın krediye dönüşüm oranı düşüyor. Örneğin 2020 yılında bankacılık sistemi topladığı mevduatın yüzde 103,5'i kadar kredi kullandırmıştı. Bu oran 2021 yılı sonunda yüzde 92,4'e, 18 Kasım 2022 itibarıyla ise yüzde 82,7'ye düştü. İktidarın bankaları Hazine borçlanma kağıdı almaya zorlayan politikaları, kredi stokunun reel olarak azalmasına neden oluyor.

• **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 1601,2 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

VATANDAŞ BORÇLANMAYA DOYMUYOR

• İktidarın, satın alma gücünü enflasyonla erittiği vatandaşları bankalara borçlandırarak ekonomiyi büyütme çabasının tetiklediği bireysel krediler ve kredi kartı borçlarındaki artış hızlanarak devam ediyor.

• Geliri yetmediği halde, negatif reel faizin de teşviki ve yüksek enflasyon nedeniyle harcamalarını öne çekip borçlanan vatandaşların bankalara olan borcu 11 - 18 Kasım haftasında da 2,4 milyar lira daha arttı. Vatandaşların borcunda son 6 ayda (6 Mayıs – 11 Kasım arasında) 315 milyar liralık artış yaşandı.

• Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 18 Kasım itibarıyla 1 trilyon 427 milyar lira olarak gerçekleşti.

• Vatandaşların bu borcunun 1 trilyon 43 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinin, 384 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 2,4 milyar liralık artış oldu, kredi kartı borçları ise değişmedi.

• **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen ve henüz varlık yönetim şirketlerin devretmedikleri takipteki borçları ise 30,8 milyar liraya yükseldi. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.

• **Toplam Borç:** Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine olan borçları son bir yılda 5,3 milyar lira artarak eylül sonunda 36 milyar liraya yükseldi. TOKİ'ye olan konut kredisi borçları da 28 milyar lira oldu. Vatandaşların,

bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 492 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

- Vatandaşların bankalara olan borcunda yıl başından bu yana 400 milyar liralık, toplam borçlarında ise 408 milyar liralık artış yaşandı.

FAİZ ORANLARI

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- Bankaların, 11 - 18 Kasım günleri arasında açılan **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 16,28'den yüzde 15,91'e indi çıktı.
- Söz konusu hafta kullanılan tüketici kredilerinin (ihtiyaç + taşıt + konut) ortalama faizi önceki haftaya göre 0,22 puan azalarak yüzde 29,69'a geriledi.
- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini ortalama yüzde 30,72, taşıt kredisini yüzde 25,11, konut kredisini ise yüzde 21,56 yıllık faiz oranıyla kullandı.
- Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 9,86, Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 8,07'ye yükseldi.
- Ancak, bankaların kullandığı kredilerle ilgili olarak BDDK ve Merkez Bankasının uyguladığı diğer kısıtlamalar nedeniyle krediye erişimin giderek zorlaştığı belirtiliyor.

Merkez Bankası Faizi

- *Merkez Bankası, beklendiği gibi (aldığı talimat gereğince demek daha doğru) bir haftalık repo faizi olan politika faizini 1,5 puan daha azaltarak yüzde 9'a indirdi.*
- *Böylece faiz indirimlerinin başladığı Eylül 2021'den bu yana 10 puanlık bir faiz indirimi yapıldı. Bu dönemde yıllık enflasyon ise TÜİK'e göre 65,6 puan artarak yüzde 19,58'den yüzde 85,51'e kadar çıktı. Türk lirası ise değerinin yarısından fazlasını (yüzde 55) kaybetti.*
- *Merkez Bankası faiz indirimlerinin sonuna geldiğini de açıkladı. Ancak faiz indiriminin ekonominin gereklerinden çok, aralıkta baz etkisi nedeniyle yıllık enflasyonda yaşanacak düşüşü (bu düşüş fiyat düşüşü anlamına gelmiyor, aksine fiyatlar artmaya ancak geçen yıldan biraz daha az oranda artmaya devam edecek) iktidara "faizi indirdik enflasyon düştü" dedirtebilmek için yapıldığı biliniyor.*
- *Merkez Bankası da geçen hafta bankaları yüzde 10,50 faiz oranıyla fonladı.*

Risk Primi (CDS) Yeniden Arttı

- Merkez Bankası ve BDDK'nın bankaları ticari kredi faizlerini düşük tutmaya yönelik önlemleri bankaları kredi vermek yerine Hazine iç borçlanma kağıtları almaya zorladığı için, piyasada iç borçlanma kağıtlarının faizi önemli ölçüde geriledi.
- Geçen hafta TL cinsinden, 2 yıl vadeli Hazine tahvilinin faizi yüzde 10,81, 5 yıl vadelinin faizi yüzde 10,88, 10 yıl vadelinin faizi yüzde 11,43 oldu. Yıllık enflasyonun yüzde 85'in üzerinde seyrettiği bir dönemde bankaları yüzde 10-11 faizle TL cinsinden iç borçlanma kağıdı almaya zorlamanın bankacılık sektörü açısından sistemik bir risk oluşturmaya başladığı dillendiriliyor.
- Türkiye'nin, CDS'i (risk primi) ise **bir önceki haftaya göre** yüzde 5,5 oranında artarak 597,59 oldu. CDS bir ay öncesine göre yüzde 18, altı ay öncesindeki düzeyine göre yüzde 15 oranında düşerken, bir yıl öncesinin ise yüzde 24 üzerinde seyrediyor.

İHRAÇ ÜRÜNLERİN FİYATI YÜZDE 103,8 ARTTI

- Türkiye'nin ihraç ettiği ürünlerin fiyatı (yurt dışı üretici fiyatları) ekimde bir önceki aya göre yüzde 1,34 oranında artarken, yıllık artış ise yüzde 103,79 olarak gerçekleşti.
- Yurt dışı üretici fiyatlarının, yurt içi üretici fiyatlarına (yüzde 157,69) göre daha düşük oranda artması, iki endeksin kapsamındaki farklılıktan kaynaklanıyor. Yurt içi üretici fiyatları endeksinde yer alan ve son bir yılda yüzde 554,6 oranında artış yaşanan elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme, yüzde 252,8 oranında artış olan ham petrol ve doğalgaz, yüzde 173 oranında artan kömür ve linyit gibi alt endeksler yurt dışı üretici fiyatları endeksinde bulunmuyor.

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORASA

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru bir önceki hafta sonuna göre yüzde 0,1 oranında artarken, Euro kurunda yüzde 0,4 oranında artış yaşandı. Kurlar sırasıyla 18,61 TL ve 19,37 TL oldu. Dolar kurunda yıl başından bu yana yüzde 43,4, Euro kurunda yüzde 31,9 oranında artış oldu.
- Ortalama dolar kuru (1 Ocak- 25 Kasım 2022 ortalaması) 2021 yılının ortalamasına göre yüzde 84 oranında artarak 16,35 TL'ye çıktı.
- Gecen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 0,2 oranında artarak 1.049 lira oldu. Altın fiyatı geçen yılın sonuna göre ise yüzde 34,7 oranında arttı.
- Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 7,7 oranında arttı. Endekste yıl başına göre artış ise yüzde 163,2 oldu.

16 MİLYAR LİRALIK ÇEK KARŞILIKSIZ ÇIKTI

- Risk merkezinin verilerine göre Ocak-Ekim döneminde bankalara ibraz edildiğinde karşılıksız çıkan çek sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15,9 oranında azalarak 103 bine inerken, karşılıksız çıkan çeklerin toplam parasal tutarı ise yüzde 50,4 oranında artarak 16,1 milyar liraya kadar yükseldi.
- Bu dönemde 12 bin 49 kişinin çeki karşılıksız işlemi gördü.
- Aynı dönemde zamanında ödenmediği için protesto edilen senet sayısı ise yüzde 29,5 oranında azalarak 250 bine indi. Ancak bu senetlerin parasal tutarı ise yüzde 0,8 oranında artarak 9,9 milyar lira oldu.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 23,6 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 25 Kasım günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 7 milyon 680 bin yeni dosya geldi. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 733 adet bin arttı. Bu dönemde 6 milyon 637 bin dosya da sonuçlandırıldı.
- Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,6 oranında arttı.
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 515 bin adet artarak 25 Kasım itibariyle 23 milyon 608 bine çıktı.

TARIMDA GİRDİ FİYATLARINDAKİ ARTIŞ DURDURULAMIYOR

- Tarım sektörünün üretimde kullandığı girdilerde yaşanan fiyat artışları durdurulamıyor. Girdi fiyatları eylülde bir önceki aya göre yüzde 2,9 oranında artarken, yıllık artış ise yüzde 138,15 oldu.
- Bu kapsamda tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında son bir yılda yüzde 145 oranında artış gerçekleşti. Bu kapsamdaki tohum ve dikim materyallerinde yüzde 99, erdji ve yağlarda yüzde 193,9, gübrede yüzde 226, tarımsal ilaçlarda yüzde 110, bina bakım masraflarında yüzde 160 oranında fiyat artışı yaşandı.
- Tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında ise son bir yılda yüzde 95 oranında artış oldu.

İNŞAATINA YENİ BAŞLANAN DAİRE SAYISI AZALIYOR

- Bu yılın ocak-eylül döneminde belediyeler tarafından inşaat ruhsatı verilen daire sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13,9 oranında azalarak 415 bine kadar geriledi. Geçen yıl aynı dönemde 482 bin dairenin inşaatına başlanmıştı.
- İnşaatı biten ve yapı ruhsatı alınan daire sayısı ise geçen yıla göre yüzde 5,7 oranında artarak 442 bine yükseldi.

BEYAZ EŞYA ÜRETİMİ AZALIYOR

- Türkiye'nin beyaz eşya üretimi yılın ilk 10 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,2 oranında azalarak 27 milyon 489 bine kadar geriledi.
- Aynı dönemde yurt içinde beyaz eşya satışları yüzde 4,2 oranında azalarak 7 milyona inerken, ihracat geçen yıla aynı düzeyde 21 milyon 490 bin seviyesinde kaldı.
- Beyaz eşya ithalatı ise yüzde 48,8 oranında azalarak 247 bine kadar geriledi.

İKTİDAR PİYASA FAİZLERİNİN TEK HANEYE İNECEK DERKEN, BANKALAR FAİZİ YÜZDE 25'E ÇIKARTTI!

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu beklendiği gibi politika faizini 1,5 puan daha düşürerek yüzde 9'a indirdi ve 'faiz indirimi döngüsünün tamamlandığını' açıkladı. İktidar piyasa faizlerinin de tek haneye ineceğini öne sürerken, bankalar TL mevduat toplayabilmek için faizi yüzde 25'e çıkarttı!

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'nas' söylemiyle geçen yıl eylülde politika faizinin yüzde 19'dan 18'e indirilmesiyle başlatılan faiz indirimi süreci, **Para Politikası Kurulu'nun (PPK)** 24 Kasım toplantısında 1,5 puanlık düşüşle noktalandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın faizin yılsonunda tek haneye inmesi talimatı doğrultusunda yüzde 10,5'tan yüzde 9'a çekilen politika faizinde 'indirim döngüsünün tamamlandığı' Merkez Bankası-PPK açıklamasıyla duyuruldu. **Seçime kadar yeni faiz indirimi olmayacağını öngörebiliriz.**

Ancak, politika faizinin tek haneye inmiş olmasının piyasa faizlerine, bankaların mevduat ve kredi faizlerine bir yansıması yok. İktidar bu tabloyu görmezden gelmeyi tercih ediyor. Hazine ve Maliye Bakanının 'piyasa faizlerinin de tek haneye inmesini beklediklerini' söylemesine karşılık bankalar, enflasyon karşısında 70 puanı aşan negatif faizle TL mevduatı tutamadıkları için, faizi yüzde 25'e çıkarttılar. Bir yandan da döviz hesaplarının TL'ye geçişini sağlayamayan bankalara tehdit ve yaptırımlar getiren Merkez Bankası'nın yanı sıra BDDK da bankaları döviz varlığını TL'ye dönüştürmeyen şirketlere 'kredi yasağı' uygulamaya zorluyor. Merkez Bankası ve BDDK'nın koşullarını yerine getiremeyen bankalar, kaynaklarını düşük faizli hazine kâğıtlarına yatırmaya, portföylerinde bu kâğıtları tutmaya mecbur ediliyor. Sözde serbest piyasa, serbest kambiyo rejimi uygulamasıyla kontrollü, baskıcı, tehditkâr ve yaptırımcı bir para-finans piyasası yaratıldı. TL mevduatın getirisinin ekside olmasından ötürü, milyonlarca küçük yatırımcı, tasarruf sahibi borsaya yöneldi. Haftalardır Borsa İstanbul'a (BİST) akın eden tasarruf sahipleriyle tarihinde ilk kez BİST'teki yatırımcı sayısı geçen hafta sonu itibarıyla 3 milyon 400 bine çıktı. Pek çok küçük yatırımcı, parasını kaybederek kısa süre sonra manipülasyon mağduru olacak!

Faiz yüzde 19 iken geçen yıl 23 Eylül'de indirim başladığında yıllık enflasyon yüzde 19, dolar/TL 8,41 idi. Bir yılın sonunda faiz yüzde 9'a indirildi ama enflasyon yaklaşık 5 kat artışla yüzde 85,51'e, dolar/TL 2,5 kat artarak 18,65'e çıktı. İndirim başladıktan üç ay sonra aralıkta dolar/TL 18'e çıkınca Kur Korunmalı Mevduat (KKM) icadı devreye sokuldu. KKM ile kur bir süre frenlense de şimdi yine 18,65 TL. Kur düşmedi. Enflasyon, hayat pahalılığı, fiyatlar, maliyetler patladı. TL değer kaybetti. Halkın alım gücü azaldı. Refah kaybı arttı, ülke yoksullaştı. İktidar bu yanı sıra ısrar edip ülkeye ve topluma ağır bir ekonomik bedel ödetti. Bugüne kadar KKM ile en büyük servet transferlerinden birisi gerçekleştirildi. Toplumun geniş kesimleri yoksullaşırken, bir avuç kişi ülke hazinesinden, Merkez Bankası'ndan nemalandı. Banka kârları yüzde 500'lere ulaştı!

İktidar aralıktan itibaren baz etkisiyle enflasyonda yaşanacak rakamsal gerilemeyi; 'Faiz inince enflasyon düşecek dedik, dediğimiz çıktı' diye pazarlayıp, yanlışlarını örtmek için ekonomik başarı yalanlarına sarılarak siyasi nema sağlamaya çalışacak. Ancak bir yılda ülkeye ve topluma yaşatılan ağır faturanın bedelini kim ödeyecek? **Kanımca halk bunun hesabını sandıkta oylarıyla soracak!**

MERKEZİ YÖNETİM TOPLAM BORÇ STOKU 7 TRİLYON TL'Yİ AŞTI

İç borçların yüzde 60'ı faiz, toplam borcun yüzde 65'i dövize endeksli!

Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku 7 trilyon lirayı aştı. Ekim sonu itibarıyla iç borç ana para tutarı 1,8 trilyon TL iken faiz 2,6 trilyon TL! İç borç stoku 4,4 trilyon TL'ye ulaşırken bunun yüzde 60'ı faiz! Toplam borç stoku içerisinde döviz borçlarının payı yüzde 65'i aştı. Kur ve enflasyon arttıkça katlanan borç tutarı ülkenin geleceğini tehdit ediyor!

Toplamı 4,4 trilyon liraya ulaşan iç borç stokunun 1,8 trilyonu ana para iken 2,6 trilyonunun faiz olması, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın faiz konusundaki söylemlerinin tam aksine Türkiye hazinesinin faizcilere teslim edildiğini gösteriyor.

Geçen yılın ekim sonunda 1,2 trilyon olan iç borç ana para tutarının bu yıl yüzde 50 artışla 1,8 trilyona yükselmesine karşılık aynı dönemde 781 milyar TL olan faiz yükünün yüzde 228 artarak bu yıl 2,6 trilyona çıkması, iktidarın faiz indirimi adımlarının göstermelik bir aldatmacadan ibaret olduğunun en somut göstergesi!

İktidarın faiz indirimlerinin piyasa ve borçlanma faizleri üzerinde etkisinin olmayacağını, aksine bu politikayla yükselen risk puanı yüzünden daha yüksek faizle borçlanmaya mecbur kalınacağını sürekli vurgulayarak iktidarı uyardık. Gelinek noktada faizi düşürdükçe hazine daha yüksek faizle borçlandı ve faiz ana para borcunu geçti.

Kaldı ki hazine düşürülen faizlerle borç bulamaz hale gelince TÜFE'ye (enflasyona) endekli ya da içeriden döviz endekli borçlanmaya gitti. Faiz indirimi politikalarıyla tırmanarak yüzde 85'i geçen enflasyon ve hızlanan kur artışları hem borcu hem de durduk yerde arttırdı.

İktidar enflasyonu düşürme iddiasını, kurları baskılayarak dövizdeki yükselişi durdurma, aşağı çekme planlarını gerçekleştirebilirse şu anda 2,6 trilyon TL olan faiz yükü bir nebze de olsa düşebilir. Bu gerçekleşmezse geri ödemelerde hazine, her 100 liralık ana para borcuna karşılık 142 TL faiz ödemek zorunda kalacak. Ancak güncel enflasyon ve kurlarla hazinenin yaptığı projeksiyon şu anda iç borç stokunun yüzde 60'ının faiz olduğunu ortaya koyuyor.

✓ Ekim sonu itibarıyla **Merkezi Yönetimin Dış Borç Stoku**, 101 milyar doları ana para 43 milyar doları faiz olmak üzere toplam 144 milyar dolar!

✓ Güncel ortalama 18,50 dolar kuru ile TL karşılığı 2 trilyon 664 milyar TL iken, kurlar yukarı yönlü hareket ettikçe bu tutar durduk yerde yükseliyor.

Hazine en son 5 yıl vadeli Eurobond ihracında dış piyasalardan ancak yüzde 10 dolar faizi vererek 2,5 milyar dolar borç bulabilmişti. Hazinenin ekim sonu itibarıyla duyurduğu rakamlar ve projeksiyonlarla, Merkezi Yönetimin iç ve dış borç stoku ana para ve faiz toplamı 7 trilyon 061 milyar TL'ye ulaşıyor.

2017'de 877 milyar TL olan **Merkezi Yönetim Borç Stoku** (MYBS) toplamı, tek adam yönetiminde hızlanarak 2018 sonunda ilk kez trilyona yükseldi ve 1 trilyon 67 milyar TL oldu. Ağır borçlanma politikasıyla 4 yılda 7 kat artan MYBS içinde faiz yükü ana parayı geçerken, dövize endekli borçların toplamdaki payı yüzde 65,49'a çıktı. Dövize ve TÜFE'ye endekli borçlar, kur ve enflasyon arttıkça borç stokunu yukarı çekiyor. İktidar, adeta gözü kara bir şekilde sergilediği bu borçlanma hırsıyla, Türkiye'nin ve 85 milyonun geleceğini faizcilerin, dövizcilerin ve hazineye borç verenlerin ellerine terk etti!

TÜRKİYE EKONOMİSİ, SUUDİ ARABİSTAN'DAN GELECEK 5 MİLYAR DOLARA MUHTAÇ HALE GETİRİLDİ!

İktidarın dış politikadaki U dönüşlerinin perde arkasında 'borç ve dolar' bulma talebinin olduğu son gelişmelerle netleşti. BAE'den sonra Suudi Arabistan'dan Merkez Bankası'na 5 milyar dolar geleceği açıklanırken, Katar'dan da 10 milyar dolar bekleniyor. Bu paraların hangi koşullarla, hangi tavizler karşılığında verildiği bilinmiyor!

Merkez Bankası brüt rezervlerinin 18 Kasım haftasında 5 milyar 362 milyon dolar artışla 122 milyar 885 milyon dolara yükseldiği açıklandı. Ancak swaplar hariç rezervler hâlâ eksi 54 milyar dolarda. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Merkez Bankası rezervlerinin yılsonunda 130 milyar dolara ulaşacağını ifade etmesinin perde arkasında Suudi Arabistan ve Katar'dan gelmesi beklenen paraların olduğu anlaşılıyor.

✓ Gelecek paralar Merkez Bankası brüt rezervlerini kâğıt üzerinde yükseltse de swaplar hariç ekside olan net rezervler, ekside kalmaya devam edecek.

Net hata noksan kaleminde 30 milyar dolara yaklaşan kaynağı belirsiz girişlerin ağırlıklı Rus oligarkların parası olduğu iddiaları üzerine ABD ve AB, iktidarı ve Türk bankalarını uluslararası para transferleri için uyarmışlardı.

Asıl önemli olan iktidarın sergilediği U dönüşleri ve 'normalleşme' girişimlerinin, 'Darbe finansörü' dedikleri Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE), Gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinin talimatını verdiği gerekçesiyle 'Eli kanlı, katil' dedikleri Suudi Arabistan Veliht Prensine kırmızı halılar serilmesinin ardında yatan talepler ve tavizlerin neler olduğu sorusu.

İktidarın 15 Temmuz darbesine destek ve 3 milyar dolar finansman sağlamakla itham ettiği BAE'ye söylediklerini geri alıp, kucaklaşmalarıyla Abu Dabi Yatırım Fonu'ndan Türkiye'deki yatırımlara 10 milyar dolar ayrılacağı vaat edildi. Enerji, liman, savunma sanayii vb. Türk şirketlerinin satın alınması, hisse alımı, ortaklık sözü verildi. BAE Merkez Bankası ile ocak ayında 5 milyar dolar karşılığı, 18 milyar dirhem ve 64 Milyar TL tutarında swap anlaşması yapıldı ama Abu Dabi fonunun yatırım vaatleri gerçekleşmedi.

Kaşıkçı davası Adalet Bakanı talimatıyla kapatılıp, mahkeme dosyasının Suudi Arabistan'a gönderilmesi, Veliht Prens Muhammed bin Selman'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından uçağının merdivenlerine kadar uğurlanması karşılığında Suudilerden 5 milyar dolar geleceği anlaşılıyor. Suudi yetkililerin yabancı medyaya yaptıkları açıklamalar, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından teyit edildi. Merkez Bankası'na 5 milyar dolarlık 'mevduat' yatırması görüşmelerinin sona geldiği ifade edildi. Merkez Bankası'nın mevduat toplama yetkisi yok.

Para Suudi Merkez Bankasından mı, Suudi devletinden mi ya da Suudi fonlarından mı gelecek? Muhtemelen bu para Merkez Bankası'nda rezerv olarak depo hesabında tutulacak ve rezervler artmış gösterilecek. Ya da swap olarak gelecek. Son olarak Katar'ın da 10 milyar dolar kaynak sağlayacağı, 2-3 milyar dolarının yılsonuna kadar geleceği duyuruldu.

Tüm bu para girişleriyle ilgili anlaşmalar, verilen taahhütler, faiz ve diğer koşullar, Türkiye'ye ne tür yükümlülükler getirildiği şeffaf şekilde kamuoyuna, TBMM'ye açıklanmak zorunda. Tabii asıl üzücü tablo, iktidarın politikalarıyla ekonomiye verilen ağır hasar ve iktidarın tavizlere açık hale getirilmesi yanında, **800-900 milyar dolarlık bir ekonominin 5 milyar dolara sevinir-övünür konuma sürüklenmesi!**

YOKSULLUK SINIRI 25 BİN TL'Yİ AŞTI

Türk-İş, kasım ayında açlık sınırının 7 bin 786 TL'ye, yoksulluk sınırının ise 25 bin 365 TL'ye yükseldiğini açıkladı. Böylece yoksulluk sınırı bir ayda 1180 TL birden artmış oldu. Açlık sınırı ise asgari ücretin 2 bin 286 TL üzerine çıktı.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) 2022 Kasım'a ilişkin açlık ve yoksulluk sınırı verilerini açıkladı.

Buna göre, dört kişilik bir ailenin aylık gıda harcamalarını kapsayan açlık sınırı ekimde 7 bin 425 TL iken, kasımda 7 bin 786 TL'ye çıktı.

Açlık sınırı böylece, asgari ücretin 2 bin 286 TL üzerine çıkmış oldu.

Kira, fatura, eğitim, giyim, ulaşım gibi tüm giderlerini kapsayan yoksulluk sınırı ise ekimde 24 bin 185 TL iken kasımda 25 bin 365 TL'ye yükseldi.

Bekâr Bir Çalışanın Yaşama Maliyeti 10 Bin 170 TL

Türk-İş verilerine göre, bekâr bir çalışanın aylık yaşama maliyeti ise 9 bin 705 TL'den 10 bin 170 TL'ye çıktı.

Mutfak enflasyonunun aylık bazda yüzde 4,87 arttığını duyuran Türk-İş, son on iki ayda ise yüzde 137,38 oranında artış yaşandığını açıkladı.

Türk-İş'ten yapılan açıklamada "Enflasyon, iktisaden dar ve sabit gelirli kesimleri daha da yoksullaştırdı" ifadelerine yer verildi.

(Yeni Beslenme Kalıbı ile)				
Çizelge 1: Dört Kişilik Ailenin Açlık ve Yoksulluk Sınırı (TL/Ay)*				
	Kasım 2021	Aralık 2021	Ekim 2022	Kasım 2022
Yetişkin Erkek Gıda Harcaması	998,17	1.249,34	2.242,20	2.349,54
Yetişkin Kadın Gıda Harcaması	767,35	960,83	1.176,93	1.862,43
15-19 Yaş Grubu Çocuk Gıda Harcaması	985,05	1.232,46	2.212,20	2.319,54
4-6 Yaş Grubu Çocuk Gıda Harcaması	529,63	655,22	1.193,88	1.255,34
Açlık Sınırı 4 Kişilik Aile (Gıda Harcaması)	3.280,20	4.097,85	7.425,23	7.786,85

Kaynak: Türk-İş

Market Markalı Sütler İlk Kez 20 TL'yi Aştı

Türk-İş, süt, yoğurt, peynir grubunda tüm ürünlerin fiyatlarının yükseldiğini açıkladı.

Fiyatların yükselmesindeki en önemli sebebinin ise arz eksikliği olduğu belirtildi.

Market markalı ucuz sütlerin fiyatı 15,5 TL'ye yükselirken genelde ortalama litre fiyatı bir ayda yüzde 8 artarak ilk kez 20 TL'yi aştı. Kasım ayında peynir yüzde 12, yoğurt yüzde 5 fiyat artışı yaşadı.

Bakliyata Bir Ayda Yüzde 6-10 Aralığında Zam

Dana kıymasının 139 TL, kuşbaşının 147 TL'ye yükseldiği belirtildi. Kuzu eti yüzde 6 zamlanırken, tavuk eti fiyatının ise yüzde 7 gerilediği belirtildi.

Kış mevsimine girerken balık arzı artışı nedeniyle ortalama balık fiyatlarının düştüğü belirtilen açıklamada, "Bir ayda kuru fasulye yüzde 6, yeşil mercimek yüzde 8, nohut yüzde 10 zamlandı. Kırmızı mercimek fiyatı da aşağı yönlü seyir izledi. Yumurta fiyatı bu ay sabit kaldı" denildi.

Türk-İş'ten yapılan açıklamada, "Gıda fiyatlarındaki bu yükselmenin temelinde uygulanan ekonomik ve mali politikalar yatmaktadır" ifadelerine yer verildi.

TANE İLE YAŞIYOR, GRAMLA YİYORUZ

Türkiye'de milyonlarca hane için tane ile meyve, gramla yiyecek kavramları olağanlaştı. Üstelik bu durumun değişme ihtimali de yok. İstanbul enflasyonu hayat pahalılığı ile daha uzun aylar birlikte olduğumuzu gösterdi.

Ekonomik buhranı en çok hisseden kesim dar ve orta gelirli. Yaşamlarını adeta yeniden şekillendirmek zoruna kaldılar. TÜİK verilerine göre sosyal harcama(dışarıda yemek, tiyatro, sinema vb.) neredeyse kalmamış durumda. Aile bütçesinin tamamı ulaşım, barınma, giyim ve özellikle de gıdaya ayrılmış durumda. Eğitim ve sağlık gibi temel başlıklar bile öteleniyor.

Milyonlarca yurttaşın bu tablo ile baş etmesi mümkün değil. Buna rağmen çeşitli yöntemlerle ayakta kalmaya çalışıyorlar. Doğalgaz ve elektrik harcamalarını minimuma indirme, giyimde ikinci ele yönelme bunlardan sadece birkaç tanesi. Ama özellikle başta gıda olmak üzere mutfak harcamaları var ki burada tablo çok daha karanlık.

Yurttaşlar çarşı pazarda yaptıkları meyve ve sebze taneye dönmüş durumda. Patatesten, elmaya kadar neredeyse tüm meyve ve sebzeler marketlerden tane ile alınmaya başlandı. Üstelik sadece marketlerde değil pazarda da durum farklı değil.

Yakın bir tarihte de durumun değişme ihtimali gözükmüyor. İstanbul Ticaret Odası tarafından aylık bazda yapılan fiyat araştırması hiç öyle beklendiği gibi kasım ayı ile birlikte enflasyonda hızlı bir düşüş yaşanmayacağını gösterdi.

100 GRAM ALINAN ÜRÜNLERİN FİYATI

 Beyaz Peynir 12 TL	 Kaşar Peynir 20 TL	 Kıyma 15 TL
 Et 18 TL	 Yoğurt 2,5 TL	 Zeytin 9 TL

BAZI ÜRÜNLERİN TANE FİYATLARI

TUVALET KAĞIDI 8 TL	ELMA 3 TL
NAR 8 TL	PATLICAN 3 TL
PATATES 7 TL	
PORTAKAL 3 TL	
DOMATES 4 TL	YUMURTA 2,5 TL
TOPLAM 38,5 TL	

Beklenti Boşa Çıktı

Türkiye'nin enflasyonuna dair öncü sinyal veren İstanbul Ticaret Odası (İTO) perakende ve toptan fiyatlar açıklandı. Kasım ayında İstanbul'da perakende fiyatlar yıllık bazda yüzde 105,55 artış gösterdi. İstanbul'un ekim enflasyonu 108.8 olarak kayıtlara geçmişti.

Kasım ayında İstanbul'da, perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi aylık bazda yüzde 3,10, toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları indeksi ise yüzde 2,34 oranında arttı. Yıllık bazda 1995 bazlı Ücretliler Geçinme İndeksinde yüzde 105,55, Toptan Eşya Fiyatları İndeksinde ise yüzde 95,72 artış yaşandı.

Tüketici Fiyatları Endeksi'nin (TÜFE) gıda ve sigara başta olmak üzere devam eden fiyat artışlarıyla kasımda aylık yüzde 3 arttığı tahmin ediliyor. Yıllık bazda ise yüzde 84.65'e sınırlı gerileme ile 24 yılın zirvesinden ilk düşüşün gerçekleşmesi bekleniyor. Reuters'ın 11 katılımcıyla gerçekleştirdiği ankette kasım ayı için yıllık enflasyon tahminleri yüzde 82.7 ile yüzde 85.3 arasında yer aldı. TÜFE ekim ayında yüzde 85.51 olarak gerçekleşmişti. TÜİK, kasım enflasyonunu 5 Aralık Pazartesi günü açıklayacak.

Girdi Arttıkça Fiyat Artışı Durmaz

TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, tarımsal girdi fiyatlarındaki artışların ürün maliyetlerini yukarı doğru çektiğini söyleyerek, gıda sektörünün spekülasyona açık bir sektör olduğuna ve tüketicinin ürün fiyatlarına müdahale etme gücünü kullanması gerektiğine dikkat çekti.

İlaç, yem, tarımsal sulamada kullanılan elektrik ve sulama girdilerinin göz ardı edildiğini ve destek verilmediğini ifade eden Bayraktar, tarla ile market arasındaki fiyat değişimlerinin nedenlerini de sıraladı: "Marul, ıspanak ve limonda arz artışı fiyatların düşmesine neden oldu. Sivri biber ve taze fasulyede talepteki azalma ürün fiyatlarını düşürdü. Patates, kuru soğan, salatalık, yeşil soğan, domates ve maydanoz arzındaki azalma ürünlerin fiyatlarını yükseltti. Talep artışı Antep fıstığında fiyatın yükselmesine sebep oldu."

FAHİŞ ZAM; GÜNÜNDE ÖDENEMEYEN FATURA SAYISINI KATLADI...

Hem vatandaş hem sanayici faturaları öderken güçlük çekiyor, gününde ödenmeyen faturalarda konutlarda yüzde 78, sanayide yüzde 185 artış yaşandı

1 Ocak 2022 tarihinde yüzde 127'yi bulan fahiş elektrik zammının ardından faturasını zamanında ödeyemeyen vatandaş sayısı büyük bir artış gösterdi. Zammın ardından faturayı zamanında ödeyemeyen konut aboneleri yüzde 78; sanayi abonelerinde yüzde 185 oranında artış yaşandı. Bu veriler temel bir hak olan enerjinin maalesef ülkemizde ödenebilir olmaktan çıkmış olduğunu gösterirken; sanayicilerimizin enerji girdilerini karşılamakta çektiği güçlüğü de gösteriyor.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın resmi verilerinin "kademeli tarife" adı altında yapılan fahiş zammın ardından vatandaşlar faturalarını zamanında ödeyemiyor.

Cumhuriyet Tarihinin En Büyük Zammı Yapılmıştı

İktidar 2022 yılının ilk gününde Cumhuriyet tarihimizin en büyük elektrik zammına imza atmıştı. 1 Ocak 2022 itibarıyla konutlarda düşük kademede yüzde 52, yüksek kademeye ise yüzde 127 oranında yapılan zam faturalara Şubat 2022 itibarıyla yansımaya başladı. Vatandaş da artan faturalar nedeniyle bütçesini denkleştiremediği için faturaları verilen süre içerisinde ödeyememe başladı.

Zamanında Ödenmeyen Faturalar Arttı

Fahiş zammın tam olarak yansıtılmadığı Ocak 2022 fatura dönemi ile zammın yansıtıldığı Şubat 2022 dönemine ilişkin fatura verileri karşılaştırıldığında vatandaşın yaşadığı sıkıntı ortaya çıkıyor. Fahiş zammın yansıtılmadığı Ocak 2022 fatura döneminde 553 bin 917'si konut aboneli olmak üzere toplam 730 bin 701 abone faturasını süresi içinde ödeyemedi.

Şubat Döneminde Yüzde 55,1 Oranında Artış

Zammın faturalara yansıtılmasıyla birlikte Şubat 2022 fatura döneminde ise 859 bin 532'si konut aboneli olmak üzere toplam 1 milyon 39 bin 646 abone faturasını belirlenen süre içinde ödeyemedi. Buna göre konut aboneleri yılbaşındaki fahiş zammın ardından faturasını ödemekte zorlanan konut abone sayısı yüzde 55,1 oranında arttı. Tüm abone gruplarında faturasını zamanında ödeyemeyen abone sayısı ise toplamda yüzde 42,2 olarak gerçekleşti.

Fatura Ödeyemeyen Aboneler Yüzde 78 Arttı

Fahiş zammın tam olarak faturalara yansımaya başladığı Mart 2022 fatura döneminde ise 987 bin 453'ü konut aboneli olmak üzere toplam 1 milyon 245 bin 391 abone faturasını ödeyemedi. Buna göre Cumhuriyet tarihinin en büyük elektrik zammının ardından faturasını ödemekte zorlanan konut abone sayısı iki ay içerisinde yüzde 78,2 oranında arttı. Tüm abone gruplarında faturasını zamanında ödeyemeyen abone sayısı ise toplamda yüzde 70,4 oldu.

Sanayi Abonelerinde Artış Yüzde 185

Enerji zamları en çok sanayiye vurdu. Kontrollü elektrik kesintilerinin de yapıldığı dönemde sanayi abonelerinde faturasını zamanında ödeyemeyen abone sayısı bin 584'ten 4 bin 519'a yükselerek yüzde 185,3 oranında arttı. Tarımsal sulama aboneleri de zammın ardından ödeme zorluğu yaşayan bir değer abone grubu oldu. Zammın ardından faturasını gününde ödeyemeyen tarımsal sulama abonelerinin sayısı da 14 bin 866'tan 28 bin 243'e çıkarak yüzde 89,9 oranında artmış oldu.

Ne Vatandaş Ne De Sanayici Ödeyebiliyor

Temel bir insan hakkı olan enerji maalesef ülkemizde ödenebilir olmaktan her geçen gün daha da uzaklaşıyor. 2022 yılının ilk gününde Cumhuriyet tarihinin en büyük zammının ardından ülkemizde enerji yoksulluğu çok daha derin bir şekilde yaşanmaya başladı. Zammın yansımalarının gününde ödenemeyen fatura sayısında konut abonelerinde yüzde 78, sanayi abonelerinde ise yüzde 185 oranında artış yaşandı. Bu veriler vatandaşın enerji faturalarını ödemekte ne kadar zorlandığını gösterirken; sanayicilerimizin de üretimin temel bir girdisi olan enerji giderlerini karşılamakta güçlük çektiğini ortaya koyuyor.

DIŞ TİCARETTE BÜYÜK AÇIK; YÜZDE 420'DEN FAZLA!

Ekim ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 421,7 artarak 1 milyar 509 milyon dolardan 7 milyar 874 milyon dolara yükseldi. Ekim ayında ilk sırayı ihracatta Almanya, ithalatta Rusya aldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verileri açıklandı.

Verilere göre, ihracat 2022 yılı ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde artarak 21 milyar 328 milyon dolar, ithalat ise yüzde 31,4 artarak 29 milyar 202 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2022 yılı ocak-ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 15,4 artarak 209 milyar 394 milyon dolar, ithalat yüzde 39,4 artarak 300 milyar 443 milyon dolara yükseldi.

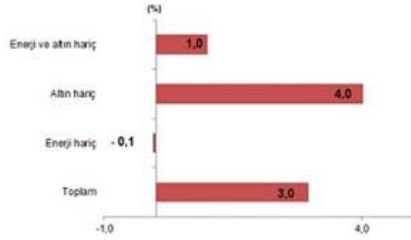
Dış Ticaret Hacmi Arttı

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2022 ekim ayında yüzde 1 artarak 19 milyar 568 milyon dolardan 19 milyar 766 milyon dolara yükseldi.

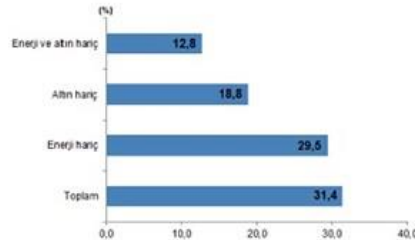
Ekim ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat yüzde 12,8 artarak 16 milyar 527 milyon dolardan 18 milyar 637 milyon dolara yükseldi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret fazlası ekim ayında 1 milyar 129 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi yüzde 6,4 artarak 38 milyar 402 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 106,1 oldu.

İhracat gelişim hızı, Ekim 2022

İthalat gelişim hızı, Ekim 2022

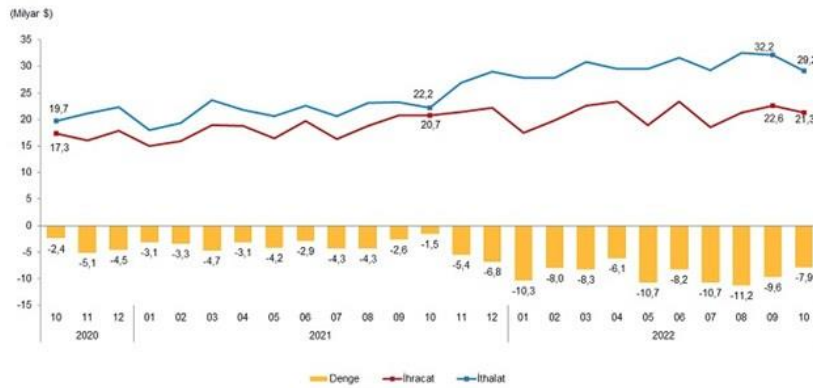
Kaynak: TÜİK

Dış Ticaret Açığında Büyük Artış

Ekim ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 421,7 artarak 1 milyar 509 milyon dolardan 7 milyar 874 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Ekim ayında yüzde 93,2 iken, 2022 Ekim ayında yüzde 73'e geriledi.

Ocak-ekim döneminde dış ticaret açığı yüzde 168,3 artarak 33 milyar 933 milyon dolardan 91 milyar 49 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 ocak-ekim döneminde yüzde 84,3 iken, 2022 yılının aynı döneminde yüzde 69,7'ye geriledi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Ekim 2022

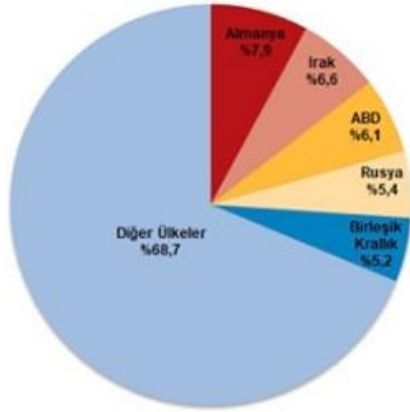
Kaynak: TÜİK

En Fazla İhracat Yapılan Ülke Almanya

Ekim ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 688 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 418 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 308 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 146 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 1 milyar 107 milyon dolar ile Birleşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 31,3'ünü oluşturdu.

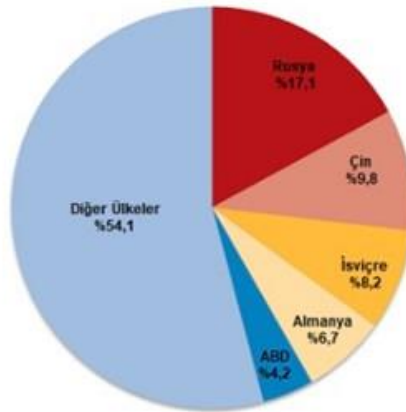
Ocak-ekim döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 17 milyar 463 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 14 milyar 55 milyon dolar ile ABD, 11 milyar 302 milyon dolar ile Irak, 10 milyar 908 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 10 milyar 229 milyon dolar ile İtalya ve takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 30,5'ini oluşturdu.

Ülkelere göre ihracat, Ekim 2022

Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir

Ülkelere göre ithalat, Ekim 2022

K

aynak: TÜİK

İthalatta İlk Sıra Rusya'nın

İthalatta Rusya ilk sırayı aldı. Ekim ayında Rusya'dan yapılan ithalat 4 milyar 989 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 2 milyar 850 milyon dolar ile Çin, 2 milyar 384 milyon dolar ile İsviçre, 1 milyar 963 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 215 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 45,9'unu oluşturdu.

Ocak-ekim döneminde ithalatta ilk sırayı Rusya aldı. Rusya'dan yapılan ithalat 49 milyar 626 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 34 milyar 591 milyon dolar ile Çin, 19 milyar 327 milyon dolar ile Almanya, 13 milyar 22 milyon dolar ile ABD, 11 milyar 456 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 42,6'sını oluşturdu.

ASGARİ MESELESİ ÜLKE MESELESİ

Gözler aralık ayı içinde belirlenecek asgari ücrette. Asgari ücretlilerin oranının yüzde 4'ün altında olduğu Avrupa'da gündeme bile gelmiyor. Türkiye giderek asgari ücretliler ülkesi oluyor, neredeyse çalışanların yarısı asgari ücretli. Asgari ücretlinin en yüksek olduğu sektör yüzde 72 ile turizm. Sendikasızlık asgari ücretin yaygınlaşmasına neden oluyor. AKP döneminin başında asgari ücretin yıllık tutarıyla 25 Cumhuriyet altını alınabiliyorken bu sayı bugün 8'e kadar indi. Asgari ücretin alım gücü kalmadı.

Aralık'ta belirlenecek asgari ücrete yönelik tartışmalar başladı. Yoksulluk sınırının 26 bine dayandığı koşullarda 5 bin 500 TL olan asgari ücretin iki katına çıkması bile durumu kurtarmıyor. Avrupa'da çalışanların küçük bir kesimini ilgilendiren bu ücret Türkiye'de kritik önemde. Neredeyse her iki çalışandan biri bu ücretle ya da ona yakın çalışıyor. Üstelik bu durumda mesleğin de bir önemi yok. Mühendis, eczacı olman da 'ücretli kölelik' koşullarında çalışmaya engel teşkil etmiyor.

Bu durum resmi verilere de yansıyor. Merkez Bankası'nın TÜİK'in 2017-2019 verilerine dayalı araştırmasına göre ortalama olarak asgari ücretin yüzde 10 fazlası veya altında çalışanların oranı tarım dışı sektörlerde yüzde 43, sanayide bu oran yüzde 50.

Tekstil, giyim ve deri sektöründe asgari ücretli oranı yüzde 59-72 aralığında. Gıda sektöründe ise bu oran yüzde 65, inşaatta yüzde 54, toptan ve perakende sektöründe yüzde 64. Turizm ise yüzde 72 ile zirvede.

DİSK Araştırma Merkezi (DİSK-AR)'ın raporlarında da durum farklı değil. Çalışanların yüzde 49'u asgari ücretin yüzde 10 fazlası veya yüzde 10 altında ücretler alıyor.

Asgari Ücretlilerin Oranı İki Kat

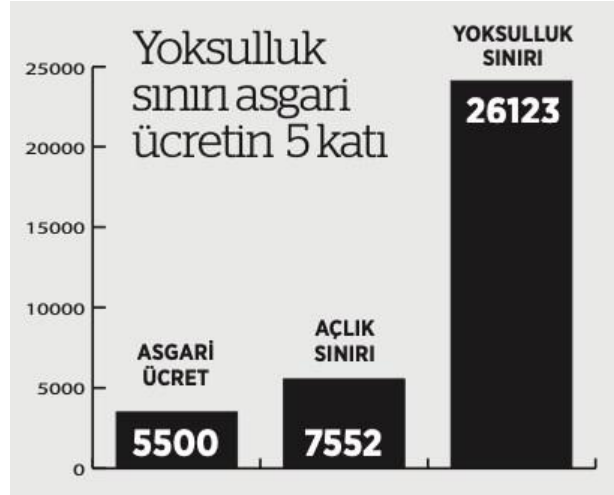
Oysa AKP'nin iktidara geldiği ilk yıllarda durum oldukça farklıydı. Araştırmacı Gürdal Aslan'ın çalışmasına göre yüzde 5 komşu olanlar ve asgari ücretlilerin oranı 2003'te yüzde 25,6 seviyesindeydi. Bugün bu oran iki kat arttı.

AB ülkelerinde ise asgari ücret ve civarında ücretle çalışanların oranı yüzde 4'ün altında yer alıyor.

Asgari ücretli oranı artarken ücret aynı oranda yükselmedi. Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) verilerine göre Türkiye, 27 Avrupa ülkesi arasında Arnavutluk'un ardından en düşük asgari ücreti veren ikinci ülke. Sırbistan ve Karadağ'da dahi ücret Türkiye'den yüksek.

Ücret Makası Kapanıyor

Asgari ücretli oranının artışıdaki etkenlerden biri diğer emek ücretlerine gelen zamların çok düşük kalması. Bu nedenle ortalama ücret ve asgari ücret arasındaki makas kapanmaya başladı. AKP döneminde net asgari ücret 29 kat artmasına rağmen enflasyonun gerisinde kaldı. Ortalama memur maaşı 16 kat kamu işçisinin aldığı ücret ise 13 kat arttı. Özel sektörde işçi ücretlerinde artış daha da az. Bunun sonucunda asgari ücret ile ortalama ücret arasındaki makas kapandı. Türkiye asgari ücretliler ülkesi haline geldi.

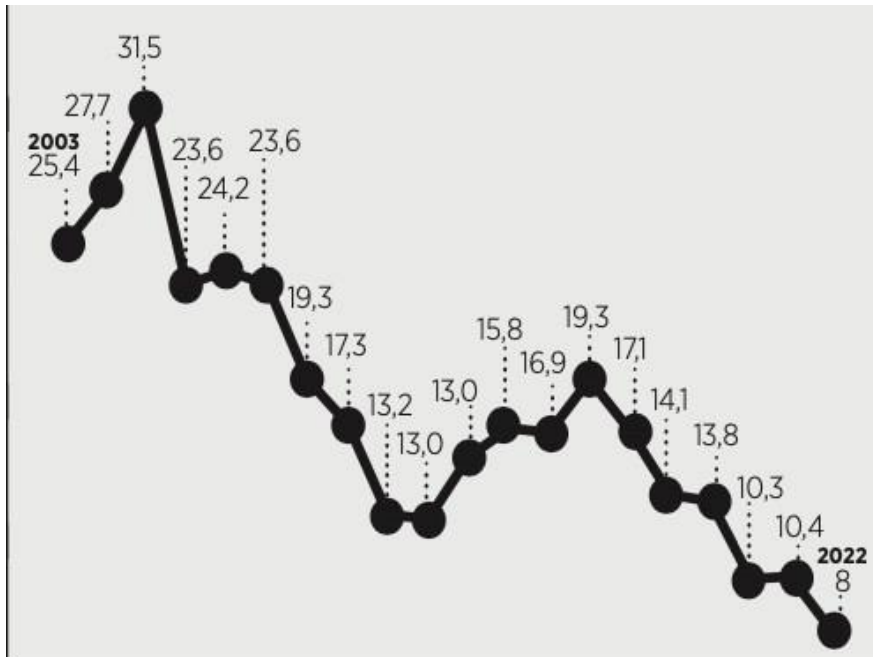

En Az 13 Bin TL Olmalı

DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, iki asgari ücretlinin çalıştığı eve en azından yoksulluk sınırına denk bir maaş girmesi gerektiğini savundu. BİSAM'a göre dört kişilik bir ailenin yoksulluk sınırınının 26 bin 123 lira olduğu düşünülürse DİSK Başkanı'nın önerisi asgari ücretin 13 bin lira civarında olması.

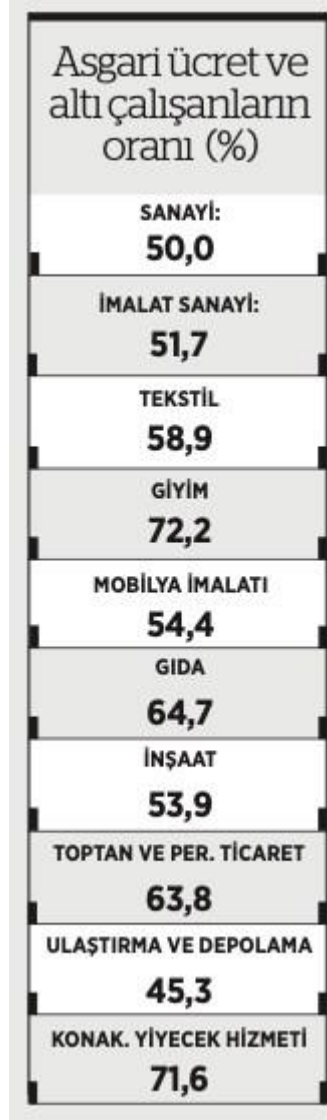
Asgari Ücretle Alınabilen Altın Sayısı Yıllar İçinde Azaldı

Asgari ücretlinin kaybı altın üzerinden hesaplandığında tablo net olarak ortaya çıkıyor. Merkez Bankası ortalamalarına göre 2003'te asgari ücretle 25 Cumhuriyet altını alınabiliyordu. Bugün ise asgari ücretin yıllık tutarı ile 8 altın alınabiliyor. 19 yılda asgari ücretlinin 17 altını kaybıldı.

Sendikasızlık En Büyük Neden

Ücretlerin bu noktaya gelmesinde en büyük nedeni sendikasızlık. Türkiye’de çalışanların sadece yüzde 10’u toplu iş sözleşmesi kapsamında. Özel sektörde bu oran yüzde 6’nın altında. OECD ülkelerinde bu oran yüzde 32, AB ülkelerinde ise yüzde 60. Toplu iş sözleşmesi kapsamı düşerse asgari ücretlilerin oranı artar.

EMEKÇİYE YİNE VERGİ DÜŞTÜ

DİSK/Genel-İş Emek Araştırmaları Dairesi’nin (EMAR) “İşçi Sınıfının Ekonomisi” raporuna göre, emekçilerin büyümeden aldığı pay, pandemi öncesi döneme göre 6.6 puan azalırken temel tüketimden alınan vergiler ise sadece bir yılda yüzde yüz arttı.

DİSK EMAR tarafından kaleme alınan raporda, emekçilerin kötü ekonomik koşulu vurgulandı. İktidarın sermaye yanlısı politikaları nedeniyle acı reçeteyi emekçilerin çektiği ifade edilen raporda, “Türkiye ekonomisi, AKP iktidarları döneminde izlenen sermaye yanlısı ekonomi politikaları nedeniyle daha da zayıflamıştır. 2013 yılından beri yayınlanan “Dünyanın En Kırılgan Beş Ekonomisi” listesinde Türkiye her yıl düzenli olarak yer almaktadır. Kırılgan ekonomiye sahip olmak yüksek enflasyon, zayıf büyüme, yüksek dış açık ve sıcak paraya olan yüksek bağımlılık anlamına gelmektedir. Aynı zamanda antidemokratik uygulamaların artması ve hukuk devletinin aşınması, Türkiye’ye olan güveni günden güne zayıflatmıştır” denildi.

Alım Gücü Düştü

Türkiye’de her beş kişiden birinin borçlarını ödemekte zorlandığı ifade edilen raporda, özetle şu tespitlere yer verildi:

"Ekonomide sektörler büyüdü ancak emeğin payı azaldı. Halk geçinemiyor, alım gücü düşüyor. Son on ayda gıda enflasyonundaki artış iki katını buldu. Halkın tüketiminden alınan vergilerin oranı bir yılda yüzde yüz arttı. Avrupa'daki en düşük asgari ücretin olduğu üç ülke, Türkiye, Arnavutluk ve Bulgaristan olarak kayıtlara geçti. Halkın yüzde 60'ı, toplam geliri ile temel harcamalarını yapabilmekte zorlanıyor."

Ödemelerde Azalış

"Finans ve sigorta faaliyetlerinde işgücü ödemelerinin 2019 yılına göre 12,3 puan azalarak 37,5'ten yüzde 25,4'e gerilediğini ancak aynı dönemde sektörel büyümenin 21,2 puan artarak 0,4'ten 21,6'ya yükseldiğini görmekteyiz. İmalat sanayi, hizmetler, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri, kamu yönetimi ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde de işgücü ödemeleri azalırken sektörel büyüme artmıştır."

"Ekonomik krizle birlikte Rusya-Ukrayna savaşı da kuşkusuz ülkelerin enflasyon oranlarını ciddi bir şekilde etkilemiştir. Birçok Avrupa ülkesinde enflasyon oranının yüzde 10'a çıkması, son yılların en yüksek enflasyonu oranı olarak tartışılıyor ve bu durumun etkilerini azaltmak için halka destek ve yardım paketleri açıklanıyor. Türkiye'de ise enflasyon akıl almayacak düzeyde artıyor. Enflasyon oranı yüzde 85,5'e yükselirken gıda enflasyonu yüzde 100'e yaklaşmıştır. Türkiye bu enflasyon oranı ile hem AB ülkeleri içinde hem de OECD ülkeleri içinde ilk sırada yer almaktadır."

Borçlular Ülkesi

"2021 yılında taksit, kredi kartı ve diğer borç ödemelerini birden fazla kez ödeyemeyenlerin oranı yüzde 18,1 iken elektrik, su, doğalgaz faturalarını ödeyemediklerini belirtenlerin oranı yüzde 20,5 oldu."

İKTİDAR SÖZLEŞMELİLER ARASINDA DA AYRIMCILIK YAPTI

Kadro düzenlemesinde iktidar sözleşmeli personellerin arasında ayrımcılığa başvurmuş, sözleşmeli personellerin tamamına memuriyet hakkı tanımamıştır. Ayrıca iktidar yeni işe başlayanlara getirdiği 3 yıl çalışma şartı ile kamuda esnek ve güvencesiz istihdam modelini de kalıcı hale getirildiği anlaşılmaktadır. **Sözleşmeli personellerin memuriyet ve güvenceli çalışma hakkına sahip olabilmesi için bile önce güvencesiz çalışması şart koşuldu.**

İktidar kamuda güvencesiz istihdamdan vazgeçmedi. Güvenceli çalışmaya önce güvencesiz çalışma şartı getirildi.

Çalışma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre kamuya giren sözleşmeli personelin 3 yıl sözleşmeli olarak görev yaptıktan sonra memur kadrolarına atanacaktır. Ayrıca 657 sayılı Kanunun 4/B maddesinin sözleşmeli istihdamın temel dayanağı haline getirilerek mevzuat karmaşasının giderilmesi hedefleneceği açıklandı.

İktidar; kamuda güvenceli istihdam yerine esnek ve güvencesiz bir çalışma biçimi olan sözleşmeli personel uygulamasına devam edecektir. Yani bir başka deyişle bundan sonra yeni işe başlayacak olan sözleşmeli personellere memuriyet hakkına sahip olabilmeleri için önce güvencesiz çalışma şartı getirilmiştir. Ancak belirli çalışma yılı şartını yerine getirenlere kadro hakkı tanınacaktır. Bu düzenleme belirli-belirsiz süreli sözleşmeli ayrımını ortadan kaldırmakta; tek tip sözleşmeli personel uygulamasını çalışanlara dayatmaktadır.

Ayrıca bu düzenlemeden sonra işe giren sözleşmeli personelin kadro hakkı için üç yıllık çalışma süresinin dolmasından önce iş sözleşmesi feshedildiğinde veya yenilenmediğinde çalışanlar adına nasıl bir önlem alınacağı ise belirsizdir. Düzenlemenin yapılan açıklamayla doğru orantılı bir şekilde gerçekleşeceğini varsaydığımızda bu hali ile iş güvencesinden söz etmek mümkün değildir.

Sözleşmeli personeller arasında ayırım devam etmektedir.

Yapılan açıklamaya göre; kısmi zamanlı ve proje bazlı çalışanlar, yabancı uyruklular, askeri personel, akademik personel, KİT personeli, sanatçılar, meclis danışmanları, Sağlık Bakanlığı yöneticileri ile personelinin tamamı sözleşmeli olan kurumlarda çalışanlar kadroya geçiş kapsamı dışında kalacak. Bu durumda kamuda sözleşmeli personeller arasında ayırım devam edecek, güvencesiz çalışma koşulları bu meslek grubundaki çalışanlara zorla dayatılacaktır. Memuriyet hakkı kapsamı dışında kalan meslek çalışanları; yine tayin hakkından, görevden yükselme hakkından ve her türlü iş güvencesinden mahrum olarak çalışmaya devam edecektir.

BEDELİ, ÜRETİCİ ÖDÜYOR

Yerli üreticiyi 'terbiye etmek' için yıllarca tarımsal ürün, et-canlı hayvan ithalatına kapıyı açan iktidar şimdi de 'fahiş fiyat ve gıda güvenliği' gerekçesiyle ihracatı yasakladı. İktidar; enflasyon, maliyet artışı ve yükselen gıda

fiyatlarının bedelini, üreticiye ödetiyor. Türkiye, gıda enflasyonu ve fiyatlarında dünya beşinciliğinden dördüncülüğe yükseldi!

Bugüne kadar üreticiye kaynak aktarmak, destek ve sübvansiyonlarla tarımsal-hayvansal üretimi teşvik etmek, üretimi artırmak yerine yerli üreticiyi terbiye etmek bahanesiyle ithalat kapısını açarak yerli üreticiyi mağdur eden, üretimden uzaklaştıran iktidar şimdi de gıda fiyatlarında fahiş artış ve gıda güvenliği gerekçesiyle tarımsal ürün ihracına yasak getirdi. Son olarak geçen hafta ihracatçı birliklerine gönderilen yazıyla soğan-patates ihracatı KKTC, Filistin, Azerbaycan ve Suriye’de TSK kontrolündeki bölgeler dışında yasaklandı.

Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı, son dönemde aldıkları kararlarla ayçiçeği tohumu ve yağı, mercimek, fasulye, pirinç, bakliyat ürünleri, buğday vb. pek çok ürüne ihracat yasağı ve kısıtlama getirdi. Listeye soğan ve patates de eklenirken, iktidarın yanlış ekonomi politikalarıyla tarımsal girdi (Tarım-GFE yüzde 138,2) ve üretim maliyetlerinde (Tarım-ÜFE yüzde 162,3) resmi rakamlarla üç haneye ulaşan enflasyonun faturası, ‘fahiş fiyat’ diye üreticiye ödetiliyor.

✓ İhracat yasaklarıyla ürünün yurt içinde kalması, fiyatların düşürülmesi planlanırken, üreticinin ürününü daha iyi fiyatla ihraç etmesi ve kayıplarını telafi etmesinin önü kesiliyor.

Bir ürünün ihracının yasaklanması, sadece iç pazarla sınırlanması bir yanıyla içeride ürünü bollaştırıp fiyatları geçici olarak düşürse bile, nihai aşamada bundan en büyük zararı gören, ürününü daha iyi ve kazançlı koşullarda satabilme imkânından yoksun bırakılan üretici olacaktır.

Bunun da ötesinde yıllardır dış pazarda alıcısı olan ürünlerin ihracının yasaklanması, üreticinin kaybı ve zararı yanında uzun emeklerle kazanılan ihraç pazarlarının kaybedilmesine, Türk ürünlerinin çekilmesinden doğacak boşluğun başka ülkeler tarafından doldurulmasına zemin hazırlayacaktır.

İktidar gıda fiyatlarını düşürmek, tüketiciyi korumak gerekçesiyle bu yasağı getirirken başta enflasyon olmak üzere kendi yanlış politikalarının yarattığı ağır ekonomik gerçeklerle örtüşmeyen düşük taban fiyat, enflasyonun altında destekleme ödemesiyle alın terinin, ürününün karşılığını alamayan milyonlarca üreticiyi, suçlu ilan edip mağduriyete sürüklüyor.

Gıda fiyatlarının faturası üreticiye çıkartılırken, Dünya Bankası (DB) ve Birleşmiş Milletler Gıda Örgütü’nün (FAO) son açıkladığı Kasım 2022 güncelleme rakamlarıyla Türkiye dünyada 10’uncu büyük tarım ekonomisi olmasına karşılık gıda enflasyonunda dünya dördüncüsü. Küresel gıda fiyatları kasımda düşüşe geçti. Dünya gıda fiyatlarında yıllık artış yüzde 2 oldu! DB ve FAO’ya göre Türkiye, aynı dönemde TÜİK rakamlarıyla yüzde 99 olan gıda enflasyonu ile dünyadaki ilk beş ülke arasında dördüncülüğe yükseldi: Zimbabve yüzde 321, Lübnan yüzde 208, Venezuela yüzde 158), Türkiye yüzde 99, Arjantin yüzde 87!

YOKSULLUK EĞİTİMDEN KOPARIYOR

Eğitim Reformu Girişimi’nin raporuna göre, 6-9 yaş grubunda 82 bin 902, 10-13 yaş grubunda 82 bin 929, 14-17 yaş grubunda ise 404 bin 463 çocuk eğitimin dışında kaldı. Raporda eşitsizliğe dikkat çekildi.

Giderek derinleşen ve önlenemez hale gelen yoksulluk, yüz binlerce çocuğu eğitimden kopardı. Çok sayıda çocuk, eğitim çağında olmasına karşın ailesinin sosyoekonomik durumu nedeniyle eğitim yaşamına devam edemezken on binlerce çocuk okulun kapısından dahi giremedi. Eğitimden kopanların büyük bölümünü 14-17 yaş grubundaki çocuklar oluşturdu.

Eğitim Reformu Girişimi (ERG), Türkiye’nin kanayan yarası olan eğitim dışında kalan çocukların sayısını MEB ve TÜİK verilerini karşılaştırarak hesapladı. Hesaplama, dramatik tabloyu bir kez daha gözler önüne serdi.

Yüz Binlerce Çocuk

Zorunlu eğitim çağını kapsayan 6-17 yaş aralığında yüzde 100 okullaşma oranı 2021-2022 eğitim öğretim döneminde de yakalanamadı. Zorunlu eğitim çağında olmalarına karşın eğitim dışında olan çocuk sayısının 13 yaştan sonra artması dikkati çekti. Türkiye’de, 14 yaşındaki çocukların yüzde 4,3’ü okula kayıtlı değilken bu oran 17 yaşındaki çocuklarda bu oran yüzde 13,1’e kadar yükseldi. 6-9 yaş grubunda yaklaşık 82 bin 902 çocuğun, 10-13 yaş grubunda yaklaşık 82 bin 929 çocuğun ve 14-17 yaş grubunda ise yaklaşık 404 bin 463 çocuğun eğitimin dışında kaldığı bildirildi. Buna göre, 6-17 yaş grubunda olan ve eğitimin dışında kalan çocuk sayısı 570 bin 294 ile ifade edildi.

ERG’nin çalışmasında, okulöncesi okullaşma oranlarında bölgelere göre yaşanan eşitsizlik de vurgulandı. Çalışmada, 5 yaş için net okullaşma oranının en yüksek olduğu bölgenin yüzde 92,8 ile Doğu Karadeniz olduğu

belirtilerek, Batı Karadeniz, Kuzeydoğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki okullaşma oranlarının sırasıyla yüzde 89,5, yüzde 89,5 ve yüzde 76,5 olduğu belirtildi. Okullaşma oranının en düşük ve en yüksek olduğu bölgeler arasındaki farkın yüzde 21'e dayandığının altı çizilerek, "Fark, eşitsizliklerin ne denli keskin olduğunu gösteriyor" denildi.

OECD'de Sondan İkinci

Türkiye çocuklarda yoksulluğun en yüksek olduğu ülkelerden birisi. Euronews'in haberine göre 100 çocuktan 22'si yoksulluk içinde büyüyor. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ortalaması ise yüzde 12,4. Türkiye OECD üyeleri arasında çocuklarda yoksulluğun en yüksek olduğu ikinci ülke oldu. Toplam nüfusa bakıldığında ise Türkiye'de yoksulluk oranı yüzde 15. ABD ve Japonya'da yoksulluğun Türkiye'den yüksek olması dikkat çekiyor. Çocuklarda yoksulluğun en yüksek olduğu ülke yüzde 27,4 ile Kosta Rika en düşük olduğu ülke ise yüzde 2,4 ile Finlandiya. Bazı ülkelerde 0-17 yaş grubunda yoksulluk oranı şöyle: Yunanistan yüzde 14,4; Japonya yüzde 14; ABD yüzde 13,7; İngiltere yüzde 11,9; Almanya yüzde 11,7.

ARTIK HIÇBİR BÖLÜMDE İŞ GARANTİSİ YOK

İş garantili denilerek en çok tercih edilen diş hekimliği, eczacılık ve bilgisayar mühendisliği de işsizlik kısılcacında. Diş hekimliğinde gerekenin tam 6 katı mezun veriliyor. İş bulma şansına sahip olanlar da asgari ücretle çalışmak zorunda kalıyor.

Diplomalı işsizler ordusu hızla büyürken, üniversitelerin 'iş garantili' denilen bölümleri de işsizlik riskiyle karşı karşıya. Geçmişte liselerin akademik başarısı en yüksek öğrencilerin girebildiği diş hekimliği, eczacılık ve mühendislik bölümler arasında. Sıkıntının ana nedeni plansızca istihdam imkanı hesaplanmadan adeta pıtrak gibi çoğalan üniversite ve bölümler. Bu bölüm mezunlarından bugün güçlükle iş bulabilenleri de asgari ücretle çalışmak zorunda kalıyor.

Bu sorun, Ankara'da pazar günü yapılan 'Büyük Eczacı Mitingi'nde de dile getirildi. Bugün Sağlık Bakanlığı verilerine göre en fazla 20 olması gereken eczacılık fakültelerinin sayısı 50'ye ulaştı. Bunun yanı sıra nüfus şartı nedeniyle eczane açmak kolay değil.

Yıllık İhtiyaç 1500 Kontenjan 9300

Profesyonel meslek gruplarındakilerin işe başlama koşulları Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin verilerinde görülebiliyor. Diş hekimlerinin asgari ücret ya da ona yakın bir ücretle işe başlama oranı yüzde 50. Bu oran eczacılıkta yüzde 48, bilgisayar mühendisliğinde ise yüzde 44. Meslek örgütü temsilcileri yaşanan bu plansızlığın bedelini yine gençlerin ödeyeceğine dikkat çekerek mevcut tabloyu anlattı.

Diş hekimlerinin birçoğunun hak ettikleri ücretin altında çalıştığını belirten Türk Diş Hekimleri Odası Başkanı Tarık İşmen 5 yıl içinde 40 bin yeni diş hekiminin aralarına katılacağını hatırlattı. Yıllık yeni diş hekimi ihtiyacının bin 500 olduğunu söyleyen İşmen "Oysa bu yıl 9 bin 300 diş hekimliği bölüm kontenjanı var. Buna yabancı öğrenci kontenjanı ve Kıbrıs'ta okuyanları da eklediğimizde 11 bine ulaşıyor. Dolayısıyla 8 -9 bin diş hekimi açıkta kalıyor" dedi.

Diş hekim fazlalığının ücretlere de yansımalarını aktaran Tarık İşmen, şunları söyledi: "Türk Diş Hekimleri Birliği'nin belirlediği aylık ücret 18 bin TL. Ancak bugünkü koşullarda işverenler çok altında ücretler veriyor. Herhangi bir ihtiyaç analizi yok. Hem meslek örgütümüzün hem de Sağlık Bakanlığı'nın bu duruma dair tespitleri var. Ancak YÖK kulak vermiyor. Bu durumda mesleğimiz çok ucuzlayacak. Büyük sermaye ve kapitalistler diş hekimlerini işçileştirecek."

Eğitim kalitesinin de çok düştüğünü savunan Türk Diş Hekimleri Odası Başkanı İşmen, şu noktalara dikkat çekti: "Bizim alanımızda 1100 profesör ve doçent var. Ancak bu kişilerin yüzde 70'i üniversitelerin yüzde 30'una dağılmış durumda. Avrupa'da 5 kişiye 1 asistan düşüyor, bizde ise 20 kişiye 1 asistan. Profesörü olmayan diş hekimliği fakülteleri var. Cerrahpaşa'nın geçen haftaya kadar dekanı diş hekimi değildi. Meslek isteyerek veya istemeyerek bitirilmeye çalışıyor."

Hayali Projelerle Umut Satılıyor

Bilgisayar mühendisleri de işsizlik ve düşük ücret sorunuyla karşı karşıya.

Bilgisayar Mühendisleri Odası Başkanı Cem Nuri Aldaş durumu şu sözlerle değerlendirdi: "Bizim mesleğimiz biraz kendine özgü. 300 alandan mezun veriyor. Bunun içinde tüm matematik soruları içinde birini çözemeyince

giremeyeceğin üniversiteler de var, 1 tane bile matematik yapmadan girebileceğin üniversite de. Çok ciddi bir uçurum var."

Üniversitelerin bilgisayar mühendisliği bölümlerinde toplam kontenjanın 13 bin olduğunu söyleyen Aldaş, durumu şu sözlerle değerlendirdi: "Süreç içinde bunların en az 10 bini sektöre katılıyor. İlk bini iyi durumda ancak geri kalanı işsizlik, düşük ücret gibi sorunlarla boğuşuyor. İstanbul, Ankara ve biraz da İzmir daha iyi durumda ama taşraya gidince asgari ücret veya onun biraz üstünde çalışan çok sayıda meslektaşımız var. Meslektaşlarımız ve alana yönelik yetiştirilen binlerce teknik eleman arasında işsizlik bu kadar yaygınken 1 milyon yazılımcı gibi hayali projelerle gençlerimiz boş beklentiler içine sürükleniyor."

30 bin yazılımcının yurtdışına gittiği iddialarını da değerlendiren Aldaş, "Söz konusu sayının sağlıklılığı konusunu araştırıyoruz. Bunlar en nitelikli meslektaşlarımız, gitmeleri ülkemizin kaybı olarak düşünülmeli" dedi.

İşsiz Eczacı Ordusu Olacak

İstanbul Eczacı Odası Genel Sekreteri Zeki Salih Özcan ise nüfus kriterine dikkat çekti: "Eczane açılabilmesi için nüfus kriteri var. 3 bin 500 kişiye 1 eczane açılabilir. Bu durumda eczane açılacak çok az yer kaldı. Yeni mezunlar ancak sıraları geldiğinde eczane açabiliyorlar. Fakat şu an 60'a yakın eczacılık fakültesi var. Bu koşullarda önümüzdeki yıllarda ciddi bir işsiz ordusu karşımıza çıkacak. Açılan fakültelerin çoğu da belli kriterleri karşılamıyor. Hatta bazı fakültelerin binası bile yok, öğrenciler başka üniversitelerde okumak zorunda kalıyor. Çoğunda eczacı hocalarımız çok az. Bu fakültelerin birçoğu mutlaka kapanmalı. Hem özelde hem devlette istihdam çalışması yapılmalı. Devlet hastanelerindeki eczacı kotası özel hastanelerde de olmalı."

"Ortada bir plansızlık var" diyen Özcan "Bakanlığın 6 yıl önce açıkladığı plana göre en fazla 20 fakülte olmalı ama 50'nin üstünde fakülte olduğunu görüyoruz. Nüfusa göre en çok fakültenin olduğu ülke Türkiye. Tabii bir de eczanelerin koşulları iyileştirilmeli" ifadelerini kullandı.

BARAJ KALKTI, SİSTEM ÇÖKTÜ

Eksi 8,75 netle üniversite dönemi

Üniversiteye giren bazı öğrencilerin toplam nette ekside kaldığı ortaya çıktı. Yakın Doğu Üniversitesi'ne son sıradan giren kişi -8,75 nette kaldı. Ayrıca bazı bölümlerde Türkçede ve matematikte eksi net görüldü. Siyaset bilimi ve kamu yönetimi kazanan bir öğrenci matematikte -8 net yaptı.

YÖK Atlas verileri üniversitelerde barajın kalkmasının etkilerini net bir şekilde ortaya koydu. Birçok bölümde geçen yılki barajı dahi aşamayacak kişilerin 4 yıllık veya iki yıllık bölümlere girdiği ortaya çıktı. Hatta bazı bölümlerde Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda toplam nette kalan öğrenciler bile üniversiteyi kazandı. Burada en dikkat çeken ise Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatı bölümünü kazananlar oluşturdu. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde bu bölüme en son giren kişi toplamda eksi iki net yaptı. Bu kişi, sadece TYT Fen ve AYT Coğrafya-1'de 1 neti geçebildi. TYT Türkçede bile neti eksi 3'te kaldı. Benzer bir durum Mimari Restorasyon Bölümü'nde de oldu. Bu bölümde eksi 5 matematik netiyle bile üniversite kazanıldı.

Ayrıca sıralamalarda da enteresan durumlar oluştu. Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatı bölümüne girenler içinde 1 milyon 490 binin altında kalan bile oldu. Mimari restorasyonda ise 2 milyon 868 bin sıralamayla İstanbul Sağlık ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu kazanıldı. Bir diğer çarpıcı örnek ise Girne Amerikan Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetiminde oldu. Bu bölüme son sıradan giren kişi toplamda 0,5 net yaptı, TYT Matematik testinde ise eksi 8,25 nette kaldı. En düşük netse Yakın Doğu Üniversitesi'nin yüzde 50 burslu bölümünde oldu. Bu bölüme son sıradan kişinin net sayısı eksi 8,75 olarak gerçekleşti.

YÖK Atlas verilerine göre düşük netlerle girilen programlar ve sıralamaları şöyle:

Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatı

- Sivas Cumhuriyet Üniversitesi: Sıralama 1 milyon 488 bin, puan 167, net -2
- Ardahan Üniversitesi: Sıralama 1 milyon 493 bin, puan 156, net -0,75
- Bartın Üniversitesi: Sıralama 1 milyon 487 bin, puan 167, net 7,25
- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi: Sıralama 1 milyon 490 bin, puan 164,5 net 4,25

Rekreasyon Yönetimi

- Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi: Sıralama 1 milyon 489 bin, puan 164,9, net 0,5

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

- Girne Amerikan Üniversitesi(Ücretli): Sıralama 1 milyon 743 bin, puan 177,5, net 0,5
- Kapadokya Üniversitesi (Yüzde 50 burslu): Sıralama 1 milyon 732 bin, puan 179,8, net 6,75

Tarih

- Topkapı Üniversitesi(Yüzde 50 burslu): Sıralama 1 milyon 489 bin, puan 166,1 net -3,5
- KTO Karatay Üniversitesi (Yüzde 50 burslu): Sıralama 1 milyon 479 bin, puan 173, net 2,5

Mimari Restorasyon

- Beykent Üniversitesi (Yüzde 50 burslu): Sıralama 2 milyon 688 bin, puan 197,5, net 0,25
- İstanbul Okan Üniversitesi (Yüzde 50 burslu): Sıralama 2 milyon 590 bin, puan 202,2, net 4
- Maltepe Üniversitesi (Ücretli): Sıralama 2 milyon 757 bin, puan 193,4, net 0,5
- İstanbul Sağlık ve Sosyal Bilimler MYO (%50 burslu): Sıralama 2 milyon 868 bin, puan 182,8, net -2,5
- Kütahya Dumlupınar Üniversitesi: Sıralama 2 milyon 875 bin, puan 181,7, net -1,75

Akademi Etkilenir

Sınav sisteminin ne kadar absürt şekilde hazırlandığını görüyoruz. Barajın kalkmasının bu duruma yol açtığı açık. Önceden 4 yıllık bölümlere asgari 27 netle, 2 yıllık bölümlere ise 8,75 netle girilebiliyordu. Baraj olmayınca herhangi bir testten yarım net yapmak yeterli oluyor. Normalde bu netlerle bir bölüme girilemez ama bazı üniversiteler tercih almıyor. O da böyle absürt bir veriye neden oluyor. Yakın Doğu Üniversitesi'ne son sıradan giren kişi -8,75 net yapmış. Bölümün kontenjanı 16, beş kişi girebilmiş. Üniversitelerin profili düşüyor. Bu tabii akademik eğitimi de etkiler.

Planlama Yok

Bu veriler yükseköğretimin fonksiyonunun kalmadığını ve bilgi gerektirmeyen kurumlara dönüştüğünü gösterir. Tabii bazı bölümlere öğrenci gitmiyor ama oradaki personel maaş alıyor. Bunun iyi sorgulanması lazım. Devletin istihdam konusunda bir planlama teşkilatı olmaması bu duruma en çok neden olan şey. Yani ihtiyaçları belirleyen bir kurum yok. Eskiden Devlet Planlama Teşkilatı bunu yapardı. Şimdi o kurum ortadan kalkınca özellikle öğretmenlikte biz bunu yaşıyoruz. 700 bini aşan ataması yapılmayan öğretmen var. Böyle bir ihtiyaç olması mümkün değil. Rehberlik de yok. Dolayısıyla karşılığı olmayan bir durumla baş başayız. Bu öğrenciler diploma alır ama sonuçta işsizler ordusuna katılır.

BOĞAZIÇI'NDE 'KAYYUM' HASARI

Boğaziçi Üniversitesi'nde yaşanan kan kaybı, YÖK'ün verileri ile gün yüzüne çıktı. Uluslararası sıralamalarda bir yılda 200 basamak birden düşen üniversite kayyum döneminde, "Atıf alan yayın sayısı"nda geriye gitti.

Melih Bulu'nun, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararı ile 1 Ocak 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'ne getirilmesiyle üniversitede başlayan akademik gerileme, YÖK'ün raporlarına da yansdı. Türkiye'nin en itibarlı üniversiteleri arasında yer alan Boğaziçi, uluslararası sıralamalarda bir yılda 200 basamak birden geriye düşerken "En yüksek yüzde 10'luk dilimde atıf alan yayın sayısı" ve "Ar-Ge'ye harcanan bütçe oranı" gibi verilerde de büyük kan kaybetti.

Üniversite Güç Kaybetti

Kamuoyunda, "Kayyum rektör" nitelemelerine yol açan görevlendirmelerin ardından Boğaziçi Üniversitesi'nde yaşanan kan kaybı YÖK'ün, "Üniversite İzleme ve Değerlendirme 2022" isimli raporu ile bir kez daha gözler önüne serildi. Rapora göre üniversite, akademik açıdan kritik birçok kalemde geriye gitti.

Dünya çapında kabul gören, "QS Dünya Üniversiteleri Bölgesel (Asya) Sıralaması" listesinde 2018 yılında 113'üncü olan Boğaziçi, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında ise sırasıyla 146, 175 ve 189'unculuğa geriledi. Üniversitenin THE'ya göre 2018'de 67 olan bölgesel sıralaması da yıllar itibarıyla azalarak 2021 sonunda 167'ye kadar indi. Boğaziçi'nin Ar-Ge'ye harcadığı yatırım bütçesinin oranındaki gerileme de dikkati çekti. Boğaziçi'nde 2019'da yüzde 13, 2020'de yüzde 43 olan Ar-Ge'ye harcanan yatırım bütçesi oranı, 2021'de yüzde 11 olarak kaydedildi. Üniversitenin, en yüksek yüzde 10'luk dilimde atıf alan yayın sayısı da yıllar itibarıyla düşüş gösterdi.

2018'de Boğaziçi'nden çıkan toplam 604 yayın en yüksek yüzde 10'luk dilimde atıf alırken bu sayı yıllara göre şöyle gerçekleşti:

- 2019: 670
- 2020: 621
- 2021: 580

Tekniker İçin Erkeklik Şartı

Boğaziçi Üniversitesi'nin 22 Kasım'da verdiği bir ilanda teknikerlik için "Cinsiyeti erkek olmak" şartı koyduğu öğrenildi. Üniversite'nin verdiği ilanda şu ifadeler kullanıldı: "Yükseköğretim Kurumlarının Bilgisayar Programcılığı, İnternet ve Ağ Teknolojileri, Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama, Web Teknolojileri ve Programlama, Bilgisayar Donanımı, Bilgisayar ve Enformasyon Sistemleri, Bilgisayar Destekli Tasarım, Bilgisayar Operatörlüğü ve Teknikerliği ön lisans programlarının birinden mezun olmak. Cinsiyeti Erkek olmak."

1 MİLYON YAZILIMCI İSTİHDAMI PROJESİ, BEYİN GÖÇÜ, BECERİ AÇIĞI VE İŞSİZLİK OLDU

Gündeme dair, AKP iktidarı tarafından 2020 yılında başlatılan 1 milyon yazılımcı istihdamı projesi tam bir hayal kırıklığıdır. Aradan geçen 2.5 yılın ardından '1 Milyon Yazılımcı' Projesi, yazılımcılarımız için beyin göçü, sanayicilerimiz, KOBİ'lerimiz ve Start-Up'larımız için beceri açığı, yazılımcı aday gençlerimiz için ise işsizlik olarak geri döndü.

Kalkınma Hedefli Değil, Kampanya Hedefli Olan Verimsiz Projeler, Türkiye'ye Zaman Kaybettiriyor

Berat Albayrak'ın, Hazine ve Maliye Bakanlığı yaptığı dönemde, 2020 Nisan ayında 'tarihi bir istihdam hamlesi' ve 'sektördeki nitelikli eleman ihtiyacını giderecek proje' olarak duyurulan ancak sektör paydaşlarına dahi danışılmadan, plansız bir şekilde başlatılan "1 Milyon Yazılımcı İstihdamı" Projesi aradan geçen 2.5 yılın ardından adeta iflas etmiş ve açıklanan hedeflerin gerisinde kalmıştır.

Projenin bugün geldiği durum, AKP iktidarında açıklanan projelerin, Sanayicimizin, KOBİ'lerimizin, bilim insanlarımızın, araştırmacılarımızın, girişimcilerimizin ve emekçilerimizin talepleri ve ihtiyaçlarına göre değil; Tek Adam Rejiminin Propaganda ve Reklam Faaliyetlerine göre şekillenen, Kalkınma Hedefli değil Kampanya Hedefli olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu projeler, ülkemize zaman kaybettirmektedir.

3 Yılda 1 Milyon Yazılımcı Hedefi Olarak Duyuruldu, 2.5 Yılda 370 Bin Özgeçmişte Kalındı

Recep Tayyip Erdoğan, 20 Nisan 2020'de yaptığı açıklamada projeyi duyururken '3 yılda 1 milyon yazılımcı yetiştirmeyi hedefleyen bir program başlatıyoruz' ifadelerini kullanmıştı. Ancak 2022 Kasım ayı itibarıyla, projenin resmi verilerine göre sadece 372.957 özgeçmiş doldurulmuş ve toplam başvuru 914.231 olmuştur. Başvuru yapanlar ve süreçleri tamamlayarak özgeçmiş oluşturan adayların ne kadarının istihdam edildiği ve işe yerleştirme oranının ne olduğu bilgileri ise kamuoyu ile paylaşılmamaktadır. Keza başvuru sayısı ile özgeçmiş doldurma arasındaki kopukluk da aslında projenin, istihdam sağlama konusundaki eksikliklerini gösteren bir veri olarak değerlendirilmelidir. Görünen durum, 1 Milyon İstihdam hedefinin çok altında kaldığıdır.

Stratejik Sektörlerimizde Beyin Göçü, Ulusal Güvenlik Sorunu Haline Geldi

Stratejik sektörlerimizde yaşanan mühendis, araştırmacı, teknisyen ve uzman göçü, maalesef bir ulusal güvenlik sorunu haline gelmiştir. TÜBİTAK bünyesinde sürdürülen "Tersine Beyin Göçü" çalışmaları, sektörlerimizden ve kamu kurumlarımızdan oluşan Beyin Göçü Koridorunu tersine çevirmekte yetersiz kalmaktadır. Son olarak, Yazılım sektörünün sektör temsilcilerinin paylaştığı verilere göre, yazılımcı beyin göçü sayısı yıllık 30 bini aşmış ve bu sayı tırmanarak 100 bine doğru gitmektedir.

Beyin göçünün nedeni, ülkedeki genel olarak ekonomik ve siyasi olarak geriye gidiş, teknoloji ve Ar-Ge faaliyetlerine yeterli desteğin verilmemesi, sektördeki düşük maaşlar ve kötü çalışma koşullarıdır. Bununla birlikte; sektördeki ödeme süreçlerinde yoğun bir dolarizasyon süreci yaşanması ve TL'nin astronomik değer kaybı yüzünden, yerli şirketlerimizin insan kaynağı korumasında rekabet gücü azalmaktadır. Yerli firmalarımız, nitelikli mühendis ve teknik kadrolarını koruyamamakta, yüksek geçim maliyetleri altında ezilen nitelikli insan kaynağımız ise mecburi bir şekilde yurtdışına yönelmektedir. İnsan kaynağında kendine yeterliliğini kaybeden yazılım sektörü, domino etkisiyle diğer tüm reel sektörleri etkilemekte ve yazılımcı beyin göçü krizi, ülkemizin sanayi ve teknoloji altyapısında büyük bir kendine yeterlilik açığı oluşmasına neden olmaktadır.

İstihdamı Artıracak, Çalışma Koşullarını Düzeltecek, Beceri Açığını Sektörel İhtiyaçlara Göre Kapatacağız

CHP ve Millet İttifakı iktidarında, yazılım sektörü başta olmak üzere Sanayimizin, KOBİ'lerimizin, girişimcilerimizin beceri açığı sorunlarını çözecek etkin politikalar izleyecek, istihdam ile eğitim arasındaki bağı kapatacak, sanayimizin ihtiyaç ve taleplerine yönelik her kademede Mesleki ve Teknik Eğitimi yeniden ele alacağız. Kamuda satın alımlarda ve kısa süreli hizmet alımlarında çok düşük bir seviyede olan yerli yazılım kullanım oranını artırarak teknoloji ve yazılım ekosistemimizi güçlendireceğiz. Böylelikle, İkiz Dönüşüm olarak ele alınması gereken Yeşil Dönüşüm ve Dijital Dönüşüm, tüm sektörlerimizi sağlıklı bir şekilde hazırlayacağız. Gençlerimizi ve ailelerini hayalperest projelerle oyalamayan, mevcut nitelikli insan kaynaklarımızı ülkede tutabilen, sanayimizin taleplerini önceleyen teknoloji ve sanayi merkezli bir kalkınma hamlesi başlatacağız.

Kalkınma için, sanayi, teknoloji ve bilim atılımı için, KOBİ devrimi için, Cumhuriyetimizin 2. yüzyılında, kurucu felsefemiz ve Atatürk'ün iktisadi anlayışı doğrultusunda, her alanda kendine yeten bir ekonomiyi amaçlıyoruz. Türkiye'yi yeniden ayağa kaldıracacağız.

TÜRKİYE'NİN GÜNCEL FİBER HARİTASI; İSTANBUL'DA KİŞİ BAŞI 4,4 METRE FİBER DÜŞÜYOR

Türkiye'nin güncel fiber haritası paylaşıldı. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) yıllık il istatistiklerine göre hazırlanan haritaya göre, 2021 yılında kişi başına İstanbul'da 4,4 metre, Ankara'da 5,3 metre, İzmir'de ise 5 metre fiber altyapı düştü.

CHP Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel, illerdeki fiber altyapıya ilişkin hazırladığı haritayı kamuoyu ile paylaştı.

Haritaya göre 2021 yılında illerde kişi başı düşen fiber altyapı şu şekilde:

İstanbul: İstanbul'un fiber altyapı uzunluğu 71 bin 227 km, kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu ise 4,4 metre.

Ankara: Ankara'nın fiber altyapı uzunluğu 30 bin 735 km, kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu ise 5,3 metre.

İzmir: İzmir'in fiber altyapı uzunluğu 22 bin 562 km kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu ise 5 metre.

Bursa: Bursa'nın fiber altyapı uzunluğu 13 bin 480 km, kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu ise 4,2 metre.

Antalya: Antalya'nın fiber altyapı uzunluğu 15 bin 301 km, kişi başına düşen altyapı uzunluğu ise 5,8 metre.

● Bu veriler 2021 yılına aittir.

Kaynak: <https://www.btk.gov.tr>

Nüfusa oranla en düşük fiber altyapıya sahip 2 il ise geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi Şanlıurfa ve Hatay. Şanlıurfa'da kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu 2,6 metre iken, 1 milyon 670 bin nüfusa sahip Hatay'da kişi başına 3,2 metre fiber altyapı düşüyor. Yine 1 milyon 790 bin nüfusa sahip Diyarbakır'da ise kişi başı düşen fiber altyapı yalnızca 3,4 metre.

Nüfusa oranla en yüksek fiber altyapıya sahip il ise Tunceli. Tunceli'de kişi başına düşen fiber altyapı uzunluğu 17,1 metre.

1 Yılda İstanbul'a Yalnızca 10 bin 841 km Fiber Döşendi

Öte yandan, 2020 yılının il istatistikleri ile kıyaslandığında bir yılda İstanbul'da döşenen fiber altyapı 10 bin 841 km, Ankara'da 3 bin 405 km, İzmir'de bin 782 km, Bursa'da bin 623, Antalya'da ise bin 630 km olarak gerçekleşti.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) il bazlı yıllık istatistik bültenine göre 1 yılda Türkiye genelinde döşenen fiber altyapının yalnızca 46 bin 105 km olduğunu ifade eden CHP'li Adıgüzel, şu değerlendirmelerde bulundu:

9 Milyon 650 bin Hanede Sabit İnternet Yok

Dijital dönüşüm için güçlü bir telekom altyapısına ihtiyaç var. Dijital ekonominin yolu güçlü fiber altyapıdan geçiyor. Ancak son 20 yılda telekom altyapısının yanı sıra fiber optik altyapı da ne yazık ki ihmal edildi. Fiber optik altyapı bu iktidarın tescillenmiş en büyük başarısızlıklarından biridir. Özellikle altyapıda 2022 yılının ikinci yarısında 2023 hedeflerinin yarısı bile tutturulabilmiş değil.

2022 yılı ikinci çeyreği itibariyle Türkiye'nin fiber altyapı uzunluğu 488 bin km. Yıllardır sektörün en önemli beklentilerinden biri olan ortak altyapı bile hayata geçirilemedi. 20 yılda her eve, her okula fiber optik erişim sağlanamadığı gibi, en az 4 milyon km olması gereken fiber optik altyapı 500 bin km'ye dahi çıkarılamadı. Bunun sonucunda Türkiye'de hanelerin yüzde 38,1'inde, yani 9 milyon 650 bin hanede sabit internet bağlantısı yok. 1,5 milyon haneye ise internet hiç girememiş.

Türk Telekom'un Hesabı Sorulmalı

Gelinen noktada mevcut iktidar politikaları ile dijital çağın önemli bir oyuncusu olma şansını her geçen yıl biraz daha erteliyoruz. Haliyle konudan sorumlu bakanlığın da şapkaı önüne koyup düşünmesi gerekiyor. Oysa bu hususta elini taşın altına koyması gereken Türk Telekom'un 20 yıllık AKP iktidarı boyunca nasıl peşkeş çekildiğine, nasıl yağmalandığına üzülerek tanık olduk. 2005 yılından bu yana, kasasında 2 milyar dolar varken 6.5 milyar dolara özelleştirilen Türk Telekom'un yağmalanmasına tanık olduk. Tüm bu süreçte finansmanını yerli krediyle sağlayan Oger Telekomünikasyon adeta derenin taşıyla derenin kuşunu vurmuş, 180 yılın birikimi bakır kabloları bile usulca satmış, tüm bunlar olurken iktidara bağlı denetleyici ve düzenleyici kurumlar tüm ikazlara rağmen olanı biteni görmezden gelmiş ve en son Varlık Fonunun devreye girmesiyle fatura 85 milyon vergi ödeyen yurttaşa kesilmiştir. Sürecin başından beri yaşanan tüm yolsuzluk ve usulsüzlüklere göz yuman, denetim ve müdahale yetkisini kullanmayan mevcut siyasi iktidar başta olmak üzere kamu adına Türk Telekom'da yöneticilik yapan tüm sorumlular, bu konuda hesap vermek zorundadır.

HESAP VERMEK YERİNE TEHDİT VE ŞANTAJ

Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilen 2023 Bütçe Yasasıyla ilgili görüşmelerde, atanmış bakanların seçilmiş milletvekillerine yönelik tavrı, tehdit ve hakaret söylemleri iktidarın seçim sürecinde 3K (Kavgacı-Korku-Kaos) stratejisiyle saldırgan ve kavgacı bir kampanya yürüteceğini gösterdi.

Plan ve Bütçe Komisyonu'ndaki 2023 Bütçe Yasası görüşmelerinde kesin hesap kanunuyla ilgili hesap vermek, yeni bütçedeki ödeneklerin gerekçelerini ve projelerini anlatmak yerine muhalefet milletvekillerine tehdit ve hakaretle bulunan atanmış bakanların tavrı, iktidarın seçimlerde izleyeceği kampanya stratejisinin gerilimi tırmandırma üzerine kurulacağını gösterdi.

✓ Cumhurbaşkanı Erdoğan partisinin grup toplantısında yaptığı konuşmanın büyük bölümünü muhalefet liderlerine yönelik ağır hakaret içeren sözlere ayırırken, atadığı bakanlar da aynı zihniyeti bütçe görüşmelerinde sergiledi.

Milletvekillerinin sorularını yanıtlamaktan kaçan, harcamalarının hesabını veremeyen atanmış bakanlar, kavgacı üslup ve hakaretlerle üste çıkmaya çalıştı. Özellikle İçişleri Bakanlığı bütçesinde muhalefet liderlerini, muhalefet belediyelerini ve milletvekillerini teröristlikle, dosya açıklamakla, yargıyla, davalarla tehdit eden iktidarın

devletin kurumlarını, güvenlik birimlerini kendi siyasi amaçlarına dönük düzmece dosya hazırlıkları yaptığı anlaşılıyor.

Görevi suçu ve suçluyu engellemek, yasaları ve hukuku harekete geçirerek uygulamak olan bir bakanın, görevini yapmak yerine 'gelecek hafta şunu açıklayacağım, bunu açıklayacağım' diyerek algı yaratmaya çalışması, muhalefet liderlerini, belediye başkanlarını itham etmesini yasalara göre 'ağır görev ihmali' olarak görmek olanaklı.

Daha önce İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde (İBB) terörle irtibatlı-iltisaklı 557 personel olduğunu iddia edip, müfettişleri salmasına rağmen iddiaları asılsız çıkan iktidar şimdi de İBB'de çalışan 1668 personelin ve yakınlarının terör örgütleriyle bağlantılı, iltisaklı olduğunu öne sürüyor. CHP'li 4 belediyeyle ilgili terör bağlantısı açıklamaları yapacağını ifade ediyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın çizdiği 'tehditkâr ve asılsız ithamlara dayalı' söylem stratejisi 'Cumhurbaşkanının talimatı ve liderliği' doğrultusunda, emrindeki bakanları ve parti sözcüleri tarafından da sürdürülüyor.

Önümüzdeki süreçte dozunun artırılacağı anlaşılan bu kampanyaya muhalefeti de çekerek gerginliği tırmandırmayı, seçmeni tedirgin etmeyi hedefleyen iktidarın bu stratejisi tutmayacak.

✓ Muhalefet bu oyuna gelmeyecek.

Artık kavgacı siyasetten, gerilimden ve kötü söylemlerden bıkan toplum, bunların hiçbirisine prim vermeyecektir. Halkın sağduyusu ve dirayeti kavgasız tartışma, birbirini dinleyip anlama, barış ve huzurla bir arada yaşama özlemi ağır basacaktır. Gerilim ve kaos stratejisi ile iktidarı sürdürme heveslerini ve planlarını boşa çıkartacaktır.

BİR GÜNLÜK ETKİNLİĞİN FATURASI 2,6 MİLYON TL!

Kamunun kasasından AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katıldığı 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü programına 2 milyon 615 bin TL harcandı.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde başta İstanbul olmak üzere birçok kentte sokağa çıkan kadınlar, darp edilerek gözaltına alınırken AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katıldığı 25 Kasım etkinliği için milyonlarca lira harcandı.

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, "25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü Organizasyonu" adı altında bir ihale düzenledi. İhalenin sadece bir gün süren ve İstanbul Kongre Merkezi'ndeki 25 Kasım etkinliği için yapıldığı ve ihalenin 2 milyon 615 bin TL'ye Bütçe İletişim Medya Bilişim Limited Şirketi'ne verildiği açıklandı.

Milyonlarca liralık ihale, Kamu İhale Kanunu'nun "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması ya da ivedilikle yapılması gerekli görülen" durumlarda kullanılması gereken tartışmalı 21/B maddesinde düzenlenen pazarlık usulüyle yapıldı. Bu ihale maddesi, uzun yıllardır adrese teslim ihale olarak yorumlanıyor.

AKP AJANDASINDA KRİZİN ADI DAHI YOK

Türkiye'nin en borçlu belediyelerinden AKP'li Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ajanda ve takvimler için 690 bin TL harcadı. Diyanet'in Cumhuriyet Bayramı'nı 30 Ekim olarak yazdığı takvimlere ise 38,6 milyon TL ödendi.

Borçlu belediyeler listesinde hemen her yıl zirvede yer alan Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ajanda ve takvimlerden vazgeçmedi. Belediye, ajanda ve takvimler için 690 bin TL'lik sözleşme imzaladı. Diyanet'in, Cumhuriyet Bayramı'nı 30 Ekim olarak yazdığı takvimler ise 38,6 milyon TL'ye bastırıldı.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü, 1 Kasım'da ihale açtı. Pazarlık yöntemiyle gerçekleştirilen, "2023 Yılı Ajandası ve Masa Takvimi Basım Hizmet" başlıklı ihalenin idari şartnamesini altı şirket inceledi ancak ihaleye üç şirket teklif sundu. AKP'li belediyenin 712 bin 500 TL yaklaşık maliyet hesabı çıkardığı ihaleye verilen en düşük teklif, 690 bin TL oldu. Teklifin sahibi İlbey Matbaa isimli şirket ve belediye arasında 18 Kasım'da sözleşme imzalandı.

Borç Ve Faiz Kısacasında

AKP'li Tahir Büyükkakin idaresindeki Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin Ocak-Haziran 2022 dönemine yönelik mali verileri, borç batağındaki belediyenin içinde bulunduğu ekonomik tabloyu ortaya koyuyor. 2022'nin ilk yarısı

itibarıyla toplam harcaması 3 milyar 468 milyon 328 TL olan idarenin en yüksek artış kaydedilen harcama kaleminin, "Faiz giderleri olduğu belirtiliyor. Belediyenin, faiz giderleri 724,8 milyon TL'yi buldu. 2022 yılına 9 milyar TL ödenek ile başlayan kurum, Ocak-Haziran döneminde ise 3,4 milyar TL harcadı.

Çok sayıda bakanlığı geride bırakan bütçesi ve dev bütçesinden yaptığı hoyrat harcamaları ile gündeme gelen Diyanet İşleri Başkanlığı bu kez de 2023 yılı takvimlerindeki hata ile gündeme geldi. Başkanlığın 2023 yılı için bastırıldığı takvimlerde Cumhuriyet Bayramı'nın 30 Ekim olarak gösterildiği öğrenildi. Hatanın fark edilmesinin ardından takvimlerin çöpe gönderildiği bildirildi.

İhlas İle Sözleşme

Diyanet 2023 Yılı Takvimi'ndeki skandal hata, gözleri takvimlerin maliyetine çevirdi. Hemen her yıl milyonlarca liralık matbaa harcamasında bulunan başkanlık, hatalı takvimler için Mayıs ayında 38 milyon 361 bin TL harcadı. Takvimler, 3 milyon 425 bin 500 adet bastırıldı. Başkanlık, 2023 yılı takvimlerine yönelik ilk ihaleyi 20 Nisan 2022 tarihinde açtı. Açık ihale yöntemiyle düzenlenen ihale, "İdari Şartnamenin 34'üncü maddesi gereğince" reddedildi. İlk ihaleyi iptal eden başkanlık 2023 yılı takvimleri için 11 Mayıs'ta yeni bir ihale açtı. İhalenin yöntemi bu kez pazarlık olurken ihaleye üç şirket teklif verdi. Teklifleri değerlendiren idare, İhlas Gazetecilik Anonim Şirketi ile 30 Mayıs'ta sözleşme imzaladı. Sözleşmenin maliyeti 38 milyon 361 bin TL oldu.

Takvimler Para Yuttu

2023 yılı takvimleri için 38,6 milyon TL ödeyen Diyanet'in, takvimler için 2018 yılından bugüne ödediği para 92,4 milyon TL'ye ulaştı. Başkanlığın takvim maliyeti yıllara göre şöyle gerçekleşti:

- 2018: 7,2 milyon TL
- 2019: 8,5 milyon TL
- 2020: 9,8 milyon TL
- 2021: 10,6 milyon TL
- 2022: 18 milyon TL

DOYUMSUZLAR GÖZLERİNİ ULUDAĞ'A DA DİKTİLER

20 yıl boyunca çok sayıda koruma bölgesini yapılaşmaya açan iktidar, bu kez Uludağ için harekete geçti. TBMM'ye sunulan teklif ile oluşturulacak yeni komisyon Uludağ'ın yapılaşmaya açılmasına onay verebilecek.

AKP milletvekilleri tarafından TBMM Başkanlığı'na sunulan Uludağ Alanı Hakkında Kanun Teklifi ile bölge, yeni bir yapılaşma tehdidiyle karşı karşıya kaldı. Doğal sit alanları ile milli parklar gibi koruma alanlarını içerisinde bulunduran Uludağ için sunulan teklifte yeni bir komisyon kurulması hedeflendi.

İzin Alana Yapılaşma

Uludağ'a ilişkin karar verici konumda olacak komisyon aracılığı ile korunması gerekli taşınmaz ve tabiat varlıklarına yönelik planlar, projeler, iş ve işlemleri hayata geçirme yolu açılacak. Uludağ sınırları içerisindeki Hazine'nin özel mülkiyetindeki veya devletin tasarrufundaki yapılar ile orman alanları içerisindeki tüm yapı ve tesisler, komisyona devredilecek. Bu yapıların satışı, kiraya verilmesi, işletilmesi, irtifak hakkı kurulması gibi işlemler, yine komisyonun izin vermesi durumunda hayata geçirilebilecek. Uludağ'da gerçekleştirilecek turizm amaçlı sportif faaliyetlere, sportif, eğlenme ve dinlenme hizmetleri için gerekli tesislerin inşaa onayı yetkisi de bu komisyonda olacak.

Muafiyet De Tanınıyor

Kanun teklifi kapsamında, Uludağ Alan Komisyonu'na çok sayıda 'istisna' da tanınacak. Buna göre komisyon, Harçlar Kanunu ile Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenmesi gereken katılma paylarından, veraset ve intikal vergisinden, emlak vergisinden ve tapu ile kadastro döner sermaye hizmet bedelinden muaf tutulacak. Uludağ hakkında karar alıcı konumda olacak komisyonda görev alacaklar şöyle:

- Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından görevlendirilecek mimarlık, mühendislik, bölge planlama gibi alanlardan mezun olmuş dört üye.
- Bursa Vali Yardımcısı, Bakanlık Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nden iki üye.
- Kültür Varlıkları Genel Müdürlüğü'nden bir üye.

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan iki üye.
- Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan iki uzman.
- Bursa Büyükşehir Belediyesi'nden bir üye.

İHALEDE HEDEF YİNE ŞAŞMADI

Diyanet'in, toplumsal cinsiyet rollerini yeniden ürettiği gerekçesiyle eleştirilen videosunu çeken firmanın sahibi, farklı isimle kurduğu şirket üzerinden bir Diyanet ihalesi daha aldı.

Diyanet İşleri Başkanlığı, "2022 Yılı Mevlid-i Nebi Haftası Organizasyonu" için 14 Eylül'de ihale düzenledi. İdarelere, Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen parasal limite uyulması koşuluyla kullanma izni verilen "pazarlık 21/f" yöntemiyle düzenlenen ihalede iki şirketten teklif alındı.

381,5 Bin TL'ye İmza

Başkanlığın 431 bin 943 TL yaklaşık maliyet hesabı çıkardığı ihale, 30 Eylül'de sonuçlandı. 1 Ekim ile 7 Ekim arasında düzenlenecek organizasyon işi kapsamında Diyanet ile Bugy İletişim isimli şirket arasında 381 bin 584 TL'lik sözleşme imzalandı.

Kurucusu Aynı

Bugy İletişim'in kurucusu, Diyanet'ten daha önce de ihale alan Burak Özcan. Diyanet'in, "cinsiyetçi" denilerek eleştirilen ve bir kadını eşine hizmet ederken kurgulayan, "telefonunun değil, eşinin yüzüne bak" temalı videoyu çeken Mois İletişim'in başındaki Özcan'ın, Bugy İletişim'in de kurucusu olduğu bildirildi.

Şirketin İlk İş Değil

Mois İletişim isimli şirket, "Diyanet'in gözde şirketleri" arasında. Diyanet'in, Camiler ve Din Görevlileri Haftası'nda düzenlediği, "Yanımızda Olan Birileri Var" kampanyası Mois İletişim imzası taşıyor. Diyanet'in Sıfır Atık Projesi'nde de aynı şirket aktif rol alıyor.

SARAY EŞRAFINA KIYAK ATAMALAR

Atanmayan yurttaşlar intihar ederken Erdoğan'ın başdanışmanı Maksut Serim'in oğlu önce bakan yardımcısı yapıldı. Ardından gelininin de Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne üst düzey yönetici olarak atandığı ortaya çıktı.

Halk hayat pahalılığı ve yoksullukla mücadele etmeye çalışırken Saray çevresi ile yakınları işsiz kalmıyor. Son olarak AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın örtülü ödeneğin başında olduğu için 'kara kutusu' olarak nitelendirilen Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Maksut Serim'in oğlunun ardından gelininin de üst düzey bir göreve getirildiği açığa çıktı.

2017'den beri Halkbank Yönetim Kurulu Üyesi de olan Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Maksut Serim'in oğlu Yasin Ekrem Serim, 14 Ekim 2022 tarihinde Dışişleri Bakanlığı'na bakan yardımcısı olarak atanması tartışmalara neden olmuştu. Yapılan haberler de 'kişilik hakları ihlali' gerekçesiyle İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişime engellendi.

Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminden beri yanından ayırmadığı Maksut Serim'in oğlu Yasin Ekrem Serim 2014 yılında dönemin AKP Trabzon Milletvekili Safiye Seymenoğlu'nun kızı Sevim Çağla ile evlendi ve nikah şahitliğini de Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptı.

Bu evliliğin ardından Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Maksut Serim'in gelini olan Sevim Çağla Serim'in de kısa bir süre önce Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde Dış İlişkiler Daire Başkanlığı görevine getirildiği öğrenildi. BirGün'ün iletişime geçtiği Serim soruları yanıtızsız bıraktı.

Sahtecilikten Mahkûm Oldu İddiası

Maksut Serim, resmi evrakta sahtecilikten dolayı 2 yıl hüküm giydiği de iddia ediliyor. Serim'in diplomasının sahte olduğu ve Serim'in sahte diploma düzenlediği belirlendiği ifade ediliyor. Vakıfbank İdare Meclisi'nin de "Maksut Serim'in diplomasının geçersizliğini" kabul ederek görevden alması gündem olmuştu.

SOYLU'NUN YARDIMCISI ÇİFT MAAŞ ALIYORMUŞ

Soylu'nun Meclis'te tartıştığı sırada simit peynir yiyerek gündem olan yardımcısı Çataklı ile Bakan Kasapoğlu'nun yardımcısı Aksu çift maaşlı bürokratlardan.

Bir kamu kuruluğu olan, devasa ve lüks konut projelerini inşa ettiren Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş., son günlerde yandaşlara verdiği ihaleler ve sattığı arsalar nedeniyle tartışma konusu. Gözlerin çevrildiği Emlak Konut'un 7 kişilik yönetim kurulunda dikkat çeken isimlerin yer aldığı ortaya çıktı.

Emlak Konut'un en fazla dikkat çeken yönetim kurulu üyelerinden biri İçişleri Bakanı AKP'li Süleyman Soylu'nun yardımcısı İsmail Çataklı. Çataklı'nın bakan yardımcılığı maaşının yanı sıra Emlak Konut'tan da maaş aldığı ortaya çıktı.

Soylu'nun geçtiğimiz günlerde Meclis'te HDP'lilerle tartıştığı sırada Çataklı, simidine peynir sürüp yemeye devam edince sosyal medyada gündem olmuştu. Gayrimenkul sektörüyle bir ilgisi bulunmayan Çataklı'nın 1 Ağustos 2022 tarihinden beri Emlak Konut'un yönetiminde yer aldığı ifade edildi.

Yardımcılara Çifter Çifter Maaş

İmam hatip lisesi, tarih bölümü mezunu Gençlik ve Spor Bakanı'nın yardımcısı Sinan Aksu'nun da Emlak Konut'un yönetimindeki bir başka çift maaşlı bürokrat olduğu öğrenildi. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un özel kalem müdürü olarak görev yapan Burak Demiralp de Emlak Konut'un yönetiminde yer alıyor.

TOKİ başkan yardımcısı Hakan Akbulut ile Mustafa Levent Sungur da aynı zamanda Emlak Konut'un yönetim kurulu üyesi. Emlak Konut'un yönetim kurulu başkanı Ertan Keleş de AKP döneminde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde üst düzey yöneticilik yaptı. Keleş, 2018 yılında da İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı danışmanıydı.

'İYİ HAL' VE 'HAKSIZ TAHRİK' İNDİRİMLERİNİ KALDIRMA SÖZÜ TUTULMADI.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde ülkenin dört bir yanında kadınlar, şiddete ve gözüaltı uygulamalarına maruz kaldı. İstanbul Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldıran iktidar, kadına şiddet ve kadın cinayetlerine ilişkin davalarda 'iyi hal' ve 'Haksız tahrik' indirimlerini kaldırma sözünü tutmadı.

Türkiye'de gündemin ilk sıralarındaki toplumsal ve insani sorunlardan birisi haline gelen kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerinde iktidarın sergilediği duyarsızlık, yargı ve güvenlik kurumlarının tutumu, kadınları korumasız bırakırken, can güvenliklerini de ortadan kaldırıyor.

Birleşmiş Milletlerin kabul ettiği ve Türkiye'nin de olumlu oy kullandığı 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde başta İstanbul ve Ankara olmak üzere, kadına şiddeti ve kadın cinayetlerini gündeme getirmek isteyen kadınlar her türlü engelleme ve müdahaleyle karşı karşıya kaldı.

Anayasal bir hak olan 'izin almadan toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak, basın açıklamasında bulunmak' hakkı yok sayılırken, valilik ve kaymakamlıklar tarafından alınan yasaklama kararlarıyla güvenlik güçleri ve kadınlar karşı karşıya getirildi.

✓ En küçük bir demokratik tepkiden bile korkan, rahatsız olan, baskıyla sindirme ve susturmaya yönelik iktidarın kadınlara yönelik söylemlerinin içinin boş ve samimiyetsiz olduğu 25 Kasım'da ülkenin dört bir yanında kadınlara karşı sergilenen tavırla ortaya çıktı.

Seslerini duyurmak isteyen, kadına şiddet konusunda toplumsal duyarlılığı harekete geçirmek isteyen yüzlerce kadın, güvenlik güçlerince fiziki şekilde engellendi, kötü muameleye maruz kaldı ve gözüaltına alındı. Tüm dünyada özgürce kutlanan bugün de şehirlerimizin meydanları, caddeleri kadınlara adeta dar edildi. Metrolar, tramvaylar, toplu ulaşım araçlarının iptaliyle tüm vatandaşlar mağdur edildi. Barikatlarla, bariyerlerle, kalkanlarla meydanlar açık cezaevine çevrilerek kadınlar engellendi. Temel insan haklarının, yasal ve demokratik hakların kullanımının iktidar talimatıyla yok edildiği, demokrasi ve özgürlüklerin tümünden yok edilmek istendiği açığa çıktı.

Türkiye, kadına şiddet ve kadın cinayetlerinde Avrupa'da birinci, dünyada ilk sıralarda yer alırken, iktidar; TBMM'nin kabul edip onayladığı, kadınlara yasal güvence sağlayan İstanbul Sözleşmesi'ni Cumhurbaşkanı imzasıyla feshederek kadınları korumasız, savunmasız, yasal güvencesiz bıraktı. Birleşmiş Milletler raporuna göre dünyada her bir saatte 5 kadın cinayete kurban gidiyor. Türkiye'de Ocak-Ekim dönemi 10 ayda öldürülen kadınların sayısı 350'yi aşarken, sadece ekim ayında 34 kadın cinayete öldürüldü, 26 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu. İstanbul Sözleşmesi'ni feshederken mevcut yasaların ve mevzuatın kadınları yeterince koruduğunu savunan iktidar, bir yıl önce kadın cinayeti davalarında 'iyi hal ve haksız tahrik' indirimlerini yasa değişikliğiyle kaldırma sözünü de tutmadı.

Kadınlara yönelik bu zihniyeti iktidarımızda değiştirerek, kadınlar, çocuklar, gençler ve **tüm yurttaşlar için özgür, güvenli, adaletli bir Türkiye kuracağız.**

TÜTÜN KULLANIMININ NEDEN OLDUĞU HASTALIKLAR VE ÖLÜMLER ARTIYOR!

Ülkemizde erkeklerde en sık görülen, kadınlarda ise en sık görülen kanser türlerinde dördüncü sıraya yükselen akciğer kanserine yakalanma oranlarına rağmen tütün kullanımı ile ilgili ciddi önlemler alınmıyor ve tütün kullanımı her geçen gün artıyor. Ülkemiz kişi başına düşen günlük sigara adedinde tüm dünyada birinci sırada!

Dünyada 2016 yılında tütün kullanımına bağlı 7.1 milyon ölüm (5.1 milyon erkek, 2 milyon kadın) bildirilmiştir. Bunun 6.3 milyonu aktif sigara içmeye, 884.000'i pasif içiciliğe bağlı. TÜİK, 2020 ve 2021 yıllarına ait ölüm istatistiklerini açıklamadığı için ülkemizde kaç kişinin bu nedenle yaşamını yitirdiğini bilemiyoruz.

Kanser Türleri İçinde Tütüne Bağlı Kanser Oranları Artıyor

Erkeklerde yüzde 50, kadınlarda yüzde 133 arttı!

Sağlık Bakanlığı Sağlık Yılığ 2020 istatistiğinden elde edilen verilere göre; erkeklerde en sık görülen kanser türünün nefes borusu, akciğer, bronş kanseri olmuştur. 2002 yılında her 100 bin erkekte 42,2'sinde nefes borusu, akciğer, bronş kanseri görülürken bu oran 2016 yılında 57,7'ye, 2017' de ise 63,3'e yükselmiştir. Yani 15 yılda en sık görülen kanser türleri arasında akciğer kanserine yakalanma oranı erkeklerde yüzde 50 artmıştır.

Kadınlarda ise en sık görülen dördüncü kanser türü nefes borusu, akciğer, bronş kanseridir. 2002 yılında her 100 bin kadından 5,2'sinde nefes borusu, akciğer, bronş kanseri görülürken bu oran 2016 yılında 9,8'e, 2017'de ise 12,1'e çıkmıştır.

Alınmayan önlemler nedeniyle Nefes borusu, akciğer, bronş kanserinin kadınlarda 2016 yılında en sık görülen beşinci kanser türüken, 2017 yılında dördüncülüğe yükselmiştir.

15 yılda tüm kanserler arasında akciğer kanserine yakalanma oranı kadınlarda yüzde 133 artmış durumdadır.

Kanser türü	2002		2016		2017	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Nefes Borusu, Akciğer, Bronş Kanseri	42,2	5,2	57,7	9,8	63,3	12,1

*Kanser türü 100.000'de bir olarak verilmiştir

Solunum Yolu Rahatsızlıklarından Ölüm Oranları Artıyor!

Yaşanan ölümlerde kanseri kapsayan "Neoplazmalar" kısmında yer alan nefes borusu, akciğer, bronş kanseri dışında da tütün kullanımı nedeniyle solunum yolu rahatsızlıklarından ölüm oranları da artmaya devam etmektedir. Tüm ölümler içinde solunum yolu rahatsızlıklarının oranı 2016'da yüzde 11,73 iken, bu rakam 2018 yılında yüzde 12,25'e, 2019 yılında ise yüzde 12,94'e çıkmıştır.

Ana tanı	2016	2018	2019
Solunum Sistemi Hastalıkları	11,73	12,25	12,94

*Ölüm nedenlerinin dağılımı % olarak verilmiştir

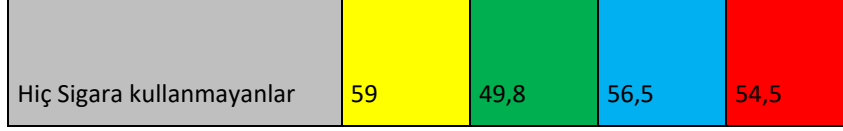
Tüm ölümler içinde solunum yolu rahatsızlıklarının oranı erkeklerde 2018'de 12,78'ken, 2019 yılında 13,39'a çıkmıştır. Kadınlarda da 2018'de 11,6'yken, 2019'da 12,39'a yükselmiştir.

Sigara İçmeyenler Azalıyor!

Akciğer ve bağlı kanserlerin tüm kanser türlerindeki oranı artarken, solunum yolu rahatsızlıklarında yükseliş yaşanırken, tütün ve tütün mamulü kullanımı da her geçen gün artmaya devam ediyor.

	2012	2014	2016	2019

Hiç sigara

*Oranlar % olarak verilmiştir

kullanmayanların nüfusa oranı 2012’de yüzde 59’ken, bu oran 2014’de 49,8’e 2016’da 56,5’e, 2019 yılında ise 54,5’e düşmüştür.

Diğer taraftan 2012’de nüfusun yüzde 23,2’si her gün sigara kullanırken bu oran 2014’te 27,3’e, 2016’da yüzde 26,5’e, 2019’da ise 28’e yükseldi. Ülkemizdeki 15 yaş ve üzeri toplam nüfustan her 4 kişiden en az 1’i tütün veya sigara kullanmaktadır. Bu nedenle de göğüs hastalıkları, kansere yakalanma oranları ve ölüm oranları artmaktadır.

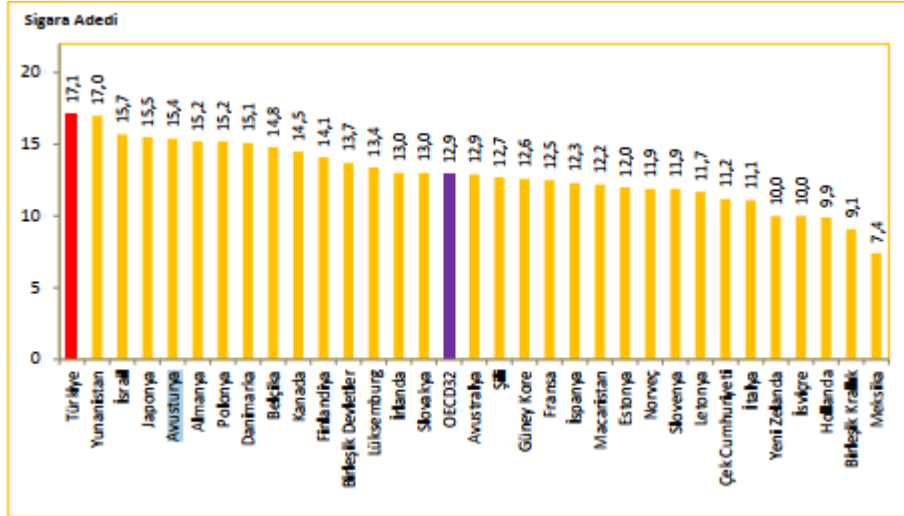
	2012	2014	2016	2019
Her Gün Sigara Kullanan	23,2	27,3	26,5	28

*Oranlar % olarak verilmiştir

Kişi Başı Günlük Sigara Adedinde Türkiye Lider

2019 yılı verilerine göre sigara kullanan bireylerde kişi başına düşen ortalama günlük sigara adedinde Türkiye 17.1 oranıyla maalesef birinci sıradadır.

Türkiye’yi günlük 17 sigara ile Yunanistan, 15,7 sigara ile İsrail, 15,5 oranı ile Japonya ve 15,4 adet ile Avusturya takip ediyor.

İktidarın sigara ve tütün kullanımını engellemeye yönelik yetersiz girişimleri nedeniyle her geçen gün tütün ve mamulleri kullanım oranları atıyor, daha küçük yaşlara düşüyor. Bu nedenle tütüne bağlı kanser türleri tüm kanser türleri içerisinde oranı sürekli artmakta, solunum yolu hastalıklarından ölümler de sürekli olarak yükselmektedir.

Sigara ve tütün kullanımını vergi almak aracı olarak gören iktidar, e- sigara gibi tütün sektörünün talepleri ile ilgili adımlar atmaya çalışmakta ancak kamuoyunun baskısı yüzünden cesaret edememektedir.

Tüm dünyada kişi başına düşen günlük sigara oranındaki liderliğimiz iktidarın yarattığı sigara ile mücadelesizliğin kanıtıdır.

Tütün ve sigara kullanımı yüzünden ülkemizde ölüm oranlarının artmaması için daha ciddi önlemlerin alınması gerekmektedir.

İLAÇ KRİZİ DERİNLEŞİYOR

Sağlık sistemini çökerten iktidar, halkı en temel hayati ilaçları bulamaz, erişemez noktaya getirdi. Maliyet artışları ve enflasyon karşısında sabit kurlu Euroya endeksli ilaç fiyatlamasıyla eczanelerin mağduriyeti had safhaya ulaştı. İlaç ve tıbbi cihaz sektörü ağır sorunlar altında eziliyor!

Aylardan beri pek çok hayati ve temel ilaç bulunamıyor. Kış mevsiminde soğuk algınlığı ilaçları, antibiyotikler, çocukların hayati ilaçları, şurupları, kalp, tansiyon vb. yaşamsal ilaçlar piyasada yok. İlaç depoları, eczane rafları boşaldı. İktidar, 'hastayı müşteri, hastaneleri ticarethane' gören sağlık politikalarına, hasta ve kira garantili Şehir Hastanelerine dünyanın imrendiğini söylüyor.

Bütçe görüşmelerinde, yılbaşından bu yana 10 ayda 2239'u uzman hekim, 1955'i hekim olmak üzere 4194 doktorun istifa ettiğini söyleyen Sağlık Bakanı, Türkiye'nin hekim ve sağlık personeli açığıyla OECD ülkeleri arasında ilk sırada olduğunu, OECD ortalamasının altında kaldığını itiraf etti. Hekimlerin niye yurtdışına gittiği, mali ve ekonomik taleplerinin neden karşılanmadığı, haklarının niçin verilmediği sorularını yanıtızsız bıraktı.

Sağlık sisteminin temel unsuru, olmazsa olmazı doktor, hemşire, eczacı, tıbbi cihazları ve laboratuvarları yürüten teknik sağlık personeli. Binlerce doktor istifa ederek yurt dışına giderken, sağlık personeli açığı büyürken şimdi gelinen aşamada ilaç kıtlığı yaşanıyor! Binlerce eczane kapanma noktasında.

16 Ekim'de Ankara'da tüm Türkiye'den katılımı Büyük Eczacı Mitingi planlayan Türkiye Eczacılar Birliği, 54 ildeki Eczacı Odaları, Amasra'daki maden katliamı nedeniyle mitingi ertelediler ve 27 Kasım'da (bugün) yapma kararı aldılar.

✓ Doktorlar, öğretmenler, eczacılar neden meydanlarda? İktidar neden bu seslere kulak tıkıyor?

Euroya endeksli ilaç fiyatlamada güncel euro kurunun çok altında bir tutardan kuru sabitleyen iktidar, eczanelerin sıkıntılarını, mali kayıplarını, sorunlarına duyarsız. Eczacılar İlaç Fiyat Kararnamesindeki kâr oranı ve barem artışlarının, enflasyon oranı ve güncel kurla, yeniden değerlendirme oranıyla ilaç fiyatlarında güncelleme yapılmasını, standart oluşturulmasını talep ediyor.

SGK ile yapılan ilaç alım protokolünün enflasyon ve ekonomik gerçeklerle uyumlu hale getirilmesini, kamuda görevli eczacıların çalışma koşulları ve mali haklarının enflasyon ve ekonomik koşullara uydurulmasını istiyor. Eczacılık eğitiminin uluslararası standartlara ulaştırılması, her yere eczacılık fakültesi açılarak mesleki nitelik ve kalitenin düşmesinin önlenmesi talepler arasında.

Cumhurbaşkanı Erdoğan kısa süre önce resmi hesabından 'her 100 ilacın 89'unun yerli üretim olduğu' paylaşımını yaptı. Anlaşılan bunun doğru olmadığı konusunda uyarıldı ki, kısa süre sonra tweetini silmek zorunda kaldı. **Sadece bu bile iktidarın ülkedeki sağlık, ilaç sorunlarından, eczacıların ve ilaç üreticilerinin sıkıntılarında 'bihaber' olduğunun kanıtı!**

AKP YABANCILARA 25 MİLYON METREKARE ARAZİ, ARSA, DÜKKAN VE DAİRE SATTI

CHP Bursa Milletvekili Erkan Aydın, AKP'nin 20 yıllık iktidarında, yabancılara toplam 25 milyon metrekare arazi, arsa, dükkan, daire satıldığını söyledi. Aydın, 280 bin taşınmazın da yabancılara verildiğini belirtti.

Aydın, "20 yılda AKP iktidarında, yabancılara toplam 25 milyon metrekare arazi, arsa, dükkan, daire satılmış. 280 bin taşınmaz da yabancılara verilmiş" dedi.

Atatürk'ün 1925 yılında Köy Kanunu'nda değişiklik yaparak, sadece şehir merkezlerinde, 300 metre kareyi geçmeyecek kadar alanın satışına izin verdiğini anımsatan Aydın, "Belediye olmayan yerlerde yani tarlada, bağda, bahçede ise satışa asla izin vermemiş. 1934 yılında çıkardığı Tapu Kadastro Kanunu ile de bunu güçlendirmiş. Peki, neoliberalizm dedikleri emperyalizm, yabancılar, kapitalistler ne yapmışlar, 24 Ocak kararlarından sonra ilk defa 1984'te Özal ile bunu gevşetmeye çalışmışlar. Çok başarılı olamamışlar. Ta ki, AKP tek başına iktidara geldiğinde, hemen 2003 yılında, bu kanunda değişiklik yapmış ve yabancılara mal, mülk satışını kolaylaştırmış" diye konuştu.

"Anayasa Mahkemesi İptal Etti, Siz Bir Düzenleme İle Önünü Açtınız"

CHP Milletvekili Erkan Aydın, şöyle konuştu:

"Bunun için Anayasa Mahkemesi'ne başvurduk. Anayasa Mahkemesi 2005 yılında bunu iptal etti. O iki yıllık süreçte, sizin tabirinizle 'Atı alan Üsküdar'ı geçmiş.' Bir düzenleme daha yaparak 2005 yılı sonunda, iyice önünü açmışsınız.

Osmanlı, kendi bünyesindeki, İngilizlerden aldığı paralara ve altınlara karşılık gitti birçok idaresini, toprağını ipotek ettirdi. Bugün de Dünya Bankası, IMF, Avrupa Birliği Katılım Ortaklığı, aynı koşullarda bu kanunu daha siz göreve gelir gelmez 6 ay sonra bu kanunu çıkarttı sizlere. Niye? Ülkenin en acil meselesi o muydu? Hayır!

Yüz yıl önce çünkü Lozan'da yapamadıklarını, masa başında yaptıramadıklarını Lord Curzan o zaman söylüyordu; 'Şimdi bir takım kazanımlar sağladınız. Ama bizim paramız var. Parayla bir gün, işgal edip de yapamadıklarımızı masa başında ve paramızla yapacağız' dedi. Ve siz bu kanunu getirerek ülkede 25 milyon metre kare ki, hala devam ediyor. 280 bin taşınmazın satışının önünü açtınız.

"2 Milyar Euro O İpoteğe Karşılık Para Kullandınız"

Varlık Fonu, Sayıştay denetimine dahil değil. Türkiye'nin en değerli kurumlarını içine koydunuz. Ve onu ipotek göstererek, sadece İstanbul Finans Merkezi'nde 2 milyar euro o ipoteye karşılık para kullandınız. Ne yaptınız o parayı? Gittiniz Ağaoğlu'nu kurtardınız. Onun borçlarını ödediniz ve Türkiye'nin en güzide kurumlarını da adeta yabancılara yarın bu paralar ödenmediğinde, el koyacağı bir biçimde ipotek yaptırdınız. Sizin bu yanlıştan dönme şansınız yok, gördük. Çok değil 6 ay sonra yapılacak olan ilk seçimde bu yanlışı düzelterceğiz ve tam bağımsız Türkiye'yi tekrar kıracağız."

U DÖNÜŞÜ

Mısır, Suriye ve diğer sorunlu ilişkilerde diplomasinin işletilmesi, diyalogun sürdürülmesi gerektiğini hep savunduk. Yıllar sonra da olsa söylediğimiz noktaya gelmesi olumlu bir gelişme. İktidarın İhvan'a verdiği destek ve ülkenin iç siyasetinde taraf olmasıyla 2013'ten bu yana Mısır ile kesilmiş olan ilişkilerde yeni bir aşamaya geçiliyor.

Daha önce başlatılan normalleşme girişimlerinde somut bir ilerleme sağlanamadı. Mısır, İhvan'a desteğin kesilmesi, Libya ve Suriye'nin yanı sıra Arap ülkelerinin içişlerine, egemenlik haklarına saygılı olunması vb. koşullar öne sürdü. İktidar Türkiye'ye sığınan İhvanlılara, derneklerine, medyalarına karşı bu talepler doğrultusunda adımlar attı. Son olarak Libya'da Trablus yönetimiyle imzalanan Petrol ve Enerji Anlaşması'nın ardından Mısır Dışişleri Bakanı Samih Şükri, Suudi devlet televizyonuna yaptığı açıklamada 'Türkiye ile normalleşme müzakerelerinin askıya alındığını, sonlandırıldığını' açıkladı.

Dünya Futbol Şampiyonası açılışı için Katar'a giden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Katar Emiri Şeyh Temim aracılığıyla Mısır Devlet Başkanı Sisi ile tokalaşma pozunu verdi. Bu kare ilişkilerin daha ileri bir aşamaya geçişi ve hızla düzeleceğinin işareti olarak değerlendirildi. Erdoğan, servis edilen fotoğrafı 'Siyasette küslük, dargınlık olmaz' diyerek savundu.

✓ Mısır ile ilişkilerin düzelmesini olumlu, olması gereken ancak gecikmiş bir adım olarak görüyorum.

Baştan beri Türkiye'nin sınır komşuları, bölge ülkeleriyle diplomasi temelinde, karşılıklı saygı ve içişlerine karışmama ve iç sorunlarında taraf olmamayı ilke edinen ilişkilerde bulunmasını, diyalog ve diplomasi kapılarının açık tutulmasını savunduk. İktidara ülkenin çıkarlarına zarar ve hasar veren yanlışlardan vazgeçmesi için çağrılar yaptık. Muhalefet olmamıza rağmen Kahire'ye, Şam'a heyetler gönderdik. İktidar hep bunları reddetti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ülkenin diplomasi birikimini, ulusal ve temel ilkelerini dışlayan 'Keyfi ve şahsi dış politikası', İhvan ve Hamascı yaklaşımı Mısır'ın yanı sıra, Suriye, Katar dışındaki Körfez ülkeleri, Sudan, Tunus, İsrail'e kadar pek çok ülkeyle ilişkileri bozdu, gerdi.

Mısır ile yaşanan gerilimler Arap dünyasının lideri konumundaki bu ülkeyi Türkiye karşıtlığına yöneltti. Doğu Akdeniz'de Yunanistan, Güney Kıbrıs, İsrail ile enerji ve siyasi alanda yakınlaştı. Türkiye dışlandı, yalnızlaştı. Arap Birliği'nde Türkiye aleyhine kararlar çıkmasına çalıştı. Kuzey Afrika ve Sahra Altı Afrika ticaret yollarında Türkiye'yi engelledi. Ciddi anlamda siyasi ve ekonomik kayıplarla karşılaştık. Doğu Akdeniz'de doğal gaz sahalarının paylaşımında AB yaptırımlarına maruz kaldı.

✓ Bu bölgede kurulan EASTMED oluşumuna Türkiye alınmadı.

Tüm bu süreçlerin sonunda gecikmeli olsa da doğru yolun bulunması, yanlıştan dönülmesi ülkemizin çıkarları adına olumludur. Ancak İktidar, ülkeye ve topluma ödediği siyasi, ekonomik, diplomatik bedellerin, neden olduğu itibar ve güven kaybının hesabını millete vermek zorundadır. İçeride muhalefet liderlerine, kendisinden

olmayanlara en ağır hakaretleri yaparken, düne kadar 'Katil, darbeci' dedikleriyle, dokuz yıl sonra 'Siyasette küslük olmaz' diyerek tokalaşma pozu verip siyasi sorumluluktan kurtulamazlar!

ABD, AVRUPA VE NATO TÜRKİYE ÜZERİNDEKİ BASKIYI ARTTIRIYOR!

İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyeliğini parlamentolarında onaylayan 28 ülkenin dışında henüz onay vermeyen son iki üye ülkeden Macaristan aralıkta onay vereceğini açıklarken Türkiye üzerinde NATO baskısı artıyor. İsveç Parlamentosu, Türkiye'nin İsveç'in NATO'ya üyeliği için şart koştuğu terörle mücadele yasasını sertleştiren düzenlemelere olanak sağlayacak anayasa değişikliğini kabul etti.

Rusya ile en uzun kara sınırına sahip olan Finlandiya ve Finlandiya'nın sınır komşusu İsveç'in Rusya-Ukrayna savaşı üzerine başvurdukları NATO'ya üyelik için onay sürecinde 30 NATO üyesi ülkeden 28'i parlamentolarında üyeliğe onay kararını kabul etti. Üyeliğe henüz onay vermeyen Türkiye ve Macaristan'ın kararı beklenirken Macaristan aralık ayında onay kararını meclisten geçireceğini açıkladı.

Haziran ayında Madrid'de yapılan NATO zirvesinde iki ülkenin üyeliğine onay için Türkiye'nin öne sürdüğü koşullar çerçevesinde Türkiye-İsveç-Finlandiya arasında terörle mücadelenin sertleştirilmesi, terör örgütü üyeliğiyle suçlananların faaliyetlerine izin verilmemesi ve ideleri istenen bazı kişilerin Türkiye'ye gönderilmesi konusunda mutabakat metni imzalanmıştı. İki ülke de bu doğrultuda bazı adımlar atmalarına karşın iade talepleri konusunda nihai kararın yargı tarafından verildiği ve yargıya müdahalenin söz konusu olamayacağı bildirildi.

Bu arada üçlü mutabakata imza atarak İsveç'in Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosunu kaldıran, terörle mücadele yasasında değişiklik önerisini gündeme getiren sosyal demokrat iktidarı Başbakanı Magdalena Andersson gelen tepkiler üzerine erken seçim kararı aldı ancak seçimlerde aşırı sağ ittifaka karşı iktidarı kaybetti. Yerine gelen aşırı sağcı koalisyon hükümeti mutabakata uyulacağını, terörle mücadelenin sertleştirileceğini duyurdu. Yeni Başbakan Ulf Kristersson Ankara'yı ziyaret gereken adımların atılacağını taahhüt etti.

İsveç'in terörle mücadele yasasının sertleştirilmesine, daha ileri önlemler alınmasına olanak sağlayan anayasa değişikliği geçen hafta yapılan görüşmelerde 30'a karşı 270 oyla kabul edildi. 1 Ocak'ta yürürlüğe girecek düzenlemelerle, terör suçlularının yargılanması kolaylaştırılarak, yargı süreçleri hızlandırılacak. Ayrıca terör örgütlerinin İsveç'teki faaliyetlerine son verme, siyasi iltica taleplerinin zorlaştırılması, yasa dışı örgütlerin gösteri ve yürüyüş haklarına sınırlama getirilmesi gibi değişiklikler düzenlemelerde yer alıyor.

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, bu adımlar sonrası İsveç ve Finlandiya'nın üyeliğine Türkiye'nin de onay vermesinin zamanının geldiğini açıkladı. Ancak Cumhurbaşkanı Erdoğan, Stoltenberg ve İsveç Başbakanının Ankara ziyaretlerinde 2023 Temmuz'undaki NATO zirvesini işaret etmişti. ABD ve Avrupa medyasında Türkiye'nin Kuzey Suriye'ye yönelik hava harekâtlarında İsveç ve Finlandiya'nın üyelik onayı için ABD'nin kontrolündeki bölgenin hava sahasının açıldığı yönünde haberler yer alıyor.

NATO, ABD ve AB, sürecin hızlandırılmasını istiyor ve Türkiye'ye baskıları artırmaya yöneliyor. Yaklaşan seçim süreci ve seçim takviminin ilanı sonrası TBMM'nin tatile girecek olmasının iki ülkenin üyelik onayını 2023'ün ikinci yarısına uzatması olasılığı, NATO ve batı başkentlerinde tartışılıyor.

AVRUPA PARLAMENTOSU, RUSYA'YI, 'TERÖRE DESTEK VEREN ÜLKE' İLAN ETTİ

Avrupa Parlamentosu, Ukrayna'da sivil hedeflere saldırdığı gerekçesiyle Rusya'yı, 'teröre destek veren ülke' ilan etti. Rus ordusu, Çeçen milisler ve paralı askerlerden oluşan Wagner Grubu'nun 'terör grupları' listesine alınması istendi. Kararın herhangi bir yaptırım etkisi olmasa da Rusya'nın uluslararası alanda tecrit edilmesine zemin sağlayacaktır.

Avrupa Parlamentosu (AP) ekim ayında imzaya açılıp gündeme alınan karar tasarısını onaylayarak Rusya'yı 'teröre destek veren ülke' ilan etti. İtalya, Fransa ve Almanya'dan aşırı sağcı partilere mensup parlamenterler dışında AP'nin büyük çoğunluğunun 'evet' dediği kararda ayrıca, Rusya Ordusu ile Ukrayna savaşında Rus ordusunun yanında çatışmalara katılan Çeçen Milislerin ve Wagner Grubu'na mensup paralı askerlerin 'terör grupları' kabul edilmesi çağrısı yapıldı. Rusya karara sert tepki göstererek 'AP'yi aptallığın sponsoru ilan ediyoruz' açıklaması yaptı. Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy, AP'yi kutladı ve kararı memnuniyetle karşıladıklarını belirtti.

Avrupa Birliği'nin (AB) teröre destek veren ülkeler konusunda tüm üye ülkelerin kabul edip onayladığı bir listesi söz konusu değil. Bu nedenle AP kararının üye ülkeler açısından herhangi bir bağlayıcılığı ve yaptırım gücü yok. Ancak karar sembolik olsa da kanımca Rusya'nın uluslararası saygınlığına hasar verecek nitelikte.

✓ ABD ve AB tarafından uygulanan ağır yaptırımlarla karşı karşıya bulunan Rusya, 'teröre destek veren ülke' nitelemesiyle uluslararası açıdan daha fazla tecride maruz kalacak, iyice yalnızlaşacaktır.

Onaylanan karar, 'Rus ordusunun sivil nüfusu terörize ederek ülkeyi ve yerleşim yerlerini terk etmek zorunda bıraktığı, Ukrayna'nın enerji altyapısı, hastaneler, tıbbi tesisler, okullar ve sığınaklar dahil olmak üzere sivil hedeflere yönelik saldırılarını yoğunlaştırdığı' gerekçelerine dayandırıldı. Ayrıca ayırım gözetmeksizin sivillere ve yaşamsal altyapıya yönelik saldırılar gerçekleştirdiği kaydedilen Rusya'nın uluslararası anlaşmaları, insani ilkeleri ve sözleşmeleri, uluslararası hukuk kurallarını ihlal ettiği için terörü destekleyen ülke ilan edildiği, Putin ve hükümetinin bu suçlardan dolayı uluslararası bir mahkeme önünde yargılanması gerektiği, kararda vurgulandı. AB'nin teröre destek veren ülkelere yönelik '**Kara Liste**' oluşturması çağrısı yapan AP üyeleri Rusya'ya siyasi, ekonomik, askeri ve diplomatik baskıların artırılmasını istedi. AP'nin kararından önce AB üyesi Baltık ülkeleri Litvanya, Letonya, Estonya ve doğu Avrupa'da Polonya parlamentoları Rusya'yı 'Terör Devleti' ilan eden kararları onayladı. Önümüzdeki süreçte AB üyesi başka ülkelerin parlamentolarından Rusya için benzer kararlar çıkabilir.

✓ **AB Liderler Zirvesi** gündemine de aynı doğrultuda karar alınması, 'Teröre destek veren ülkeler listesi' oluşturulması önerisi gelebilir.

ABD'nin 'teröre destek veren ülkeler' listesinde İran, Suriye, Kuzey Kore ve Küba yer alıyor. ABD bu ülkelere mali, finansal, ticari, silah vb. konusunda ambargo ve yaptırım uyguluyor. ABD Kongresinde Rusya'nın listeye alınması yönündeki çağrılara ve girişimlere rağmen Biden yönetimi, böyle bir adıma sıcak bakmıyor. **Kanımca Türkiye'nin tarafsızlık politikası ve Rusya ile ilişkileri bu karardan etkilenmeyecektir.**

SARAYIN SİYASİ OMURGASI LADES KEMİĞİNDEN FARKSIZ

Erdoğan şehit edilen 3 yaşındaki bir çocuğun na'şısı üzerinden siyaset çıkarmaya çalışıyor. Bu vicdansızlıktır, ahlaksızlıktır. Üç yaşındaki yavrumuzun tabutunun yanına seçim sandığını koyanda vicdan falan yoktur. Bu vicdansızlığın aynısını daha öncede şehit cenazelerinin üzerine el konup nutuk atılırken gördük. Milletimiz oy için İmralı'dan mektup dilenenin kim olduğunu, devletin televizyonuna terörist başının kardeşini kimin çıkardığını unutmadı. Vatandaşlarımız İstanbul Belediye seçimlerinde 'Binali mi, Sisi mi?' diye bağırarak Erdoğan'ın, sonra gidip 5 milyar dolar için Sisi'nin eline nasıl kapandığını gördü. Bunları yapanın siyasi omurgası lades kemiğinden farksızdır. Biliyoruz ki, milletimizin feraseti yüksektir. Vatandaşlarımız sandıkta gereğini yapacaktır. Bu kifayetsizleri evlerine gönderecektir.

Ne yazık ki, dünyada cinsiyet uçurumunun en derin olduğu ülkelerden biriyiz. Türkiye, 2022 Küresel Cinsiyet Uçurumu Endeksi'nde 146 ülke içerisinde 124. sırada. Suudi Arabistan'dan birkaç sıra önde, Angola ile Nijerya arasında bir yerde. Kadına yönelik şiddet ise ülkemizin kanayan yarası. Sadece bu yılın ilk 10 ayında ülkemizde cinayete kurban giden kadın sayısı 280. Şüpheli ölümlerle birlikte, hayattan koparılan kadın sayısı 482. Mevcut Hükümetin, kadına bakışındaki çarpıklık, İstanbul Sözleşmesi'nden ülkemizi tek bir imzayla çıkarmasıyla zaten ayan beyan ortada... Biz bu ayıba mutlaka son vereceğiz. İktidarımızın ilk bir haftasında, İstanbul Sözleşmesi'ni tekrar yürürlüğe koyacağız.

Şefaata Yerine İnşaat Peşindeler

Ülkemiz bu hafta ortasında deprem gerçeğiyle bir kez daha yüzleşti. Düzce'de yaşanan 6 büyüklüğündeki deprem, yürekleri ağızlarına getirdi. Depremde yaşanan panikle, kalp krizi geçiren iki vatandaşımız hayatını kaybetti. Yine çok sayıda vatandaşımız yaralandı. Yaşamını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı yurttaşlarımıza ise acil şifalar diliyoruz. Deprem değil, çürük binaların öldürdüğünü artık hepimiz biliyoruz. Ancak bu depremde de en sağlam olması gereken kamu binaları, yine enkaza döndü. 1999'da yıkılan, 2008'de yeniden yapılan Düzce Adliyesi, depremde en çok hasar gören binalar arasında. Deprem gündüz olsa o adliye binası gerçekten çok cana mal olurdu. Sağlık ocakları, okullar, camiler hepsinde durum aynı. Her depremden sonra "Şefaata" yerine, "İnşaat" peşinde koşan bu rantçı hükümet elinde, kamu binalarımız dökülüyor. 20 yıldır ülkeyi yöneten bu rantçı anlayışın elinde, en ufak sarsıntıda millet enkaz altında kalıyor. Hiçbir bahaneleri de yok... "Para" dediler, millet bunları paraya boğdu. "Yetki" dediler, millet bunlara istedikleri her yetkiyi verdi. Ama hiçbir şey değişmedi...

Deprem Vergisi Diye 36 Milyar Dolar Vergi Topladılar

Deprem vergisi denen Özel İletişim Vergisi'ni, bunlar kalıcı hale getirdi. Milletin konuştuğu cep telefonundan, izlediği televizyondan, dinlediği radyodan, kullandığı internetten bugüne kadar, 36 milyar 378 milyon dolar vergi toplamışlar. Deprem için toplanan bu milyarlarca dolar nereye gitti? Nerelerde kullanıldı? Genel Başkanımız bu soruyu hep sordu. Bunu hep gündeme getirdi. Saray ve şürekâsı; ya "Yol yaptık" dedi, ya da "Bunların hesabını vermeye bizim zamanımız yok" dedi. Hep hesap vermekten kaçtı. 2003'ten bu yana; 2 trilyon 513 milyar dolar vergi topladılar. İçeriden dışarıdan 130 milyar dolar borçlandılar. Milletimizin, atadan deden kalan malını mülkünü, 63 milyar dolara da sattılar. Kendilerinden önceki 57 hükümetin 79 yılda kullandığı finansmanın dört katını kullandılar. Kendilerine saraylar yaptılar, uçak ve lüks araba filoları aldılar, deprem toplanma alanlarına AVM'ler diktiler, ama bir türlü, depreme dayanıklı kamu binası yapamadılar. 20 yılda başta İstanbul olmak üzere, depreme hassas şehirlerimizde, kentsel dönüşümü, rantsal dönüşüme çevirdiler. Doların yeşili için, İstanbul'a ihanet ettiler. Çok kıymetli bir zamanı, çok kıymetli kamu kaynaklarını heba ettiler.

Tedbirsiz Bir Saniyeye Daha Tahammülümüz Yok

Sonunda da işi yine vatandaşa yüklediler. Şarkıcı Edis'in Martıları eşliğinde, millete "Çök, kapan, tutun" dediler. Ama bunu bile ellerine yüzlerine bulaştırdılar. İki hafta önce depreme karşı, "Çök, kapan, tutun" diyerek tatbikat yaptılar. Telefonların çoğuna deprem uyarısı ya gitmedi ya da geç gitti. Düzce depreminde ise hiçbir telefona uyarı gitmedi. Çünkü yaptıkları; hep makyaj, hep pansuman, hep aspirin tedavisi... Yaptıkları her iş gösteriş, hep yalan, hep dolan... İş başına gelir gelmez, depreme hassas riskli bölgelerimizde, güçlendirme ve dönüşüm çalışmalarına hız vereceğiz. Bu konuda yerel yönetimlerimizin elini tutmayacağız. Birlikte çalışacağız. İstanbul üzerindeki yükü hafifleteceğiz. Hep söylüyoruz. "Deprem değil, tedbirsizlik öldürür." Bizim artık tedbirsiz geçen tek bir saniyeye bile, tahammülümüz yoktur.

Hayat Pahalılığı Milletimizin Gırtlığını Sıkıyor

"İnsan prangaları kadar ağır, kanatları kadar hafiftir" demiş şair Can Yücel... Ne yazık ki insanlarımızın ayağına prangalar vuran, kanatlarını ise koparan bir hükümet iş başında... Bugün hükümetin vurduğu hayat pahalılığı prangası, milletimizin ayağını değil, gırtlığını sıkıyor... Geçtiğimiz yıl, "Faiz sebep, enflasyon netice" diye bir safsata uydurdular. "Çin Modeli, Maçın modeli" dediler. Bu modele göre faiz düşecekti, ondan sonra Türk Lirası değer kaybedecekti, rekabet gücümüz artacaktı, ihracatımız şahlanacak, döviz rezervlerimiz dolup taşacak, Türk Lirası değerlenecek, enflasyon düşecekti...

Sarayın Tabela Faizi %9, Milletin Kredi Faizi %30

Bu safsatayı uydurdıkları gün, bundan yaklaşık bir yıl önce tabela faizi yüzde 19, enflasyon da yüzde 19'du... Bugün sarayın tabela faizi yüzde 9. Ama milletin kredi faizi yüzde 30. sarayın tabela faizi 10 puan indi, milletin kredi faizi 10 puan arttı. Yine aynı dönemde Dolar kuru 8 lira 65 kuruştan, 18 lira 65 kuruşa sıçradı. Türk Lirası ABD doları karşısında, yüzde 54 değer kaybetti. Paramız pul oldu. Enflasyon tam 67 puan artarak, yüzde 86'ya çıktı. O da ağır makyajlı TÜİK rakamlarıyla. Üretici enflasyonu ise yüzde 158'le tüm zamanların rekorunu kırdı. Dünya birincisi olduk. Üretici ve tüketici enflasyonu arasındaki fark 72 puana yükseldi. Böyle bir farkı tarihimizin hiçbir döneminde görmedik. Buna bakarsanız, "Turpun büyüğü hala heybede" üretici fiyatlarındaki artış, vatandaşın günlük hayatındaki fiyat etiketlerine daha tam yansımamış görünüyor. Yüzde 158'lik enflasyonu kısmen üreticiler, esnaf, sineye çekiyorlar aslında. Kısmen de TÜİK yaptığı makyajla yok ediyor. Aslında Tüketici Enflasyonu bunlar olmasaydı çoktan, yüzde 100'ü geçmişti... Ama ne kadar enflasyonu sineye çekerlerse çeksinler, üreticilerimiz, esnafımız bu hükümete bir türlü yaranamıyorlar. Soğan patates fiyatları artıyor, suçlu üretici, depocu, halci oluyor. "Terörist" ilan ediliyorlar.

Sütte Leke Var Sarayda Yok

Marketlerde beyaz peynirin kilosu 150 liraya koşuyor, 1 litre karton süt 25 lirayı görüyor, bu seferde suçlu marketler oluyor... Yani sütte leke var, bu kifayetsiz Saray yönetiminde leke yok... Onların bildiği en iyi iş, ellerine yüzlerine bulaştırdıkları dış politikada, para karşılığı geri basmak, tükürdüklerini yalamak. Sonra da hatalarıyla ezdikleri bu aziz millete, "Ben ne biçim devlet adamıyım ama" diye caka satmak. Sarayın kibirlisi böyle caka satarsa, Sarayın Atama Bakanı da çıkar, "Yeni Ekonomi Modeliyle ardi ardına rekorlar kırmaya başladık" diye, milletle kafa bulur. Kırdıkları rekorlar ortada... Sayelerinde son bir yılda tarımsal girdi fiyatları yüzde 138 artarak, tüm zamanların doğrudur rekorunu kırmış. Resmi verilere göre bile, bu dönemde; mazot yüzde 236, gübre yüzde 227, yem yüzde 145, ilaç yüzde 111 zam gördüyse, bu zamlar kimin eseri? Hiç şüphe yok Sarayın, liyakat fakiri ve kibirli başının eseri...

Sarayın Kibir Abidesi Zamların Müellifi

Kışa girdik. Evlere doğalgaz faturaları gelmeye başladı. Hep söylüyorum, anlatıyorum, geçen yıl 1000 lira olan doğalgaz faturası, bu yıl 2 bin 617 lira. Vatandaş televizyonlarda, “Doğalgazı açmaya korkuyorum, daha hala doğalgazı açmadım” diyecek halde. Bu kimin marifeti? Tabi ki, Sarayın kibirlisinin marifeti... Yine geçtiğimiz yıl bu zamanlar, 200 lira gelen elektrik faturası, bugün 402 lira geliyorsa bu kimin eseri? Sarayın kibirlisinin eseri... Geçtiğimiz Ekim ayında, 55 litrelik bir mazot deposu 433 liraya dolarken şimdi 1.444 liraya doluyorsa, bu zamları kim yapıyor? “Ekonominin sorumlusu benim, ben” diyen, Sarayın kibir abidesi bu zamların müellifi. Bunlar, 36 üyeli Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı içinde, bizimde üyesi olduğumuz, yüzde 137 enerji enflasyonu ile enerji fiyatları bütün ülkelerle açık ara en fazla artan ülke haline getirdiler ülkemizi. Bunun sorumlusu kim? Yine tabii ki sarayın kifayetsiz muhterisi...

Harca, Vergiye, Cezaya %123 Zam

Resmi Gazete’de yayımlandı. İşte bu maktu harçlara, emlak vergisine, damga vergisine, trafik para cezalarına, pasaport ve diğer değerli kâğıt bedellerine, eğer bir düzenleme yapılmazsa bu kifayetsiz hükümet yüzde 122,93 yeniden değerlendirme oranında zam yapacak... Bu daha önce görülmemiş bir rekor. Böyle bir zam yaparlarsa bunlarda insaf yok, millete acımak yok. Vatandaşlarımızla aralarında saray duvarları var. Milleti görmüyorlar, duymuyorlar. Enflasyonu, hayat pahalılığını bile isteye azdırmıyorlar. Milleti önce enflasyonla eziyorlar. Yetmiyor, doymuyorlar ardından bir de vergileri enflasyon kadar artırarak, milletimize çifte fatura kesmeye hazırlanıyorlar. Yani hükümet, kendi alacağına yüzde 122,93 zam yapacak. Ama iş insanı, tüccar, esnaf, bu zammı millete yansıtınca, Sarayın kibirlisi çıkacak bunları suçlu ilan edecek.

Yetkinizi Kullanın İndirim Yapın

Biz buradan sesleniyoruz. Onu bunu suçlamayı bırakın, vergi ve harçlara uygulanacak zammı, yarıya indirme yetkiniz var. Motorlu Taşıtlar Vergisi’nde de yüzde 80 indirim yetkiniz var. Bu yetkileri kullanın. Vatandaş, sebep olduğunuz hayat pahalılığına bir defa daha ezdirmeyin. Vatandaş kamu zamlarıyla bu seferde çifte kavurmayın. Milletimiz Erdoğan yüzünden evi de, arabayı da ancak rüyasında görür hale geldi. Erdoğan, sebebi olduğu enflasyon tsunamisiyle, insanlarımızın, ailesine yuva olacak bir ev, ayağını yerden kesecek bir araba alma hayallerini çaldı. Genel Başkanımız, otomobilde ÖTV indirimi sözünü verince, bunlar da çıktılar, “Biz matrah indirimi yapacağız” dediler. Ama hep söylüyoruz, bunların her işleri makyaj, işleri algı, işleri yalan dolan... Yaptıkları matrah düzenlemesinde, dağ fare bile doğurmadı. Ne sektör, ne de vatandaş mutlu oldu. Yapılan düzenleme sınırlı araçta ve son derece sınırlı modellerde etkili olacak. Yılbaşında otomobillere gelecek yeni zamlarla da, bu düzenlemenin etkisi tamamen kaybolacak. İşte daha geçtiğimiz aylarda millete TOGG’u gösterdiler, ama milletin binebileceği TOGG’un ancak 2027’de piyasaya sürülebileceğini bugün TOGG’un genel müdürü açıklıyor. Biz buradan bir defa daha milletimize sesleniyoruz. Umutsuzluğa kapılmayın. Sandık ufukta göründü. Milletimizin, sizlerin çalınan umutlarını, hiç merak etmeyin biz telafi edeceğiz. Genel Başkanımızın ÖTV indirimi sözünü seçimden sonra yerine getireceğiz.

“Krediye Erişemiyoruz” Feryatları Artıyor

Sarayın söz dinleyen Merkez Bankası saraydan gelen talimatla dünyadaki tüm Merkez Bankaları Mersin’e giderken tersine gitmeyi sürdürdü ve tabela faizini yüzde 10,5’tan yüzde 9’a çekti. Sonra da bir şey yaptı. Daha fazla faiz indirimi yapmayacağını, bunun karar olduğunu ilan etti. Allah aşkına! Siz bu yüzde 9 faizin karar olduğunu nereden tespit ettiniz? Nassınızın sınırı yüzde 9 faize kadar mı? Yüzde 9 faizin caiz olduğuna, neye göre karar verdiniz? Yüzde 9’dan sonra kim elinizi tutuyor daha aşağı inmeyin diye? Hadi geçelim bu ahretlik soruları... Peki, sarayın bu yüzde 9 faizinden kim yararlanıyor? Sanayicimiz yararlanıyor mu? İhracatçımız yararlanıyor mu? Esnafımız, sanatkârimiz yararlanıyor mu? Tüketicilerimiz yararlanıyor mu? Hayır. Sarayın bir avuç yandaş müteahhidi, batık zombi şirketleri yararlanıyor. İş insanlarımızın, “Krediye erişemiyoruz” feryadı, her gün artıyor. “Faiz düşecek, krediye erişim artacak” derken, durum tam tersi oldu. Kredilerin artış hızı yavaşladı. Ne kredi kullanma, ne de kredi alma iştahı kaldı.

Finans Sektörü Ekonominin Yağıdır, Yağ Biterse Yatak Sarar

Ekonomide reel sektör arabanın motoru ise, finans sektörü de motorun yağıdır. Motor yağ eksiltmeye başlarsa, yatak sarar, araba yolda kalır. Oyun içerisinde sürekli değiştirilen kurallar, hem bankaları, hem de iş dünyasını şaşkına çevirdi. İş dünyasında stres her gün artıyor. Ekonomide öngörülebilirlik dersiniz, kalmadı. Nitekim Kasım’da, reel kesim güveni son 29 ayın en düşük seviyesine geriledi. Ama hükümet durmuyor. Dünde bir kez daha oyun içinde kural değiştirdi. Bankalar Türk Lirası Mevduatlarını, toplam mevduatlarının yüzde 50’sinin üzerine taşıyamıyorlarsa, ödeyecekleri yüzde 3 komisyonu yüzde 3’ten, yüzde 8’e çıkardı. Hala sopayla, tehditle ekonomideki dolarizasyonu düşürebileceklerini sanıyorlar. Bir ekonomide dolarizasyonun panzehri güvendir. Öngörülebilirliktir. Güya dolarizasyonu engellemek için, geçtiğimiz Aralık ayında, Döviz Çevrilebilir Mevduattan

bozma, Kur Korumalı Mevduatı getirdiler. "Bütçeye yükü olmayacak" dediler, Mart ayından bu yana bütçeden, Kur Korumalı Mevduat için, bankalara 91 milyar 565 milyon lira faiz ödediler. Merkez Bankası'nın ödedikleriyle beraber, bankalara mudiye verilmek üzere ödedikleri faiz 160 milyar lira. Artık KKM de vatandaşın tasarrufunu, enflasyondan koruyamaz hale geldi. 11-18 Kasım haftaları arasında, KKM stoku ilk kez geriledi. Öyle gözüküyor ki millet parasını ufak ufak çekmeye başladı. Kendi milli parasına güvenmeyen, Türk Lirası mevduatı dolara endeksleyen, kendisi vatandaşından dolarla borçlanan bir hükümet, çok açık söyleyeyim dolarizasyonu falan engelleyemez.

Faiz Yükündeki Artış Anaparadaki Artışın 3 Katı

İç borç stokunun yüzde 27'si döviz cinsinden. Yüzde 22'si de TÜFE'ye endeksli. İç borcumuz döviz ve enflasyondaki hareketlere son derece duyarlı. Sarayın marifetiyle azan enflasyon, paramızın pul olması, iç borç faiz yükünü sıçratıyor. Faiz indirimlerinin başladığı geçtiğimiz Eylül'den bu yana, iç borcun anaparası 631 milyar lira artmış, faiz 1 trilyon 841 milyar lira artmış. Faiz yükündeki bu artış, anaparanın üç katı... İşte bugün sarayın faizi yüzde 9, ama hazine tarafından ödenecek faiz, iç borcun anapasını aşmış durumda.

Sisi'nin Elini Sıkmadı, Köfteledi

Hem içeriden hem de dışarıdan para bulmak giderek zorlaşıyor. Saray ekonomide sıkışıyor, sıkışıkça da emir almaya başlıyor. Suudi Arabistan Erdoğan'a "Sisi'nin elini sık, 5 milyar doları Merkez Bankana yatırırım" diyor. Hoop birde bakıyoruz bırakın el sıkmayı, o el avuçlar arasına alınıp bir de köfteleniyor. 5 milyar dolara, "Katil Sisi", "Zalim Sisi", "Darbeci Sisi", bir anda oluyor "Dostum Sisi"... Meydanlarda ardından hıçkırma hıçkırma ağlanan, dört parmak yapıp selamlatılan Rabia, Katar topraklarına defnediliyor... Şimdi de AK Partili belediyeler, meydanlara diktikleri Rabia heykellerini toplayıp, kaldırmakla meşguller. Erdoğan da bu aralar doların yeşili için, kirlendiği testiden kana kana su içmeye devam ediyor.

Gâvur Diye Öldürüp Şehit Diye Namaz Kıldırandan Sakınmalı

Omurga insan iskeletinin temel eksenidir. Omurga kırılırsa onun tedavisi yoktur. Fikri tutarlılık, siyasi ilke ve inançlar, siyasetçinin omurgasıdır. Erdoğan için sürekli "gömlek değiştirmek", "Gerekirse papaz elbisesi giymek" sıradan işlerdir... Rahmetli Osman Bölükbaşı'nın dediği gibi "Koltuğunun altında haç taşıyan, fakat hacı görünmeye çalışan, gâvur diye öldürüp, şehit diye namaz kıldırın siyasetçilerden sakınılmalıdır." Erdoğan için tek bir öncelik vardır. O da oturduğu koltuğudur. O koltuğu korumak için Erdoğan'ın yapmayacağı şey, vermeyeceği taviz, çığnemeyeceği değer ve ilke yoktur. O nedenle Erdoğan'ın açıkları, zaafı, bugün ülkemizin en önemli beka sorunudur. Bu arada Sarayın bekçisi de "Sisi yetmez, Esad'ın huzuruna da bir var, birkaç milyar da oradan al, belki seçime kadar dayanırız" diye ter ter tepiniyor.

Atanmışlar Seçilmişlere Küfrediyor, Meclis Başkanı Da İzliyor

İşin nerelere gittiğini açık seçik görmeye başlayan Saray ve beslemelerinin avarı da, ağız da bozuldu. Cumhuriyet tarihimizin en ağız bozuk hükümeti, kuşkusuz bu hükümet. Ne seviye var, ne de edep... Plan Bütçe Komisyonunda, atanmış bakanlar seviyesizlikte birbiriyle yarışıyor. Sarayın atama bakanları, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne, milletin seçtiği vekillerine, hakaretler, küfürler yağıdırıyor. Atanmışların seçilmişler üzerindeki böyle bir vesayet girişimini, bu rezaleti bu Meclis ne gördü, ne de duydu bugüne kadar. Meclis Başkanı da maşallah bunları, konu mankeni gibi izliyor. Ama Atalarımızın söylediği gibi; "Ön teker nereye çekerse, arka teker de oraya gider." "Üslubu beyan, aynıyla insan" derler. Erdoğan'ın üslubu zaten herkesin malumu...

Zavallı, Sefil, Namert, Gafil Diye Bunlara Denir

Şimdi Genel Başkanımızın ortaya koyduğu hakikatlere, ortaya koyduğu tedbirlere doğru düzgün cevap veremeyen bu zat, bugünlerde yine ağızından hakareti, dudaklarından küfrü düşürmeyerek, çaresizliğini sergiliyor. Buradan ifade edelim. Zavallı; ülkemizi, "Kara Paranın Aklanması ve Terörizmin Finansmanında" Mali Eylem Görev Gücü'nün gözetim altına aldığı ülke listesine, yani Gri Listeye düşürmektedir. Ülkemizi, hem Mali Eylem Görev Gücünün üyesi olan hem de Gri Listede bulunan tek ülke yaparak dünya aleme rezil eden, sonra da muhalefet lideri kendisinden hesap sorunca küfür edendir. Sefil; bu ülkeye 2010'dan bu yana giren 55 milyar doların, kaynağını ve sahiplerini açıklayamayan, ülkemizi, bankalarımızı başka ülkelerde mahkeme kapılarına düşürenlerdir. Türkiye'yi her hafta 5 bin uyuşturucu satıcısının tutuklandığı, hapishanelerindeki her üç kişiden birinin, uyuşturucu satıcısı olduğu bir ülke durumuna sokandır. Analar uyuşturucuya kaptırdıkları evlatlarına ağıtlar yakarken, uyuşturucu baronlarıyla poz poz fotoğraf çektirendir. Tüm dünyanın gözü önünde ülkemizi kara paraya, kirli paraya, ne idüğü belirsiz paraya muhtaç edip, sonra da dünyanın bildiğini, muhalefet söyleyince horozlanıp sövmeye başlayandır. Namert, bu güzel ülkemizi uluslararası mafyanın, saklanma, hesaplaşma ve infaz adresi haline getirenlerdir. Haysiyet fukarası, Suriye'deki iç savaşa emperyalistlerin

talimatıyla çanak tutan, ülkemizi bir açık hava mltesi kampına çevirip, 45 milyar dolar faturayı bu milletin sırtına yükleyen, namus bildiğimiz hudutlarımızı tehlikeye atan, sonra da “Bir el sıkışırız olur biter” sananlardır. Gafil ise, bütün bu rezaletlerin sorumluluğundan, muhalefete sverek kurtulabileceğini sananın adıdır. Ülkemize tüm bu ktllkleri yapanlar, tarih ve adalet önünde elbette hesap vereceklerdir.

Feraha Ve Refaha Kavuşurmaya Geliyoruz

Türkiye’imiz sırtına tneyen, Türkiye’nin sırtına tünediği için, kendini dev sanan bu siyaset fukaralarını, artık sırtından atmaya hazırlanmaktadır. Milletimiz bu siyaset fukaralarını sırtından attığı gün, medeniyet ve refah yolunda, dev adımlarla koşmaya başlayacaktır. Dostluđu aranan, hasımlığından kaçınılan bir ülke olacaktır. Biz bunu yapmak için geliyoruz. Ülkemizi kısır tartışmalardan çıkarıp, Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında “Feraha ve Refaha” kavuşmuş bir ülke yaratmak için geliyoruz. Sayın Genel Başkanımız 3 Aralık’ta, Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında ülkemizi, feraha ve refaha çıkaracak büyük bir vizyonu, kamuoyuyla paylaşacak. Türkiye yepyeni bir ufka yelken açacak. Omuz omuza vereceğiz, aziz milletimizi hak ettiği feraha ve refaha kavuşturacağız. Biz hazırız. Milletimiz hazır.